

ការងារបញ្ជាក់លើ ជីវិតនៃស្ត្រី

វិទ្យាស្ថានរូហ៍

ភាគ ១

ការឆ្លុះបញ្ចាំងលើជីវិតនៃស្មារតី

វិទ្យាស្ថានរូបី

Books in the Series:

Below are the current titles in the series designed by the Ruhi Institute. The books are intended to be used as the main sequence of courses in a systematic effort to enhance the capacity of youth and adults to serve their communities. The Ruhi Institute is also developing a set of courses that branch out from the third book in the series for training Bahá'í children's class teachers, as well as another set from Book 5 for raising up animators of junior youth groups. These, too, are indicated in the list below. It should be noted that the list may undergo change as experience in the field advances, and additional titles will be added as a number of curricular elements under development reach the stage where they can be made widely available.

- Book 1   *Reflections on the Life of the Spirit*
- Book 2   *Arising to Serve*
- Book 3   *Teaching Children's Classes, Grade 1*
              Teaching Children's Classes, Grade 2 (branch course)
              Teaching Children's Classes, Grade 3 (branch course)
              Teaching Children's Classes, Grade 4 (branch course)
- Book 4   *The Twin Manifestations*
- Book 5   *Releasing the Powers of Junior Youth*
              Initial Impulse: The first branch course of Book 5
              Widening Circle: The second branch course of Book 5
- Book 6   *Teaching the Cause*
- Book 7   *Walking Together on a Path of Service*
- Book 8   *The Covenant of Bahá'u'lláh*
- Book 9   *Gaining an Historical Perspective*
- Book 10   *Building Vibrant Communities*
- Book 11   *Material Means*
- Book 12   (forthcoming)
- Book 13   *Engaging in Social Action*
- Book 14   (forthcoming)

Copyright © 1987, 2012, 2020 by the Ruhi Foundation, Colombia
All rights reserved. Edition 4.1.1.PE published in September 2020
Printed in Cambodia

Originally published in Spanish as *Reflexiones sobre la vida del espíritu*
Copyright © 1987, 1995, 2008, 2020 by the Ruhi Foundation, Colombia
ISBN 978-958-59880-3-3

Permission for a limited printing of this book in Khmer has been granted to National Spiritual Assembly of Cambodia by the Ruhi Institute.

Ruhi Institute
Cali, Colombia
Email: instituto@ruhi.org
Website: www.ruhi.org

Contents

A Few Thoughts for the Tutor	v
Understanding the Bahá'í Writings	9
Prayer	23
Life and Death	39

គំនិតមួយចំនួនសម្រាប់អ្នកសម្របសម្រួល

ចំនួននៃតំបន់ជាច្រើនដែលក្នុងនោះ ការឆ្លុះបញ្ចាំងស្តីពី ជីវិតនៃស្មារតី ដែលជាសៀវភៅដំបូងនៃលំដាប់នៃវគ្គទាំងឡាយ ដ៏សំខាន់ ដែលបានផ្តល់ដោយវិទ្យាស្ថានរូហ៊ី ដែលត្រូវបានគេសិក្សាទូទាំងពិភពលោកបានកើនឡើងអស់រយៈពេលជា ច្រើនឆ្នាំមកហើយ។ នៅក្នុងករណីទាំងឡាយដ៏សំខាន់ភាគច្រើន ឯកសារត្រូវបានគេអាននិងពិភាក្សាដោយក្រុមមួយនៃ មិត្តជាច្រើន ដែលអាចបង្កើតការសិក្សាជាក្រុមមួយដែលជួបជុំគ្នាទៀងទាត់ អាចមកជុំគ្នាក្នុងយុទ្ធនាការមួយដែលបាន រៀបចំសម្រាប់ការសិក្សាប្រកបដោយប្រពលភាពឬក៏អាចជុំគ្នាក្នុងការបោះជំរំអំឡុងពេលវិសម្បកាលសាលារៀននានា។ នៅពេលណាឱកាសមកដល់ សមាជិកម្នាក់របស់ក្រុមដើរតួជាអ្នកសម្របសម្រួល។ ភាពទំនាក់ទំនងគ្នារវាងអ្នកសម្រប សម្រួល និងអ្នកចំណូលរួមផ្សេងៗទៀតគឺមិនមែនប្រភេទនៃទំនាក់ទំនងគ្រូនិងសិស្សទេ ទាំងអស់គ្នាត្រូវបានចូលរួម ដោយមនសិការក្នុងដំណើរការមួយដែលក្នុងនោះគ្រប់គ្នាគឺកំពុងស្វែងរកដើម្បីរៀនសូត្រ។ ប៉ុន្តែអ្នកសម្របសម្រួលមិន មែនជាអ្នកសម្របសម្រួលដែលត្រូវផ្តាច់ចេញឬអសកម្មនោះដែរ។ ការបញ្ចប់ចំនួននៃវគ្គទាំងឡាយឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់តាម លំដាប់និងបានអនុវត្តសកម្មភាពទាំងឡាយនៃការបម្រើ ដែលវគ្គទាំងនោះជម្រុញគាត់ឬនាងអាចជួយសមាជិកម្នាក់ៗនៃ ក្រុមក្នុងការសម្រេចគោលបំណងនៃឯកសារដែលត្រូវបានគេសិក្សា។ អ្នកទាំងនោះដែលធ្វើជាអ្នកសម្របសម្រួលនៃ សៀវភៅភាគ១ ខ្ញុំអាចគិតថាវាល្អសម្រាប់ការរំលឹកសាឡើងវិញពីគំនិតដែលបានបង្ហាញក្នុងការណែនាំនេះពីពេលមួយ ទៅពេលមួយ។

អ្នកចំណូលរួមទាំងឡាយលើពិភពលោកមកសិក្សាវគ្គវិទ្យាស្ថានដំបូងដែលមកពីសាវតារផ្សេងៗគ្នា។ អ្នកខ្លះជា សមាជិកទាំងឡាយរបស់សហគមន៍បារាំង ដែលសង្ឃឹមថានឹងធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវសមត្ថភាពរបស់ពួកគេដើម្បីបម្រើ បុព្វហេតុសាសនារបស់ព្រះដែលពួកគេបានឱ្យស្របយក។ អ្នកដទៃមើលឃើញវគ្គវិទ្យាស្ថាន ជាការចាប់ផ្តើមនៃការ អង្កេតស្រាវជ្រាវនៃជំនឿបារាំងជាសាសនាមួយ។ អ្នកដទៃនៅតែត្រូវបានទាក់ទាញចំពោះឧត្តមគតិនៃជំនឿសាសនា និង មានបំណងធ្វើឱ្យខ្លួនពួកគេយល់ដឹងជាមួយនឹងគោលដៅ និងភាពខិតខំប្រឹងប្រែងនានារបស់សហគមន៍។ ហើយមានការ កើនឡើងចំនួននៃយុវជនវ័យក្មេងៗជាពិសេសដែលជាមនុស្សរង់ចាំអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពរបស់ពួកគេ ដើម្បីបម្រើសហគមន៍ នោះ ដែលជាញឹកញាប់តាមរយៈកម្មវិធីឬកម្មវិធីផ្សេងទៀតដែលបានជម្រុញដោយសហគមន៍បារាំង ពួកគេទាំងនោះចាប់ ផ្តើមវគ្គវិទ្យាស្ថានជាដំបូងមួយ។

តាំងពីគ្រាដំបូង វាគួរតែច្បាស់ចំពោះគ្រប់អ្នកចូលរួមដែលវគ្គទាំងឡាយនៃវិទ្យាស្ថានដើរតាមមាតិកាមួយនៃការ បម្រើចំពោះមនុស្សជាតិ ដែលយើងម្នាក់ៗដើរតាមមាតិកាផ្ទាល់ខ្លួនរបស់យើង ជួយជ្រោមជ្រែងនិងត្រូវបានជួយដោយអ្នក ដទៃ។ ដើរលើមាតិកានេះបញ្ជាក់ពីការបន្តស្វែងរកនៃគោលបំណងភ្លោះផ្នែកសីលធម៌ ដើម្បីផ្តោតអារម្មណ៍លើការរីក ចម្រើនផ្នែកសតិបញ្ញានិងស្មារតីផ្ទាល់ខ្លួនរបស់បុគ្គល ហើយនិងដើម្បីចូលរួមចំណែកចំពោះការផ្លាស់ប្តូរនៃសង្គម។ ភាព រីកចម្រើនលើមាតិកាផ្តល់នូវការអភិវឌ្ឍនៃចំនួនមួយនៃសមត្ថភាពទាំងឡាយដែលត្រូវការការយល់ដឹងនិងចំណេះដឹង លក្ខ ណៈគុណសម្បត្តិផ្នែកស្មារតីនិងអត្តចរិកដែលគួរឱ្យសរសើរព្រមទាំងចំនួនដ៏ច្រើនមួយនៃសមត្ថភាពនិងជំនាញនានា។ ប្រភពនៃចំណេះដឹងដែលសៀវភៅនានានៃវិទ្យាស្ថានទទួលយក គឺមកពីការបង្ហាត់បង្រៀនទាំងឡាយនៃជំនឿបារាំង។

មួយ រីឯទីពីរគឺមកពីបទពិសោធន៍ដែលកំពុងកើនឡើងនៃសហគមន៍បាហៃទូទាំងពិភពលោក ក្នុងការបន្តអរិយធម៌ផ្នែកស្មារតីនិងអរិយធម៌សម្ភារ។ វាគឺជាទស្សនៈរបស់ព្រះបាហៃអ៊ុលឡាហ៍សម្រាប់បុគ្គលថា យើងអាចក្លាយជាប្រភេទបុគ្គល ហើយយើងអាចស្ថាបនាអរិយធម៌អ្វីខ្លះដែលជម្រុញដោយវិទ្យាស្ថាន។ វាត្រូវបានគេសន្មតថាអ្នកចំណូលរួមទាំងអស់មិន ថាមកសាវតាណាក៏ដោយ គឺបើកស្វាគមន៍ដើម្បីទទួលយកទស្សនៈនេះដែលច្បាស់លាស់នៅក្នុងគ្រប់វគ្គនៃសៀវភៅនីមួយ ៗ។

នៅក្នុងពិភពលោកកន្លែងដែលជំនឿនិងមនោគមន៍វិជ្ជាទាំងឡាយ កំពុងតែមានឆន្ទៈក្នុងការប្រើ មធ្យោបាយណា មួយដែលអាចធ្វើទៅបានដើម្បីទទួលបានជោគជ័យ មនុស្សម្នាក់ដែលពុំទាន់បានស្គាល់ជំនឿសាសនាអាចមានសំណួរត្រង់ៗ ជាច្រើនអំពីគោលបំណងនៃវិទ្យាស្ថានរូបិយដែលគួរឱ្យកត់សម្គាល់បំផុតថា “តើខ្ញុំកំពុងត្រូវបានគេស្នើសុំដើម្បីប្តូរសាសនា របស់ខ្ញុំឬ?” ឬក៏ “តើខ្ញុំកំពុងត្រូវបានគេស្នើសុំដើម្បីចូលរួមសាសនាមួយឬ?” សំណួរទាំងឡាយបែបនេះផ្តល់ឱ្យអ្នកសម្រប សម្រួលនូវឱកាសមួយដើម្បីពន្យល់ពីគោលបំណងនៃលំដាប់នៃវគ្គទាំងឡាយដូចបានរៀបរាប់ខាងលើ។ វាជាធម្មតា ដែលសាសនិកបាហៃចង់ឃើញមិត្តទាំងឡាយរបស់ពួកគេចូលរួមសហគមន៍ អ្នកសម្របសម្រួលក្រុមម្នាក់បន្ថែមថាការ បង្ហាត់បង្រៀនផ្ទាល់ខ្លួនពួកគាត់ពីការផ្លាស់ប្តូរសាសនាដោយសំពាធនោះទេ ការដើរតាមមាត់នៃការបម្រើដែលបានផ្តល់ ឱកាសដោយវគ្គវិទ្យាស្ថានទាំងឡាយដែលអំពាវនាវការយល់ដឹងកាន់តែស៊ីជម្រៅពីការបង្ហាត់បង្រៀនទាំងឡាយរបស់ ព្រះបាហៃអ៊ុលឡាហ៍ដែលឯកសារទាំងឡាយប្រឹងប្រែងរៀបចំយ៉ាងច្បាស់លាស់៖ ការទទួលយកនិងជំនឿគឺជារឿងដ៏ សំខាន់ដែលត្រូវបានគេគិតពិចារណាយ៉ាងយកចិត្តទុកដាក់ដោយបុគ្គលម្នាក់ៗយ៉ាងសេរីនិងគ្មានសំពាធអ្វីទាំងអស់។

អ៊ីចឹងមិនមានការភ្ញាក់ផ្អើលនោះទេ វាគឺជារឿងមួយនៃការស្វែងយល់ដែលជាចំណុចកណ្តាលនៃលំដាប់សៀវភៅ ទាំងអស់ ដែលជាការចាប់ផ្តើមនៃសៀវភៅទីមួយនេះ។ ការអានពីព្រះវចនៈពិសិដ្ឋទាំងឡាយគឺមិនដូចគ្នាទៅនឹងការអាន ជាច្រើនពាន់ទំព័រដែលបុគ្គលម្នាក់ជួបប្រទះក្នុងឆាកជីវិតនោះទេ ហើយវគ្គថា “ការស្វែងយល់ពីសំណេរទាំងឡាយរបស់ បាហៃ” ស្វែងរកដើម្បីជម្រុញទម្លាប់នៃការអានអត្ថបទទាំងឡាយដែលដកស្រង់ចេញពីអត្ថបទដ៏ពិសិដ្ឋរបស់ព្រះជារៀង រាល់ថ្ងៃ និងការធ្វើសមាធិពីអត្ថន័យរបស់ពួកវា ទម្លាប់មួយដែលនឹងជួយច្រើនដល់អ្នកចំណូលរួមទាំងឡាយនៅពេលពួក គេចាប់ផ្តើមដើរលើមាត់នៃការបម្រើ។ ដើម្បីណែនាំពួកគេក្នុងការសិក្សារបស់វា អ្នកសម្របសម្រួលត្រូវតែផ្តល់គំនិតដ៏ សំខាន់ចំពោះប្រធានបទនៃការស្វែងយល់នេះ។

សំណេរបាហៃទាំងឡាយមានសច្ចធម៌ផ្នែកស្មារតីដ៏ស៊ីជម្រៅ ហើយទោះបីជាយើងពុះពារព្យាយាមដើម្បីបង្កើន ក្នុងការយល់ដឹងរបស់យើងពីអត្ថន័យដ៏គ្មានដែនរបស់សំណេរទាំងនោះក្តី យើងដឹងថាយើងមិនអាចឈានដល់ចុងបញ្ចប់ ដ៏ច្បាស់លាស់នោះទេ។ ជាធម្មតាយើងចាប់ផ្តើមការយល់ដឹងដែលជាគ្រឹះមួយនៃការធ្វើសមាធិលើអត្ថន័យនៃអត្ថបទនៅ ពេលអានវាសម្រាប់លើកដំបូងនិងមេរៀនទី១នៃវគ្គចាប់យកត្រង់ចំណុចនេះជាចំណុចចាប់ផ្តើម។ ដូច្នេះហើយក្រោយ ពេលអានព្រះវចនៈ “ភាពល្អប្រសើរនៃពិភពលោកអាចត្រូវបានគេសម្រេចតាមរយៈអំពើល្អនិងបរិសុទ្ធ តាមរយៈអាកប្ប កិរិយាសមរម្យនិងគួរឱ្យសរសើរ” អ្នកចូលរួមទាំងឡាយគឺត្រូវបានសួរជាធម្មតាថា “តើភាពល្អប្រសើរនៃពិភពលោកអាច ត្រូវបានគេសម្រេចតាមរបៀបណា?” ការសម្លឹងមើលមួយភ្លែត សំណួរនិងលំហាត់ភាគច្រើននៃប្រភេទនេះលេចឡើងជា

ធម្មតា។ ប៉ុន្តែបទពិសោធន៍ជាច្រើនឆ្នាំ ទំនងហាក់ដូចជាបង្ហាញយ៉ាងត្រឹមត្រូវនូវការសម្រេចរបស់វិទ្យាស្ថានដើម្បីចាប់ផ្តើមមធ្យោបាយនេះ។ យើងទាំងអស់គ្នាត្រូវបានគេក្រើនរំលឹក ក្នុងភាពប្រញាប់ប្រញាល់ដើម្បីស្វែងរកលំដាប់នៃសច្ចធម៌ក្នុងអត្ថបទមួយ ចិត្តគំនិតមិនគួរមើលរំលងអត្ថន័យជាក់ស្តែងរបស់វានោះទេ។ ការយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះកម្រិតទីមួយនៃការយល់ដឹងបង្ហាញពីសារសំខាន់ផងដែរចំពោះក្រុមពិភាក្សា វាពង្រឹងសាមគ្គីភាពនៃគំនិត ភាពអាចសម្រេចបានយ៉ាងស្រួលនៅពេលគំនិតទាំងឡាយផ្ទាល់ខ្លួនត្រូវបានគេអនុញ្ញាតឱ្យដែលត្រូវបានបង្ហាញដោយគតិបណ្ឌិតអាទិទេពនោះ។

វាក៏មានសារសំខាន់ដើម្បីកត់ត្រានៅទីនេះថា ការយល់ដឹងពីអត្ថន័យភ្លាមៗនៃអត្ថបទនានាភាគច្រើនមិនផ្តល់ប្រយោជន៍ពីការពិភាក្សាយូរពេកនៃពាក្យទាំងឡាយតែមួយក្រៅពីអត្ថបទ។ នោះបាននិយាយថានៅឱកាសមួយវាអាចមានភាពចាំបាច់សម្រាប់ក្រុមមួយដើម្បីស្វែងរកពាក្យក្នុងវចនានុក្រម។ ទោះបីយ៉ាងនោះក្តី អ្វីដែលមានផ្ទៃផ្កាច្រើន គឺសម្រាប់អ្នកចំណូលរួមទាំងឡាយដើម្បីរៀនសូត្រពីរបៀបដើម្បីសន្និដ្ឋានអត្ថន័យនៃពាក្យទាំងឡាយពីល្អៗនិងកថាខណ្ឌទាំងមូល។

ដើម្បីពង្រីកការយល់ក្រៅពីការចាប់អារម្មណ៍អត្ថន័យភ្លាមៗ ឧទាហរណ៍ជាច្រើនដែលបង្ហាញពីរបៀបស្វែងរកគោលគំនិតដ៏ច្បាស់លាស់អាចជួយបាន។ អ្វីទាំងអស់នោះ ដែលត្រូវបានគេអំពាវនាវទាក់ទងទៅនឹងរឿងនេះ គឺជាលំហាត់ត្រង់ៗ។ ឧទាហរណ៍ក្នុងមេរៀនទី២ អ្នកចំណូលរួមត្រូវបានគេស្នើសុំដើម្បីកំណត់អត្ថន័យនៃអត្ថបទមួយដែលពួកគេទើបតែអានរួច តើលក្ខណៈពិសេសទាំងឡាយគឺគួរឱ្យសរសើរឬ។ ក្នុងលំហាត់ស្រដៀងគ្នានេះដែរក្នុងមេរៀនទី៤ ពួកគេអាចត្រូវបានជម្រុញលើកទឹកចិត្តដើម្បីផ្តល់ឈ្មោះគុណធម៌ចំនួនប្រាំ ហើយបន្ទាប់មកសម្រេចថាតើវាក៏មានលទ្ធភាពដើម្បីទទួលយកនៃគំនិតណាមួយដែលគ្មានសច្ចធម៌ដែលបានពណ៌នាក្នុងសំណេរទាំងឡាយរបស់ព្រះថោះ ជា “គ្រឹះនៃគុណធម៌របស់មនុស្សទាំងពួង” ។

ដើម្បីសម្រេចគោលបំណងរបស់វា វគ្គនេះទាមទារភាពរីកចម្រើនបន្ថែមទៀតមួយក្នុងស្វែងយល់ដោយអ្នកចូលរួមទាំងឡាយដែលខិតខំអស់ពីសមត្ថភាពដើម្បីគិតអំពីការទាក់ទងមួយចំនួននៃអត្ថបទទាំងឡាយដែលបានបង្ហាញ។ ក្នុងមេរៀនទី២ ពួកគេត្រូវបានគេសំណូមពរដើម្បីសម្រេចថាតើសេចក្តីថ្លែងការថោះ “មានមនុស្សល្អតិចណាស់ក្នុងពិភពលោកដែលសកម្មភាពទាំងឡាយរបស់ពួកគេមិនមានអានុភាពនោះ” គឺពិតឬមិនពិត។ គោលបំណងនៅទីនេះគឺមិនមែនដើម្បីចម្រាញ់គំនិតប៉ុន្មាននោះទេ។ អ្នកសម្របសម្រួលត្រូវតែផ្អាកបន្តិចសិន ហើយសួរហេតុផលចំពោះចម្លើយទាំងឡាយរបស់អ្នកចំណូលរួម។ សេចក្តីថ្លែងការនោះចាំត្រូវតែខុសទាំងស្រុង ពីព្រោះវាផ្ទុយទៅនឹងព្រះវចនៈទីមួយក្នុងមេរៀនមុនដែលជាការសន្និដ្ឋានចំពោះក្រុមគួរតែសម្រេចនោះ។ សំណួរដែលថា តើបាហែអាចសារភាពអំពើបាបទាំងឡាយរបស់ពួកគេដល់អ្នកដទៃបានដែរឬទេ ដែលជាឧទាហរណ៍មួយនៃប្រភេទលំហាត់នេះ។ វាសម្តៅចំពោះការហាមឃាត់នៅក្នុងការបង្កាត់បង្រៀននានាប្រឆាំងទៅលើការសាភាពដូចជាអត្ថន័យនៃការលាងបាប ដែលមិនបានបរិយាយក្នុងអត្ថបទសិក្សាទាំងឡាយណាមួយឡើយនោះ អាចត្រូវបានគេទាញយកមកប្រើប្រាស់ដោយការរុករកអត្ថន័យនៃកំណាព្យថា “ចូរជម្រះបញ្ជីខ្លួនអ្នកជារៀងរាល់ថ្ងៃមុនពេលអ្នកត្រូវបានគេកោះហៅឱ្យទៅទទួលផល”។

លំហាត់ទាំងឡាយនៅក្នុងវគ្គមិនអាចក្រសោបពីលំដាប់នៃអត្ថន័យដែលត្រឹមត្រូវតាមអត្ថបទ ដែលបិតក្រោមការយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់នោះទេ។ សំណួរមួយដែលគ្រប់អ្នកសម្របសម្រួលត្រូវតែគិតពិចារណា ពីកម្រិតនៃការពិភាក្សាគ្នាចំពោះលំហាត់យូរមុនណា។ នៅទីនេះវាគឺមានសារសំខាន់ ដើម្បីចងចាំទុកក្នុងចិត្តថា ការពន្យារពេលការសង្ខេបគិតដោយការបង្ហាញពីការទាក់ទងគ្នាច្រើន ប៉ុន្តែគោលគំនិតដែលឃ្លាតឆ្ងាយពីចំណុចកណ្តាលលំអៀងទៅរកការចម្រុះប្រសិទ្ធភាពរបស់ឯកសារទៅវិញ។ ក្រុមនីមួយៗត្រូវការបង្កើតនូវចង្វាក់នៃភាពរីកចម្រើនដែលប្រកបដោយហេតុផលមួយ អ្នកចំណូលរួមទាំងឡាយគួរមានអារម្មណ៍យល់ច្បាស់ថាពួកគេកំពុងរីកចម្រើនយ៉ាងខ្លាំងទៅតាមសមត្ថភាពទាំងឡាយផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ពួកគេ។ ទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ អ្នកសម្របសម្រួលប្រុងប្រយ័ត្នក្រែងលោមេរៀនត្រូវបានហួសលឿនពេក ហើយមិនស៊ីជម្រៅដោយគ្មានការវិភាគយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់ពីលំហាត់ទាំងឡាយនោះ ក្រុមនានាដែលបានបន្តក្នុងវិធីនេះ គ្រាន់តែបំពេញចម្លើយទាំងឡាយតែប៉ុន្មាននោះ ហើយក្រុមនោះមិនបានសម្រេចដល់លទ្ធផលចុងក្រោយនោះ ឡើយ។

ចំណុចចុងក្រោយមួយសមដូចការពោលថា៖ វាអាស្រ័យលើអ្នកសម្របសម្រួលដើម្បីធានាថាសមាជិកគ្រប់រូបនៃក្រុមនៅតែបានបិតនៅជាប់ក្នុងដំណើរការនានានៃការរៀនសូត្រដែលបានជម្រុញដោយឯកសារនោះ។ ដើម្បីសម្រាំងការចូលរួមដែលគ្មានសំពាធនៅបុគ្គលណាម្នាក់ដើម្បីនិយាយរឿងគឺជាឧបសគ្គ។ អ្វីដែលគួរត្រូវបានគេយល់ពីការចាប់ផ្តើមគឺថាបញ្ហានេះគឺត្រូវបានជួបដោយការសួរសំណួរនានាបែបនេះថា “តើនេះមានន័យអ្វីខ្លះចំពោះអ្នក?” សំណួរទាំងឡាយប្រភេទនេះនាំឱ្យបាត់បង់ចំណេះដឹងនិងសច្ចៈចម្រើនចំពោះកម្រិតនៃគំនិត។ ដូច្នេះហើយវាបង្ហាញភាពលំបាកដើម្បីបង្កើតបរិយាកាសដែលក្នុងនោះការពិភាក្សាក្នុងចំណោមសមាជិកទាំងឡាយនៃក្រុមតាមពិតទៅចាប់ផ្តើមបង្កើនការយល់ដឹង។

វគ្គទីពីរនៃសៀវភៅនេះគឺត្រូវបានគេយកចិត្តទុកដាក់ដូចវគ្គទី១ ជាមួយនឹងទម្លាប់ដ៏សំខាន់ចំពោះជីវិតផ្នែកស្មារតីពោលគឺការសូត្រធម៌ទៀងទាត់។ វាបង្កើតនូវភាពច្បាស់លាស់ក្នុងការផ្តល់គោលគំនិតមេរៀននៃ “ការដើរតាមមាត់នៃការបម្រើ” ការផ្តល់ជាយោបល់ថា ដើម្បីដើរតាមមាត់នៃការបម្រើនេះ យើងត្រូវបានគេធ្វើឱ្យជ្រួតជ្រាបជាមួយនឹងគោលបំណងភ្លោះមួយ។ អ្នកចំណូលរួមទាំងឡាយពិនិត្យពីចង្កោមព្រះវចនៈ ទាំងឡាយដំបូងដែលផ្តល់នូវការឈ្ងោងយល់ដ៏ជ្រាលជ្រៅចូលទៅក្នុងធម្មជាតិនៃគោលបំណងនេះ ខ្លឹមសារមួយដែលនឹងត្រូវបានគេលម្អិតក្នុងវគ្គទាំងឡាយនាពេលអនាគត។

នៅពីក្រោយនៃខ្លឹមសារវគ្គនេះរាប់បញ្ចូលទាំងការរុករកពីសារសំខាន់នៃធម៌។ វាទទួលនូវវិធីស្រដៀងៗគ្នាចំពោះវិធីមួយដែលពណ៌នាក្នុងកថាខណ្ឌនានាពីមុន។ សំណួរនិងលំហាត់ជាច្រើនត្រូវបានគេបង្កើតឡើងដើម្បីបង្កើនការយល់ទៅនឹងអត្ថន័យនៃអត្ថបទទាំងឡាយដែលដកស្រង់ពីសំណេររបស់ព្រះដែលត្រូវបានសិក្សានោះ។ នៅពេលដែលក្រុមបន្តការសិក្សាតាមវគ្គ អ្នកសម្របសម្រួលអាចត្រូវបានគេតម្រូវដើម្បីបំបាត់ចោលនូវការសង្ស័យ ដោយសញ្ញាណទាំងឡាយនៃការវិភាគដែលបានចាក់ឫសក្នុងការបកប្រែនិងការអនុវត្តកាលពីអតីតកាល។ នៅក្នុងប្រពៃណីមួយចំនួន ទម្លាប់ និង

ទម្រង់គឺបានលុបលើភាពសំខាន់នៃលក្ខណៈខាងក្នុង ហើយមនុស្សជាច្រើនមិនអើពើពីភាពចាំបាច់នៃការសូត្រធម៌នោះទេ ដែលសម្រាប់វិញ្ញាណក្ខន្ធមនុស្សជាតិ ការសូត្រធម៌មានសារសំខាន់ដូចអាហារដែលបំប៉នផ្នែករាងកាយដូច្នោះឯង។

ដូច្នោះនៅលើអ្វីៗទាំងអស់ គឺវត្ថុចង់ជាសំភ្លើងអ្នកចំណូលរួមទាំងឡាយ ដែលមានគោលបំណងដើម្បី“សន្ទនាជាមួយនឹងព្រះ” ហើយខិតទៅជិតទ្រង់នោះ។ ក្នុងចំណោមគំនិតទាំងឡាយដែលបានបង្ហាញគឺជាអ្វីដែលវាចង់និយាយពីការចូលទៅក្នុងលក្ខណៈនៃការសូត្រធម៌ រូបភាពដែលដក់ជាប់ក្នុងបេះដូងនិងចិត្តគំនិតរបស់យើងនៅពេលយើងធ្វើវា ហើយស្ថានភាពទាំងឡាយដែលគួរត្រូវបានគេបង្កើតឡើងនូវអ្វីដែលនៅជុំវិញយើងមិនថាយើងគឺនៅតែម្នាក់ឯងឬនៅក្នុងការជួបជុំមួយនោះទេ។ តាមពិត ក្រោយពេលផ្តល់គំនិតមួយចំនួន ចំពោះកម្លាំងទាំងឡាយដែលបានពង្រឹងតាមរយៈការគោរពបូជារួមគ្នា អ្នកចំណូលរួមទាំងឡាយត្រូវបានគេស្នើសុំដើម្បីពិចារណាធ្វើជាម្ចាស់នៃការជួបជុំមួយសម្រាប់ការសូត្រធម៌និងភក្តីភាព។

ការសិក្សាជំពូកទីបីរបស់សៀវភៅ“ជីវិតនិងមរណភាព” វាត្រូវបានគេសង្ឃឹមថានឹងពង្រឹង ការប្តេជ្ញាចិត្តចំពោះការដើរតាមមាគ៌ានៃការបម្រើ ហើយផ្តល់ឱ្យវាជាមួយនឹងអត្ថន័យដ៏ស៊ីជម្រៅខ្លាំងឡើងៗ។ ការបម្រើក្នុងពិភពលោកនេះគឺត្រូវបានគេយល់ដឹងដ៏ប្រសើរបំផុតនៅក្នុងបរិបទដ៏ពេញលេញនៃជីវិត ដែលពង្រីកឡើងហួសពីជីវិតក្នុងលោករបស់យើងនេះ ហើយបន្តជារៀងរហូត ពីព្រោះវិញ្ញាណក្ខន្ធរបស់យើងរីកចម្រើនទូទាំងពិភពទាំងអស់របស់ព្រះ។ ក្នុងដំណើរការនៃការអប់រំ ដែលផ្ទុយពីការហ្វឹកហ្វឺនផ្នែកបច្ចេកទេស អ្នកចូលរួមទាំងឡាយគួរតែបង្កើនការយល់ដឹងពីអត្ថន័យនិងភាពសំខាន់នៃអ្វីដែលពួកគេកំពុងធ្វើ។ បទពិសោធន៍បានបញ្ជាក់ថាមានតែនៅពេលមនសិការរីកចម្រើនតែមួយគត់ដែលពួកគេនឹងមើលឃើញខ្លួនពួកគេជា “ម្ចាស់” ដែលទទួលខុសត្រូវ សកម្មនៃការរៀនសូត្រផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ពួកគេ។

មេរៀននីមួយៗនៃជំពូកនេះចាប់ផ្តើមជាមួយនឹងព្រះវចនៈពីរមួយទៅបីព្រះវចនៈ ដែលដកស្រង់ចេញពីសំណេរចាហៃជាច្រើនបន្ទាប់មកមានលំហាត់មួយចំនួន។ ភាសានៃអត្ថបទដែលបានដកស្រង់ក្នុងវគ្គនេះគឺមានការទាមទារច្រើនជាងកាលពីពីរមេរៀនមុន។ តាមពិតមិនបានតម្រូវឱ្យក្រុមផ្តោតលើពាក្យពិបាកនានានោះទេ អ្នកសម្របមស្រួលចង់ធានាថាគ្រប់គ្នាយល់គោលគំនិតដែលបានបង្ហាញក្នុងមេរៀននីមួយៗដែលមានភាពយ៉ាងច្បាស់លាស់ពីអ្វី ដែលលំហាត់ទាំងឡាយព្យាយាមដើម្បីបង្ហាញឱ្យឃើញនោះ។

យោលតាមលក្ខណៈនៃប្រធានបទ លំហាត់ជាច្រើនរាប់បញ្ចូលទាំងឧទាហរណ៍ច្បាស់លាស់គឺពីរឬបីនិងឆ្ងាយពីគ្នា។ លំហាត់ភាគច្រើនលំអៀងទៅរកការប្រតិបត្តិនៅកម្រិតនៃគំនិតមួយ។ សំណួរខ្លះដែលលំហាត់ជាច្រើនផ្តល់ឱ្យគឺមិនអាចឆ្លើយភ្លាមៗបានទេឬមិនអាចឆ្លើយយ៉ាងក្បោះក្បាយនោះបានដែរ។ សំណួរទាំងនោះត្រូវបានគេណែនាំដើម្បីបង្កើនការយល់ដឹងអំពីប្រធានបទ ប្រសិនបើអ្នកចំណូលរួមគ្រាន់តែគិតអំពីសំណួរនានាបែបនេះ គោលបំណងនៃការរៀនសូត្រនឹងបានត្រូវបានគេបំពេញ។

មេរៀនបួនឬប្រាំដំបូងផ្តោតលើការទំនាក់ទំនងរវាងវិញ្ញាណក្ខន្ធនិងរូបរាងកាយ ដែលទាំងអស់នេះរួមគ្នាបង្កើតបានជាមនុស្សជាតិក្នុងជីវិតលោកនេះ។ ចំណុចកណ្តាលនៃគំនិតបានបង្ហាញក្នុងមេរៀនទាំងនេះគឺថា វិញ្ញាណក្ខន្ធមិន

មែនជាអង្គភាពផ្នែកនៃរូបរាងកាយទេ ភាពរួមបញ្ចូលរបស់វាជាមួយនឹងរូបរាងកាយអាចប្រៀបធៀបទៅនឹងពន្លឺដែល
លេចឡើងក្នុងកញ្ចក់មួយអ៊ីចឹងដែរ។ ទោះបីជាចូលីគ្របដណ្តប់ផ្ទៃរបស់វាឬការចម្លាញជាយថាហេតុដល់កញ្ចក់ក្តីមិនអាច
មានឥទ្ធិពលដល់ភាពរុងរឿងនៃពន្លឺរបស់វាបានទេ។ មរណភាពគ្រាន់តែជាការផ្លាស់ប្តូរនៃស្ថានភាពមួយ នៅពេលទំនាក់
ទំនងរវាងរូបរាងកាយនិងវិញ្ញាណក្ខន្ធគឺត្រូវបានបែកចេញពីគ្នានោះ បន្ទាប់មកវិញ្ញាណក្ខន្ធវិកចម្រើនជាអមតៈឆ្ពោះទៅ
កាន់ព្រះដែលជាមាបនកម្មរបស់វា។

វគ្គនេះងាកទៅរកសំណួរពីគោលបំណងនៃជីវិតគឺដើម្បីស្គាល់ព្រះ ហើយនិងដើម្បីឈានដល់ព្រះវត្តមានរបស់
ទ្រង់។ ការពិភាក្សានៅទីនេះបិតនៅជុំវិញគោលគំនិតទូលំទូលាយពីរ។ ទីមួយគឺគោលបំណងនៃជីវិតរបស់យើងក្នុង
លោកីយ៍នេះ ហើយទីពីរការធ្វើដំណើរនៃវិញ្ញាណក្ខន្ធក្រោយពេលមរណភាព។ វិញ្ញាណក្ខន្ធជាសញ្ញាមួយរបស់ព្រះហើយ
អាចឆ្លុះបញ្ចាំងពីព្រះនាមនិងកេតនភ័ណ្ឌទាំងអស់របស់ទ្រង់បាន។ ម្យ៉ាងទៀត សក្តានុពលដែលនៅក្នុងមនុស្សជាតិគឺជា
ធម្មជាតិនៅជាមួយនឹងមនុស្ស វាអាចត្រូវបានគេអភិវឌ្ឍដោយការជួយជ្រោមជ្រែងពីព្រះបរមសាស្តាទាំងឡាយរបស់ព្រះ
ដែលព្រះបរមសាស្តាដ៏សន្តទាំងនោះដែលយាងមកពីយុគសម័យមួយទៅយុគសម័យមួយដើម្បីណែនាំមនុស្សជាតិ។
តាមរយៈការអប់រំផ្នែកស្មារតីព្រះបរមសាស្តាទាំងឡាយផ្តល់នូវរតនសម្បត្តិដែលកប់នៅក្នុងខ្លួនយើងនោះអាចត្រូវបានគេ
បង្ហាញឱ្យឃើញឡើងមក។

រីឯការទាក់ទងទៅនឹងការធ្វើដំណើរនៃវិញ្ញាណក្ខន្ធក្រោយពីមរណភាព លំដាប់នៃគំនិតជាច្រើនត្រូវបានបង្ហាញ
សម្រាប់អ្នកចំណូលរួមនានាដើម្បីគិតពិចារណាថាអ្នកទាំងនោះដែលមានភាពស្មោះត្រង់ជឿជាក់ចំពោះព្រះនឹងសម្រេច
បាននូវសុភមង្គលពិត ដែលគ្មាននរណាម្នាក់ក្នុងចំណោមពួកយើងអាចធ្លាប់ដឹងពីភាពចុងបញ្ចប់ផ្ទាល់ខ្លួនរបស់យើងនោះ
ទេ ដូច្នេះយើងគួរអភ័យទោសរវាងគ្នានឹងគ្នា ហើយមិនគួរមានអារម្មណ៍ថាយើងខ្ពង់ខ្ពស់ជាងអ្នកដទៃនោះឡើយ ព្រោះ
នៅក្នុងបរលោកដូចក្នុងពិភពនេះ វិញ្ញាណក្ខន្ធនឹងបន្តវិកចម្រើនជានិច្ច ហើយលក្ខណៈគុណសម្បត្តិផ្នែកស្មារតីដែលយើង
បានអភិវឌ្ឍនៅទីនេះនឹងផ្តល់ជំនួយនិងជួយយើងនៅទីនោះ គឺថាយើងនឹងស្គាល់អ្នកជាទីស្រឡាញ់របស់យើងទាំងអស់
ក្នុងអាណាចក្ររបស់ព្រះ យើងនឹងចងចាំជីវិតរបស់យើងក្នុងលោកីយនេះ ហើយយើងនឹងរីករាយសប្បាយចិត្តជាមួយនឹង
មិត្តភក្តិប្រកបដោយសន្តភាពនិងប្រកបដោយវិញ្ញាណក្ខន្ធដ៏ពិសិដ្ឋថ្លៃថ្លា។

វគ្គនេះបញ្ចប់ជាមួយនឹងអត្ថបទដែលដកស្រង់ចេញពីព្រះរាជសំណេររបស់ព្រះបាហាអ៊ុលឡាហ៍ ដែលក្នុងនោះ
យើងត្រូវបានគេធានាពីផលប្រយោជន៍នៃបរលោក ហើយមិនអនុញ្ញាតការប្រែប្រួលនិងឱកាសទាំងឡាយនៃជីវិតនេះនាំ
យើងនូវភាពឈឺចាប់នោះទេ។ អ៊ីចឹងហើយអ្នកចំណូលរួមទាំងឡាយត្រូវបានគេស្នើសុំដើម្បីឆ្លុះបញ្ចាំងទៅភាពជាប់ជំពាក់
ទាំងឡាយនៃអ្វីដែលពួកគេបានសិក្សាសម្រាប់ជីវិតផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ពួកគេ។

ការស្វែងយល់ពីសំណេរចាំបាច់

គោលបំណង

ដើម្បីពង្រឹងទម្លាប់នៃការអានអត្ថបទទាំងឡាយដកស្រង់ពីសំណេរនានាដ៏ពិសិដ្ឋរៀងរាល់ថ្ងៃ និងឆ្លុះបញ្ចាំងលើអត្ថន័យរបស់ពួកវា។

មេរៀនទី ១

គោលបំណងនៃវគ្គនេះគឺដើម្បីជួយអ្នកក្នុងការអភិវឌ្ឍ និងពង្រឹងទម្លាប់នៃការអានអត្ថបទនានា ដែលដកស្រង់ចេញពីសំណេរទាំងពួងដ៏ពិសិដ្ឋរបស់ព្រះរៀងរាល់ថ្ងៃ និងឆ្លុះបញ្ចាំងពីអត្ថន័យរបស់ពួក វា។ វគ្គនេះចាប់ផ្តើមជាមួយនឹងលំហាត់សាមញ្ញមួយ ដែលសុំឱ្យអ្នកអានសេចក្តីថ្លែងការមួយល្បះដែល ដកស្រង់ចេញពីសំណេររបស់ព្រះជាច្រើនហើយឆ្លើយតបទៅនឹងសំណួរមួយដែលចម្លើយចំពោះសំណួរ នេះគឺសេចក្តីថ្លែងការរបស់វានោះឯង។ ទោះបីជាវាគឺងាយស្រួលអនុវត្តលំហាត់នេះ នឹងជួយឱ្យអ្នកឆ្លុះ បញ្ចាំងទៅលើអត្ថន័យនៃសេចក្តីថ្លែងការនានា ហើយទន្ទេញពួកវាឱ្យចាំមាត់ ។

“ ភាពល្អប្រសើរនៃពិភពលោកអាចត្រូវបានគេបំពេញតាមរយៈអំពើល្អនិងបរិសុទ្ធ ហើយតាមរយៈចរិយា មារយាទសមរម្យនិងគួរឱ្យសរសើរ^១” ។

១. តើភាពល្អប្រសើរនៃពិភពលោកអាចត្រូវបានគេបំពេញតាមរបៀបណា ? _____
 _____
 _____

“ ឱមនុស្សទាំងឡាយនៃភាពរុងរឿងអើយ! ចូរប្រុងប្រយ័ត្ន ចូរអ្នកកុំដើរតាមមាត់ទាំងឡាយរបស់មនុស្សណា ដែលពាក្យសម្តីទាំងពួងរបស់ពួកគេខុសពីអំពើនានារបស់ពួកគេ^២”។

២. តើមាត់ទាំងឡាយរបស់មនុស្សប្រភេទណាដែលយើងមិនត្រូវដើរតាម ? _____
 _____
 _____

“ ឱម្ចាស់បុត្រនៃមនុស្សលោកអើយ ! ចូរជម្រះបញ្ជីខ្លួនរបស់អ្នកឱ្យបានជារៀងរាល់ថ្ងៃ មុនពេលដែលអ្នកត្រូវ បានកោះហៅអោយចូលខ្លួនទៅទទួលផល...^៣” ។

៣. តើយើងគួរធ្វើអ្វីខ្លះមុនពេលគេកោះហៅឱ្យចូលខ្លួនទៅទទួលផល ? _____
 _____
 _____

“ ចូរនិយាយថា៖ ឱបងប្អូនអើយ! ចូរយកអំពើទាំងឡាយធ្វើជាក្រឿងតុបតែងលម្អពិតរបស់អ្នក មិនមែនយក ពាក្យសម្តី ធ្វើជាក្រឿងតុបតែងលម្អពិតរបស់អ្នកឡើយ^៤”។

៤. តើអ្វីខ្លះគួរជាក្រឿងតុបតែងលម្អពិតរបស់យើង ? _____
 _____
 _____

“ ពាក្យពិសិដ្ឋទាំងឡាយ អំពើល្អនិងឯបរិសុទ្ធនានាអាចនាំយើងឱ្យឡើងដល់ឋានសួគ៌នៃភាព រុងរឿងទិ ព្វ^៥។ ”

៥. តើពាក្យពិសិដ្ឋ បរិសុទ្ធភាព និងអំពើល្អទាំងឡាយ អាចធ្វើអ្វីខ្លះ ? _____
 _____
 _____

មេរៀនទី ២

ខាងក្រោមនេះមានលំហាត់មួយចំនួនទាក់ទងទៅនឹងព្រះវចនៈដែលអ្នកទើបតែបានអានចប់។ ពួក វាបានមានបំណងដើម្បីជួយអ្នកឆ្លុះបញ្ចាំងបន្ថែមទៀតពីសារសំខាន់នៃអត្ថបទទាំងឡាយនៅក្នុងក្រុមរបស់អ្នកហើយមិនត្រូវបានគេអនុវត្តលម្អិតពេកទេ។ នេះមិនមែនមានន័យថារាល់លំហាត់ត្រូវការការពិភាក្សាគ្នាយូរនោះឡើយ។ ទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយនៅពេលដែលលំហាត់សុគតស្នាញនោះអ្នកសម្របសម្រួលនៃក្រុមរបស់អ្នកនឹងជួយអ្នកក្នុងការស្វែងរកអត្ថន័យយ៉ាងហ្មត់ចត់។

១. នៅពេលអ្វីមួយគឺ “គួរឱ្យសរសើរ” វាគឺសមនឹងទទួលបានការសរសើរ។ តើខាងក្រោមនេះទង្វើណាខ្លះដែលគួរឱ្យសរសើរ ?

- ក. ក្លាយជាបុគ្គលិកល្អម្នាក់ ? _____
- ខ. គោរពអ្នកដទៃ ? _____
- គ. ក្លាយជាអ្នកឧស្សាហ៍រៀនសូត្រ ? _____
- ឃ. ក្លាយជាមនុស្សកុហក ? _____
- ង. ក្លាយជាមនុស្សខ្ជិលច្រអូស ? _____
- ច. បម្រើអ្នកដទៃ ? _____

២. តើឃ្លាថា “ មុនពេលអ្នកត្រូវបានគេកោះហៅឱ្យចូលខ្លួនទៅទទួលផល ” មានន័យដូចម្តេច ?
 _____

៣. តើសេចក្តីថ្លែងការខាងក្រោមនេះមួយណាគឺពិត? ៖
 _____ មានមនុស្សល្អតិចណាស់ក្នុងពិភពលោក ដែលសកម្មភាពទាំងឡាយរបស់ពួកគេមិនមាន អានុភាព ។

_____ អ្វីមួយគឺត្រឹមត្រូវ នៅពេលដែលវាគឺជាវិធីក្នុងការយល់ស្របគ្នាជាមួយនឹងគំនិតរបស់អ្នកដទៃនោះ។

_____ អ្វីមួយគឺត្រឹមត្រូវ នៅពេលដែលវាគឺជាវិធីក្នុងការយល់ស្របគ្នាជាមួយនឹងការបង្ហាត់បង្រៀនទាំងឡាយរបស់ព្រះ ។

៤. តើមួយណាខាងក្រោមគឺជាអំពើល្អនិងបរិសុទ្ធ?

_____ ថែរក្សានិងបង្ហាត់បង្រៀន ក្មេងៗ

_____ លួចគេ

_____ ប្លង់ស្ទង់សម្រាប់ភាពរីកចម្រើនរបស់អ្នកដទៃ

_____ និយាយកុហកបន្តិចបន្តួច ដើម្បីឱ្យរួចខ្លួនពីបញ្ហា

_____ ជួយអ្នកដទៃហើយរំពឹងថានឹងបានទទួលរង្វាន់

៥. តើស្ថានភាពភាពទាំងឡាយដូចខាងក្រោមមួយណា ដែលពាក្យសម្តីជាច្រើនរបស់មនុស្សម្នាក់ខុសពីទង្វើនានារបស់គាត់ឬនាងនោះ?

_____ មនុស្សម្នាក់នៅតែបន្តនិយាយដដែលថា យើងទាំងអស់គ្នាគួរតែត្រូវរូបរាងសាមគ្គីគ្នា ប៉ុន្តែម្នាក់នេះប្រព្រឹត្តក្នុងវិធីមួយដែលបង្កើតជម្លោះទៅវិញ។

_____ មនុស្សម្នាក់សរសើរពីតម្លៃនៃជីវិតស្អាតស្អំ ប៉ុន្តែម្នាក់នេះមានទំនាក់ទំនងផ្លូវភេទក្រៅពីជីវិតអាពាហ៍ពិពាហ៍

_____ មនុស្សម្នាក់ប្រើប្រាស់គ្រឿងស្រវឹងយូរៗម្តង ខណៈពេលដែលគាត់ប្រកាសថាគាត់ប្រតិបត្តិតាមជំនឿសាសនាដែលហាមឃាត់ការសេពគ្រឿងស្រវឹង។

_____ មនុស្សម្នាក់និយាយគាំទ្រពីភាពស្មើគ្នានៃបុរសនិងស្ត្រីប៉ុន្តែខ្លួនក្លាយជានិយោជិក ផ្តល់ប្រាក់ឱ្យស្ត្រីតិចជាងបុរសចំពោះការងារដែលដូចគ្នាទៅវិញ។

៦. តើបាហែម្នាក់អាចសារភាពកំហុសចំពោះមនុស្សម្នាក់ទៀតដែរឬទេ ?

_____

៧. តើយើងគួរធ្វើយ៉ាងដូចម្តេចជំនួសនៃការសារភាព ? _____

_____

៨. តើឃ្លាថា " ឋានសួគ៌នៃភាពរុងរឿងទិព្វ " មានន័យដូចម្តេច ? _____

_____

៩. តើទង្វើអាក្រក់ទាំងឡាយមានឥទ្ធិពលអ្វីខ្លះលើពិភពលោក ? _____

_____

១០. តើទង្វើអាក្រក់ទាំងឡាយមានឥទ្ធិពលអ្វីខ្លះលើអ្នកដែលបានប្រព្រឹត្តពួកវា? _____

មេរៀនទី ៣

ឥឡូវចូរអាននិងឆ្លុះបញ្ចាំងពីព្រះវចនៈទាំងឡាយខាងក្រោមដែលដកស្រង់ចេញពីសំណេរទាំងឡាយរបស់ព្រះ។ បន្ទាប់មកចូរព្យាយាមទន្ទេញព្រះវចនៈទាំងនោះ។

“ សច្ចធម៌គឺជាគ្រឹះនៃគ្រប់គុណធម៌របស់មនុស្សទាំងពួង^៦ ។ ”

១. តើគ្រឹះនៃគ្រប់គុណធម៌របស់មនុស្សគឺជាអ្វី? _____

“ នៅក្នុងគ្រប់ពិភពរបស់ព្រះ បើគ្មានសច្ចធម៌ទេ ភាពរីកចម្រើននិងជោគជ័យគឺមិនអាចកើតឡើងដល់វិញ្ញាណក្ខន្ធណាម្នាក់ឡើយ^៧ ។ ”

២. តើអ្វីមិនអាចកើតឡើងបាន បើគ្មានសច្ចធម៌? _____

“ ឱមនុស្សលោកអើយ! ចូរលម្អអណ្តាតរបស់អ្នកជាមួយនឹងសច្ចធម៌ ហើយតុបតែងវិញ្ញាណក្ខន្ធរបស់អ្នកជាមួយនឹងគ្រឿងតុបតែងលម្អនៃសុចរិត^៨ ។ ”

៣. តើយើងគួរលម្អអណ្តាតរបស់យើងជាមួយនឹងអ្វី? _____

៤. តើយើងគួរតុបតែងលម្អវិញ្ញាណក្ខន្ធរបស់យើងជាមួយអ្វី? _____

“ ចូរធ្វើឱ្យភ្នែករបស់អ្នកស្អាតស្អំ ដែររបស់អ្នកស្មោះត្រង់ អណ្តាតរបស់អ្នកសច្ចៈ និងដួងចិត្តរបស់អ្នកស្រស់ស្រាយភ្លឺថ្លា^៩ ។ ”

៥. តើយើងគួរធ្វើឱ្យភ្នែករបស់យើងដូចម្តេច? _____ ដែររបស់យើង? _____

អណ្តាតរបស់យើង? _____ ដួងចិត្តរបស់យើង? _____

“ ពួកគេដែលរស់នៅក្នុងរាជាណាចក្ររបស់ព្រះ ហើយត្រូវបានអង្គុយលើអាសនៈនៃភាពរុងរឿងគ្មានទីបញ្ចប់ទោះបីជាពួកគេឃ្លានជិតដាច់ពោះស្លាប់ក៏ដោយក៏ពួកគេនឹងមិនព្រមលូកដៃរបស់គេហើយចាប់យកទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អ្នកជិតខាងរបស់គេដោយគ្មានការអនុញ្ញាតឡើយ បើទោះបីជាគាត់ជាមនុស្សគ្មានតម្លៃហើយអប្រិយក៏ដោយក៏គាត់មិនត្រូវយកដៃ^{១០} ។ ”

៦. តើបាហែមិនព្រមធ្វើអ្វីបើទោះបីជាគាត់កំពុងស្រែកឃ្លានជិតដាច់ពោះស្លាប់ហើយក៏ដោយ នោះ? _____

មេរៀនទី ៤

អ្នកប្រហែលជាបានកត់សម្គាល់រួចហើយនៅក្នុងមេរៀនទី២ លំហាត់ខ្លះនៅក្នុងវគ្គគឺតម្រូវឲ្យមាន ចម្លើយហ្មត់ចត់។ ក្នុងករណីបែបនេះប្រសិនបើមានមន្ទិលអំពីចម្លើយនោះ អ្នកសម្របសម្រួលក្រុមរបស់ អ្នកប្រាកដជាអាចជួយឱ្យអ្នកនិងអ្នកចូលរួមទាំងឡាយដែលជាមិត្តស្និទ្ធស្នាលរបស់អ្នកឈានទៅរកសាម គ្គីភាពនៃគំនិត។ ចំពោះលំហាត់ផ្សេងៗទៀតវាគឺជាការពិភាក្សាតែម្តង ដែលគឺមានតម្លៃហើយគ្មានចម្លើយ ជាក់លាក់ណាមួយត្រូវបានគេសង្ឃឹមទុកជាមុននោះទេ។ នៅខាងក្រោមដូចតទៅនេះសំណួរលេខ៣ គឺជា ប្រភេទទី១ រីឯលំហាត់លេខ៦ គឺជាប្រភេទ ទី២ ។

១. សច្ចធម៌គឺជាគ្រឹះនៃគ្រប់គុណធម៌ទាំងឡាយរបស់មនុស្ស។ ចូររកគុណធម៌ឲ្យបានប្រាំ _____

២. តើយើងអាចទទួលយកគុណធម៌ទាំងនេះដោយគ្មានសច្ចធម៌បានដែរឬទេ? _____

៣. តើសេចក្តីថ្លែងការណ៍ទាំងឡាយខាងក្រោមមួយណាគឺពិត?

- _____ មនុស្សម្នាក់អាចជាមនុស្សយុត្តិធម៌បាន បើទោះបីជាគាត់និយាយកុហកក៏ដោយ។
- _____ មនុស្សម្នាក់ដែលលួចទ្រព្យសម្បត្តិគេ គឺជាមនុស្សដែលមានដែស្មោះត្រង់ ។
- _____ ដែស្មោះត្រង់មួយគឺជាដៃដែលមិនប៉ះពាល់អ្វីដែលមិនមែនជាកម្មសិទ្ធិរបស់ខ្លួន ។
- _____ ការអានសៀវភៅនិងទស្សនាវដ្តីអាសអាភាសគឺជាទង្វើផ្ទុយទៅនឹងឱវាទរបស់ព្រះបាហា អ៊ុលឡាហ៍ដែលមានបន្ទូលថាត្រូវមានភ្នែកស្អាតស្អំនោះ ។
- _____ សច្ចធម៌មានន័យថាមិនមែនជាការនិយាយកុហក ។
- _____ សុចរិតគឺជាគ្រឿងលម្អរបស់វិញ្ញាណកូន ។
- _____ មនុស្សម្នាក់ដែលមិនមានសច្ចធម៌អាចរីកចម្រើនផ្នែកស្មារតី។
- _____ វាមិនជាអ្វីទេដែលត្រូវនិយាយកុហកយូរៗម្តងនោះ ។
- _____ ការលួចទ្រព្យគេគឺអាចទទួលយកបាននៅចំពោះព្រះភក្ត្ររបស់ព្រះ បើអ្នកនោះកំពុងតែ ស្រែកឃ្លាន ។
- _____ ការយករបស់អ្វីមួយដោយគ្មានការអនុញ្ញាតពីម្ចាស់គេ ព្រោះតែគិតថាយើងនឹងប្រគល់ឱ្យ

ម្ចាស់របស់វាវិញនៅពេលក្រោយ នេះមិនមែនជាការលួចឡើយ។

_____ ពេលណាយើងប្រព្រឹត្តប្រកបដោយសុចរិតត្រឹមត្រូវ ហើយនៅពេលយើងមានភាពត្រឹមត្រូវ និងសច្ចភាពនោះបេះដូងរបស់យើងត្រូវបានគេធ្វើឱ្យស្រស់ស្រាយឡើង ។

_____ វាគឺមិនអាចទៅរួចទេសម្រាប់ភាពជោគជ័យនៃជំនួញមួយដោយគ្មានការបោកប្រាស់នោះ។

៤. តើវាអាចទៅរួចទេក្នុងការនិយាយកុហកចំពោះខ្លួនឯង ?

_____
_____

៥. តើយើងបាត់បង់អ្វីខ្លះនៅពេលណាដែលយើងនិយាយកុហក ?

_____
_____

៦. តើពិភពលោកនេះនឹងទៅយ៉ាងណា បើយើងទាំងអស់គ្នាសុទ្ធតែមានសច្ចធម៌និងសុចរិតនោះ?

_____
_____

មេរៀនទី ៥

ចូរសិក្សានូវព្រះវចនៈដូចតទៅហើយព្យាយាមរៀនពូកែដោយទន្ទេញឱ្យចាំមាត់។ ការទន្ទេញឱ្យចាំមាត់នូវព្រះវចនៈដែលដកស្រង់ពីសំណេរទាំងឡាយរបស់ព្រះគឺឧត្តមថ្លៃថ្នូរណាស់ហើយ អ្នកក៏ត្រូវតែខំប្រឹងប្រែងធ្វើដូច្នោះឡើង។ ពិតប្រាកដណាស់មិនមែនគ្រប់គ្នា គឺអាចទន្ទេញអត្ថបទទាំងឡាយបានយ៉ាងងាយនោះទេ។ ទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ ការខិតខំប្រឹងប្រែងជួយយើង ដើម្បីផ្តិតឱ្យជាប់នូវគំនិតនានាក្នុងដួងចិត្តនិងគំនិតរបស់យើង ហើយបញ្ចេញពូកែជាពាក្យជាច្រើន ដែលខិតជិតទៅរកអត្ថបទដើមបើអាចធ្វើបាននោះ។

“អណ្តាតសប្បុរសធម៌ គឺជាមេដឹកនៃដួងចិត្តរបស់មនុស្ស។ វាគឺជាអាហារនៃស្មារតី វាបានបិទបាំងពាក្យសម្តីជាច្រើនប្រកបដោយអត្ថន័យ វាគឺជាប្រភពពន្លឺនៃគតិបណ្ឌិតនិងការយល់ដឹង^{១១}” ។

១. តើអណ្តាតសប្បុរសធម៌អាចត្រូវបានគេពិពណ៌នាយ៉ាងដូចម្តេច ? _____

_____

២. តើអានុភាពអ្វីខ្លះដែលអណ្តាតសប្បុរសធម៌មានទៅលើពាក្យសម្តីទាំងឡាយ ? _____

_____

“ ឱអ្នកដែលជាទីស្រឡាញ់របស់ព្រះអើយ! នៅក្នុងយុគសម័យដ៏ពិសិដ្ឋរបស់ព្រះនេះ ជម្លោះនិងការមិនស្រុះស្រួលគ្នា មិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឡើយ ។ គ្រប់អ្នកឈ្លានពានបង្កក់ខ្លួនរបស់ពួកគេ ពីកិត្តិគុណរបស់ព្រះ^{១២} ។ ”

៣. យោងទៅតាមព្រះវចនៈនេះ តើអ្វីដែលមិនត្រូវបានគេអនុញ្ញាតនៅក្នុងយុគសម័យដ៏ពិសិដ្ឋរបស់ព្រះ?
_____

៤. តើអ្នកដែលឈ្លានពានគេនឹងបានធ្វើអ្វីចំពោះខ្លួនគាត់នោះ ? _____

“ ក្នុងយុគសម័យរបស់ព្រះនេះគ្មានអ្វីអាចធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដ៏ខ្លាំងបំផុតចំពោះបុព្វហេតុសាសនាជាងការបែកបាក់គ្នានិង ចងកំហឹងដាក់គ្នា ការវិវាទគ្នា ការឃ្លាតឆ្ងាយពីគ្នា ព្រមទាំងការព្រងើយកន្តើយដាក់គ្នាក្នុងចំណោមអ្នកជាទីស្រឡាញ់របស់ព្រះនោះទេ^{១៣}។ ”

៥. តើស្ថានភាពទាំងឡាយអ្វីខ្លះដែលអាចធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដ៏ខ្លាំងបំផុតចំពោះបុព្វហេតុសាសនារបស់ព្រះនោះ?
_____
_____

“ ចូរកុំសប្បាយចិត្តជាមួយនឹងការស្តែងចេញនូវមិត្តភាពត្រឹមតែពាក្យសម្តី ចូរធ្វើឱ្យបេះដូងរបស់អ្នកឆាប់ឆេះដោយមេត្តាធម៌ដល់មនុស្សគ្រប់គ្នាដែលឆ្លងកាត់តាមមាត់របស់អ្នក^{១៤}។ ”

៦. តើមិត្តភាពប្រភេទអ្វីមិនគួរផ្តាច់ចិត្តយើងនោះ ? _____

៧. តើអ្វីគួរឆាប់ឆេះយ៉ាងត្រចះត្រចង់ក្នុងដួងចិត្តរបស់យើង ? _____

“ នៅពេលណាមានគំនិតសង្គ្រាមកើតឡើងនោះ ចូរតបទៅវិញដោយគំនិតសន្តិភាពដ៏រឹងមាំ។ គំនិតនៃភាពសម្តាប់ត្រូវតែត្រូវបានគេបំផ្លាញដោយគំនិតនៃក្តីស្រឡាញ់ដ៏ខ្លាំងក្លា^{១៥}។ ”

៨. គំនិតនៃសង្គ្រាមមួយ គួរត្រូវបានគេតបទៅវិញជាមួយនឹងអ្វី ? _____

៩. គំនិតនៃភាពសម្តាប់មួយ គួរត្រូវបានគេបំផ្លាញជាមួយនឹងអ្វី ? _____

មេរៀនទី ៦

ដោយចងចាំព្រះវចនៈទាំងឡាយខាងលើ ចូរអនុវត្តនូវលំហាត់ទាំងឡាយដូចខាងក្រោម ៖

១. ជុំមេដៃក៏ជាពាក្យមួយទៀតសម្រាប់មេដៃក។ តើនៅក្នុងមធ្យោបាយណាដែលអណ្តាតសប្បុរសធម៌ស្តែងចេញឱ្យដូចជាជុំមេដៃកមួយ? _____

២. តើសេចក្តីថ្លៃការខាងក្រោមណាដែលបណ្តាលមកពីអណ្តាតសប្បុរសធម៌នោះ?

_____ “ កុំខ្វល់ខ្វំ! ”

_____ “ ហេតុអ្វីអ្នកមិនយល់អំពីរឿងនេះ? ”

_____ “ តើអ្នកពេញចិត្តនឹងរង់ចាំបានទេលោក? ”

_____ “ ក្មេងៗអីក៏យ៉ាប់ម៉្លេះ! ”

_____ “ អរគុណ អ្នកមានចិត្តល្អណាស់។ ”

_____ “ ខ្ញុំមិនមានពេលទំនេរទេសម្រាប់អ្នកឥឡូវនេះ ។ ខ្ញុំរវល់។ ”

៣. តើស្ថានភាពទាំងឡាយខាងក្រោមណាគឺបង្ហាញឱ្យឃើញពីការប៉ះទង្គិចនិងជម្លោះនោះ?

_____ មនុស្សពីរនាក់បញ្ឆោញនូវគំនិតខុសគ្នាលើប្រធានបទមួយចំនួនក្នុងពេលពិភាក្សាគ្នា។

_____ មនុស្សពីរនាក់ប្រែក្លាយជាខឹងនិងចោទប្រកាន់គ្នាទៅវិញទៅមកអំឡុងពេលពិភាក្សាគ្នា។

_____ មនុស្សពីរនាក់ឈប់ចូលរួមការជួបជុំសូត្រធម៌ប្រចាំសប្តាហ៍ពីព្រោះតែពួកគេមិននិយាយរកគ្នាទៅវិញទៅមក។

_____ សមាជិកជាច្រើននៃក្រុមសហការលើកគម្រោងការមួយ ត្អូញត្អែរ ម្នាក់ៗនិយាយថាអ្នកដទៃមិនអនុវត្តផ្នែករបស់ពួកគេនោះទេ។

៤. តើស្ថានភាពទាំងឡាយខាងក្រោមមួយណាបង្ហាញសញ្ញាទាំងឡាយនៃការឃ្នាតឆ្ងាយ?

_____ មិត្តពីរនាក់ដើរកាត់ពីមុខគ្នានៅតាមផ្លូវតែមិនអើពើនឹងគ្នាទៅវិញទៅមក។

_____ មនុស្សម្នាក់មកដល់កន្លែងការជួបជុំគ្នាសូត្រធម៌ ហើយម្នាក់ៗស្វាគមន៍នាងយ៉ាងកក់ក្តៅ។
 _____ ទោះបីជាពួកគេសម្តែងការគូរសមពីម្នាក់ទៅម្នាក់សមាជិកពីរនាក់នៃក្រុមមួយនោះ គឺស្នាក់
 ស្ទើរដើម្បីចូលរួមក្នុងគម្រោងការមួយជាមួយគ្នា។

៥. ចូរសម្រេចចិត្តថាសេចក្តីថ្លែងខាងក្រោមដូចតទៅនេះពិតឬមិនពិត ៖

- _____ មនុស្សម្នាក់គួរតែនិយាយឱ្យច្រើននូវអ្វីដែលគាត់គិតពីអ្នកដទៃ វាមិនមែនជាបញ្ហានោះទេបើ
 ចិត្តរបស់ពួកគេត្រូវបានគេធ្វើឱ្យអាក់អន់ចិត្តក៏ដោយ។
- _____ វាមិនជាអ្វីទេក្នុងការនិយាយកុហកដើម្បីបញ្ចៀសនូវជម្លោះនោះ។
- _____ ជម្លោះអាចត្រូវបានគេបញ្ចៀសបាន ដោយសេចក្តីស្រលាញ់និងចិត្តសប្បុរសធម៌។
- _____ ពាក្យសម្តីមានប្រសិទ្ធភាពច្រើននៅពេលណាដែលពួកវាត្រូវបាននិយាយប្រកបដោយក្តី
 ស្រឡាញ់នោះ។
- _____ វាមិនមែនជាបញ្ហាទេក្នុងការវាយតបជាមួយនឹងនរណាម្នាក់ប្រសិនបើគាត់ចាប់ផ្តើមវាមុន
 នោះ។
- _____ មនុស្សម្នាក់មានសិទ្ធិនិយាយចំៗ នៅពេលអ្នកដទៃមានជម្ងឺឬទុក្ខព្រួយនោះ។
- _____ វាមិនសមរម្យទេក្នុងការសើចចំអកដាក់អ្នកដទៃ នៅពេលណាដែលពួកគេធ្វើអ្វីមួយខុស
 ឆ្គងនោះ។
- _____ នៅពេលណាមានអារម្មណ៍មិនស្រួលកើតមានឡើងរវាងមិត្តទាំងឡាយភាគីនីមួយៗគួរតែ
 ខំប្រឹងប្រែងដំពិសេសមួយដើម្បីឱ្យពួកគេមានភាពស្និទ្ធស្នាលគ្នាឡើងវិញ។
- _____ នៅពេលណាមានអារម្មណ៍មិនស្រួលកើតមានឡើងរវាងមិត្តទាំងឡាយ ភាគីនីមួយៗគួរតែ
 រង់ចាំរហូតទាល់តែភាគីម្ខាងទៀតព្យាយាមស្និទ្ធស្នាលគ្នាឡើងវិញ។

មេរៀនទី ៧

ចូរអានព្រះវចនៈខាងក្រោមនេះហើយទន្ទេញពួកវាឱ្យចាំមាត់។

“...ការនិយាយដើមគ្នាពន្លត់ពន្លឺនៃបេះដូង និងពន្លត់ជីវិតនៃវិញ្ញាណក្ខន្ធ”^{១៦}។

“ ចូរកុំនិយាយអំពីបាបរបស់អ្នកដទៃ ដរាបណាខ្លួនអ្នកក៏ជាអ្នកប្រព្រឹត្តអំពើបាបដែរនោះ”^{១៧} ។

“ ចូរកុំនិយាយរឿងអាក្រក់ដែលអ្នកផ្ទាល់មិនចង់ឲ្យត្រូវបានគេនិយាយចំពោះអ្នកវិញនោះ ហើយចូរកុំពន្លឺស
 កំហុសអ្នកដទៃដើម្បីកុំឱ្យកំហុសរបស់អ្នករីកធំឡើងៗ... ”^{១៨}។

“ឱម្ចាស់បុត្រនៃមនុស្សលោកអើយ តើអ្នកអាចបំភ្លេចកំហុសផ្ទាល់ខ្លួនរបស់អ្នក ហើយរើលំខ្លួនអ្នកទៅនឹង

កំហុសអ្នកដទៃយ៉ាងដូចម្តេច? ១៩-១

១. តើការនិយាយដើមគ្នាមានផលប៉ះពាល់អ្វីខ្លះដល់អ្នកដែលនិយាយដើមគេនោះ? _____
_____
២. តើយើងគួរគិតពីអ្វីខ្លះ មុនពេលនិយាយពីកំហុសរបស់អ្នកដទៃនោះ?
_____
_____
៣. តើនឹងមានអ្វីកើតឡើងចំពោះយើង ប្រសិនបើយើងនិយាយពន្លឺសពីកំហុសរបស់អ្នកដទៃ ?
_____
៤. តើយើងគួរចងចាំអ្វីខ្លះ នៅពេលដែលយើងគិតពីកំហុសទាំងឡាយរបស់អ្នកដទៃ ?
_____

មេរៀនទី ៨

ជាមួយនឹងព្រះវចនៈទាំងឡាយខាងលើដែលដក់ក្នុងចិត្ត ចូរអនុវត្តនូវលំហាត់ទាំងឡាយដូចខាងក្រោម៖

១. តើនឹងមានអ្វីកើតឡើងចំពោះការរីកចម្រើនផ្នែកខាងវិញ្ញាណក្ខន្ធរបស់មនុស្សម្នាក់នៅពេលដែលគាត់គិតតែពីកំហុសជាច្រើនរបស់អ្នកដទៃ?
_____
_____
២. តើការនិយាយដើមគ្នាមានផលប៉ះពាល់អ្វីខ្លះដល់សហគមន៍? _____
_____
៣. តើអ្នកត្រូវធ្វើដូចម្តេច នៅពេលមានមិត្តម្នាក់ចាប់ផ្តើមនិយាយអំពីកំហុសរបស់មនុស្សម្នាក់ទៀតនោះ? _____
_____
៤. ចូរសម្រេចចិត្តថា តើសេចក្តីថ្លែងការណ៍ទាំងឡាយខាងក្រោមមួយណាគឺពិត ៖
_____ នៅពេលយើងនិយាយអំពីកំហុសពិតរបស់នរណាម្នាក់នោះយើងគឺមិនមែនកំពុងនិយាយដើមគេទេ។

- _____ នៅពេលយើងនិយាយពីគុណសម្បត្តិគួរឱ្យសរសើររបស់មនុស្សម្នាក់និងកំហុសរបស់គាត់នៅពេលតែមួយនោះ យើងមិនមែនកំពុងនិយាយដើមគាត់នោះទេ ។
- _____ ការនិយាយដើមគ្នាបានក្លាយទៅជាការអនុវត្តធម្មតាក្នុងសង្គមរបស់យើង ហើយយើងគួរតែអភិវឌ្ឍនូវវិន័យដើម្បីបញ្ចៀសវា ។
- _____ ប្រសិនបើអ្នកស្តាប់សន្យាថានឹងមិននិយាយឡើងវិញនូវអ្វីដែលយើងនិយាយអំពីមនុស្សម្នាក់ផ្សេងទៀតនោះការនិយាយដើមមិនមានគ្រោះថ្នាក់អ្វីឡើយ ។
- _____ ការនិយាយដើមគ្នាគឺជាសត្រូវមួយដ៏ធំបំផុតនៃសាមគ្គីភាព ។
- _____ ប្រសិនបើយើងទទួលយកទម្លាប់និយាយអំពីរឿងអ្នកផ្សេងគ្រប់ពេលវេលាយើងអាចធ្លាក់ចូលទៅក្នុងការនិយាយដើមគ្នាយ៉ាងងាយ ។
- _____ នៅពេលដែលសមត្ថភាពជាច្រើនរបស់មនុស្សផ្សេងៗគ្នាត្រូវបានគេពិភាក្សាគ្នាក្នុងកិច្ចប្រជុំរបស់ធម្មសភាចិត្តកម្មលដ្ឋាន ដើម្បីនិយាយពីឈ្មោះសមាជិកទាំងឡាយរបស់សហគមន៍នេះគឺជាការនិយាយដើមគ្នា ។
- _____ នៅពេលណាយើងមានអារម្មណ៍ចង់និយាយដើមគេនោះ យើងគួរតែគិតអំពីកំហុសផ្ទាល់ខ្លួនរបស់យើងវិញ ។
- _____ នៅពេលណាយើងដឹងថាមាននរណាម្នាក់កំពុងតែធ្វើអ្វីមួយដែលមានគ្រោះថ្នាក់ដល់ជំនឿសាសនា យើងគួរតែពិភាក្សាគ្នាជាមួយនឹងសមាជិកទាំងឡាយរបស់សហគមន៍ ។
- _____ នៅពេលណាយើងដឹងថាមាននរណាម្នាក់កំពុងតែធ្វើអ្វីមួយដែលមានគ្រោះថ្នាក់ដល់ជំនឿសាសនាយើងគួរជម្រាបដល់ធម្មសភាចិត្តកម្មលដ្ឋាន ។
- _____ វាមិនមែនជារឿងខុសអ្វីទេចំពោះគូស្វាមីភរិយាដែលបានរៀបការហើយនិយាយអំពីកំហុសរបស់អ្នកដទៃនោះ ពីព្រោះពួកគេមិនគួរមានអាថ៌កំបាំងចំពោះគ្នាទៅវិញទៅមកឡើយ ។

មេរៀនទី៩

គោលបំណងនៃវគ្គនេះដូចដែលបានពោលពីខាងដើមរួចមកហើយ គឺដើម្បីជួយអ្នកចំណូលរួមទាំងឡាយ ចំពោះភាពខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់ពួកគេដើម្បីអភិវឌ្ឍ និងពង្រឹងទម្លាប់នៃការអានអត្ថបទទាំងឡាយដែលដកស្រង់ចេញពីសំណេរទាំងពួងដ៏ពិសិដ្ឋរបស់ព្រះដាវៀងរាល់ថ្ងៃ ហើយឆ្លុះបញ្ចាំងពីអត្ថន័យរបស់វា។ ដើម្បីអានកំណាព្យទាំងឡាយរបស់ព្រះរាល់ព្រឹកនិងល្ងាចនោះគឺជាការបង្ហាត់បង្រៀនមួយរបស់ព្រះបាហាអ៊ុលឡាហ៍ដែលជួយអភិវឌ្ឍស្មារតីរបស់យើង។ អត្ថបទខាងក្រោមរំលឹកយើងពីពរសព្វសាធុការជាច្រើនដែលយើងបានទទួលពីការបំពេញកាតព្វកិច្ចនេះ ហើយអ្នកក៏ត្រូវបានគេជម្រុញដើម្បីប្តេជ្ញាចងចាំវាដែរ៖

“ចូរជ្រមុជខ្លួនរបស់អ្នកចូលទៅក្នុងមហាសមុទ្រនៃគតិពេចន៍ទាំងឡាយរបស់តថាគត ដើម្បីអ្នកអាចស្វែងរក
អាថ៌កំបាំងទាំងឡាយរបស់វា ព្រមទាំងស្វែងរកគ្រាប់គុជទាំងអស់នៃគតិបណ្ឌិតដែលបានលាក់បំបាំងក្នុងបាត
របស់វា”^{២០} ។

បញ្ចប់វគ្គនេះ អ្នកមានបំណងចង់បានសៀវភៅនៃព្រះរាជសំណេររបស់ព្រះបាហាអ៊ុលឡាហ៍មួយ
ក្បាលហើយអានសៀវភៅនោះជារៀងរាល់ថ្ងៃ ។ ព្រះធម៌អាថ៌កំបាំងជាជម្រើសដ៏ល្អដំបូងគេ។

REFERENCES

1. Bahá'u'lláh, cited by Shoghi Effendi, *The Advent of Divine Justice* (Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 2006, 2018 printing), par. 39, pp. 36–37.
2. *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh* (Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1983, 2017 printing), CXXXIX, par. 8, p. 345.
3. Bahá'u'lláh, *The Hidden Words* (Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 2003, 2012 printing), Arabic no. 31, p. 11.
4. *Ibid.*, Persian no. 5, p. 24.
5. *Ibid.*, Persian no. 69, p. 46.
6. 'Abdu'l-Bahá, cited by Shoghi Effendi, *The Advent of Divine Justice*, par. 40, p. 39.
7. *Ibid.*
8. *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh*, CXXXVI, par. 6, p. 336.
9. *Tablets of Bahá'u'lláh Revealed after the Kitáb-i-Aqdas* (Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1988, 2005 printing), no. 9.5, p. 138.
10. *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh*, CXXXVII, par. 3, p. 338.
11. *Ibid.*, CXXXII, par. 5, p. 327.
12. *Will and Testament of 'Abdu'l-Bahá* (Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1944, 2013 printing), p. 26.
13. *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh*, V, par. 5, p. 8.
14. From a talk given on 16 and 17 October 1911, published in *Paris Talks: Addresses Given by 'Abdu'l-Bahá in 1911* (Wilmette: Bahá'í Publishing, 2006, 2016 printing), no. 1.7, p. 6.
15. From a talk given by 'Abdu'l-Bahá on 21 October 1911, *ibid.*, no. 6.7, p. 22.
16. *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh*, CXXV, par. 3, p. 300.
17. *The Hidden Words*, Arabic no. 27, p. 10.
18. *Ibid.*, Persian no. 44, p. 37.
19. *Ibid.*, Arabic no. 26, p. 10.
20. *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh*, LXX, par. 2, p. 154.

ធម៌

គោលបំណង

ដើម្បីឆ្លុះបញ្ចាំងពីសារសំខាន់នៃធម៌ និង ដើម្បីពង្រឹងទម្លាប់នៃការសូត្រធម៌ទៀងទាត់។

មេរៀនទី ១

វគ្គទាំងឡាយនៃវិទ្យាស្ថានរូបីបានមានបំណង ដើម្បីជួយអ្នកចំណូលរួមទាំងឡាយដើរតាមមាគ៌ានៃការបម្រើ។ យើងដើរតាមមាគ៌ានេះបានជម្រុញដោយសតិហេតុផលនៃគោលបំណងភ្លោះពីរដើម្បីរីកចម្រើនផ្នែកស្មារតី និងសតិបញ្ញានិងដើម្បីចូលរួមចំណែកដល់ការផ្លាស់ប្តូរសង្គមឱ្យល្អប្រសើរ។ ទស្សនវិស័យនៃគោលបំណងរបស់យើងទាំងពីរនេះ គឺមិនអាចបំបែកចេញពីគ្នាបានទេ។ ព្រះបាហាអ៊ុលឡាហ៍ក្រើនរំលឹកដាស់តឿនយើងក្នុងអត្ថបទមួយថា៖

“ចូរកុំអំពល់ប្រាណរបស់អ្នកចំពោះភាពខ្វល់ខ្វាយផ្ទាល់ខ្លួនរបស់អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើឱ្យគំនិតរបស់អ្នកត្រូវបានគេចងក្លាប់ទៅនឹងអ្វីដែលធ្វើឱ្យជោគវាសនាទាំងឡាយ នៃមនុស្សជាតិល្អប្រសើរឡើងវិញ ហើយធ្វើឱ្យជួងចិត្តនិងវិញ្ញាណក្ខន្ធទាំងឡាយរបស់មនុស្សជាតិពិសិដ្ឋសន្តឡើង។”^១ ~

ក្នុងអត្ថបទមួយផ្សេងទៀត ទ្រង់ធ្វើឱ្យច្បាស់ថា៖

“...គោលបំណងនៃការបង្កើតមនុស្សពីភាពគ្មានអ្វីទាំងអស់ គឺដើម្បីពួកគេនឹងធ្វើកិច្ចការសម្រាប់ភាពល្អប្រសើរនៃពិភពលោកនិងរស់នៅជាមួយគ្នាក្នុងភាពស្រុះស្រួលគ្នានិងសុខដុមរមនានឹងគ្នា។”^២ ~

ទាក់ទងទៅនឹងលក្ខខណ្ឌខាងក្នុងរបស់យើង ទ្រង់ប្រកាសថា៖

“បេះដូងបរិសុទ្ធគឺដូចជាកញ្ចក់មួយ ចូរសម្អាតវាជាមួយនឹងការដុសខាត់នៃក្តីស្រឡាញ់ និងការកាត់ផ្តាច់ចេញពីអ្វីៗទាំងអស់ក្រៅពីព្រះ ដើម្បីព្រះអាទិត្យពិតប្រាកដអាចបញ្ចេញពន្លឺនៅទីនោះ ហើយអរុណ្ណាទ័យអមតៈអាចបញ្ចេញពន្លឺនៅទីនោះដែរ ។”^៣ ~

ហើយអង្គពិសិដ្ឋអាប់ខុលបាហា មានព្រះបន្ទូលប្រាប់យើងថា៖

“បេះដូងរបស់អ្នកទាំងអស់គ្នាត្រូវតែបរិសុទ្ធហើយបំណងរបស់អ្នកទាំងឡាយត្រូវតែមានភាពស្មោះត្រង់ដើម្បីអ្នកអាចក្លាយជាអ្នកទទួលយកនូវការប្រទានឱ្យដ៏ពិសិដ្ឋទាំងឡាយ។”^៤ ~

- ១. តើការគិតនិងការខ្វល់ខ្វាយទាំងឡាយរបស់យើងគួរទៅលើអ្វី?
_____
- ២. សម្រាប់គោលបំណងអ្វីដែលយើងបានចេញពីភាពគ្មានអ្វីទាំងអស់ចូលទៅក្នុងពិភពមានជីវិត?
_____

៣. តើយើងគួរសម្អាតកញ្ចក់នៃបេះដូងរបស់យើងជាមួយនឹងអ្វី? _____

៤. តើលក្ខខណ្ឌអ្វីខ្លះដែលស្រូបយកការប្រទានទាំងឡាយដ៏ពិសិដ្ឋ? _____

៥. តើខាងក្រោមមួយណាគឺពិត?
- ដំបូងអ្នកគួរតែថែរក្សាខ្លួនរបស់អ្នក ហើយបន្ទាប់មកអ្នកអាចថែរក្សាអ្នកដទៃ។
  - ប្រសិនបើអ្នកតែងតែជួយអ្នកដទៃ អ្នកនឹងបាត់បង់ចក្ខុវិស័យនៃគោលដៅផ្ទាល់ខ្លួនរបស់អ្នក។
  - អ្នកគឺជាមិត្តជិតស្និទ្ធិបំផុតរបស់អ្នក។
  - អ្វីដែលសំខាន់បំផុតគឺការស្វែងរកនូវអ្វីដែលធ្វើឱ្យអ្នកសប្បាយចិត្ត។
  - ចូរធ្វើតាមសុបិន្តទាំងឡាយរបស់អ្នក ហើយពួកវានឹងនាំអ្នកទៅរកសុភមង្គល។
  - ដរាបអ្នកមិនធ្វើឱ្យអ្នកដទៃឈឺចាប់អ្វីដែលអ្នកធ្វើគឺមិនបញ្ហាទេ។
  - វាគឺត្រឹមត្រូវសម្រាប់គោលបំណងអាត្មានិយមរបស់អ្នកដរាបណាអ្នកធ្វើអំពើល្អមួយចំនួនក្តី។

មេរៀនទី ២

ជំនឿស៊ុបមួយដែលជាចំណុចកណ្តាលនៃគោលបំណងភ្លោះរបស់យើងគឺថាយើងទាំងអស់គ្នាត្រូវបានគេបង្កើតឡើងយ៉ាងឧត្តម។ ព្រះបាហាអ៊ុលឡាហ៍មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖

“ឱម្ចាស់បុត្រនៃស្មារតីអើយ! តថាគតបានបង្កើតអ្នកឡើងមកយ៉ាងសម្បូរបែបផុតហេតុដូចម្តេចក៏អ្នកនាំប្រាណឱ្យធ្លាក់ចូលក្នុងភាពក្រក្រី? តថាគតបានគុបតែងរូបអ្នកឡើងមកយ៉ាងឧត្តមម្តេចក៏អ្នកបន្តោកខ្លួនអ្នកទៅវិញ? តថាគតបានផ្តល់ជីវិតរបស់អ្នកមកពីចំណេះដឹងដ៏ពិសិដ្ឋ ហេតុដូចម្តេចក៏អ្នកទៅស្វែងរកវិជ្ជាពីអ្នកដទៃទៅវិញអ៊ីចឹង? យើងបានសូន្យរូបអ្នកមកពីមត្តិការនៃក្តីស្រឡាញ់ តើអ្នកអំពល់ប្រាណជាមួយនឹងអ្នកដទៃបានដោយរបៀបណាទៅវិញ? ចូរបែចក្ករបស់អ្នកមកកាន់រូបអ្នកនោះអ្នកនឹងបានឃើញតថាគតបិតនៅជាមួយនឹងរូបអ្នកដោយគេជះស្មារតីនិងគង់នៅជានិច្ចដោយបារមីនៃអង្គឯង”។

ការបំពេញចន្លោះខាងក្រោមនឹងជួយអ្នកឆ្លុះបញ្ចាំងពីអត្ថបទនេះ។

“ឱម្ចាស់បុត្រនៃស្មារតីអើយ! តថាគតបានបង្កើតអ្នកឡើងមកយ៉ាង_____ ហេតុដូចម្តេចក៏អ្នកនាំប្រាណឱ្យ_____ ក្នុង_____ ? _____ បាន_____ រូបអ្នក_____ ម្តេចក៏អ្នក_____ ទៅវិញ? តថាគតបានផ្តល់ជីវិតរបស់អ្នកមកពី_____ ដ៏ពិសិដ្ឋ ហេតុដូចម្តេចក៏អ្នកទៅស្វែង_____ ពីអ្នកដទៃទៅវិញអ៊ីចឹង? យើងមកពីមត្តិការនៃ_____ តើអ្នក_____ ជាមួយនឹង_____ បានដោយរបៀបណាទៅវិញ? ចូរបែ_____ របស់អ្នកមកកាន់_____

នោះអ្នកនឹងបានឃើញត្រង់ _____ បិតនៅជាមួយ _____ ដោយ _____ និងគង់នៅជានិច្ច
_____ នៃអង្គឯង។

ដើម្បីមានភាពស្មោះត្រង់ចំពោះសេចក្តីថ្លៃថ្នូរដល់វិញ្ញាណក្ខន្ធរបស់យើង យើងត្រូវតែងាកទៅរកព្រះដែលជាប្រភពនៃការ
បង្កើតរបស់យើង ហើយស្វែងរកការពន្យល់ពីទ្រង់ ។ មធ្យោបាយដែលគួរឱ្យទុកចិត្តបំផុតក្នុងចំណោមមធ្យោបាយទាំង
ឡាយដែលគួរឱ្យទុកចិត្តបំផុតនោះគឺដើម្បីសម្រេចរឿងនេះគឺតាមរយៈការសូត្រធម៌។ លោកស៊ូហ្គីវ៉េហ្វិនឌី ជាអ្នកគាំពារ
នៃជំនឿសាសនាបាហៃប្រាប់យើងថា គោលបំណងចម្បងរបស់វាគឺ “ ការអភិវឌ្ឍនៃបុគ្គលនិងសង្គមជាតិ តាមរយៈការ
ទទួលយកគុណធម៌ទាំងឡាយ និងអានុភាពនានាផ្នែកស្មារតី។ វាគឺជាវិញ្ញាណក្ខន្ធរបស់មនុស្សដែលត្រូវតែត្រូវបានគេ
ផ្គត់ផ្គង់ជាដំបូង។ ហើយការសូត្រធម៌ដែលជាអាហារផ្នែកស្មារតីនេះអាចជាក្រឡឹងផ្គត់ផ្គង់ដ៏ប្រសើរបំផុតផងដែរ^៦ ។”

មេរៀនទី ៣

ព្រះគឺទ្រង់ញាណគ្រប់យ៉ាងហើយគឺប្រកបដោយបញ្ញាញាណគ្រប់យ៉ាង។ ទ្រង់បានបង្កើតយើងហើយទ្រង់
ឈ្វេងយល់អ្វីៗក្នុងបេះដូងរបស់យើងនិងអ្វីដែលល្អបំផុតសម្រាប់យើង។ ទ្រង់មិនត្រូវការការសូត្រធម៌ទាំងឡាយរបស់
យើងនោះទេ។ ចុះហេតុអ្វីយើងសូត្រធម៌?

អង្គពិសិដ្ឋអាប់ខុលបាហាថ្លែងថា៖

“នៅក្នុងការសូត្រធម៌ដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់បំផុត មនុស្សសូត្រធម៌សម្រាប់តែក្តីស្រលាញ់នៃព្រះប៉ុណ្ណោះ មិនមែនព្រោះតែ
ពួកគេភ័យខ្លាចទ្រង់ឬធ្លាក់ទៅនរកឬប្រាថ្នាចង់បានរង្វាន់ឬទៅឋានសួគ៌នោះទេ...នៅពេលមនុស្សម្នាក់ធ្លាក់ក្នុង
ក្តីស្រលាញ់ជាមួយមនុស្សម្នាក់ផ្សេងទៀត វាមិនអាចទៅរួចសម្រាប់គាត់ ដែលមិនឲ្យគាត់និយាយពីឈ្មោះនៃ
អ្នកជាទី ស្រលាញ់របស់គាត់ឡើយ។ តើវាលំបាកច្រើនជាងនេះប៉ុណ្ណាដែលគាត់មិននិយាយពីព្រះនាមរបស់
ព្រះនៅពេលដែលគាត់ស្រលាញ់ទ្រង់ហើយនោះ... ។ មនុស្សដែលប្រកបដោយស្មារតីមិនស្វែងរកការសប្បាយ
រីករាយណាក្រៅពីការរំលឹកពីព្រះនោះទេ^៧ ។”

ហើយក្នុងការឆ្លើយតបទៅនឹងសំណួរមួយ ទ្រង់ពន្យល់ថា៖

“បើមិត្តណាម្នាក់ស្រឡាញ់មិត្តម្នាក់ផ្សេងទៀតតើវាមិនមែនជារឿងធម្មតាទេឬនៅពេលគាត់ចង់និយាយថាគាត់
ស្រឡាញ់អ្នកនោះ? ទោះបីជាគាត់ដឹងថាមិត្តម្នាក់នោះដឹងពីសេចក្តីស្រលាញ់របស់គាត់ក៏ដោយ តើគាត់នៅតែ
មិនចង់ប្រាប់ពីសេចក្តីស្រលាញ់ទេឬ?...។ វាគឺជាការពិតណាស់ ដែលព្រះឈ្វេងយល់នូវសេចក្តីប្រាថ្នានៃគ្រប់
ដួងចិត្តទាំងអស់ ប៉ុន្តែសន្ទុះនៅក្នុងការសូត្រធម៌ គឺជារឿងធម្មតាមួយ ដែលផុសចេញពីសេចក្តីស្រលាញ់របស់
មនុស្សទៅកាន់ព្រះ^៨ ។”

១. ចូរបំពេញប្រយោគដូចតទៅនេះ ៖

ក. នៅក្នុងការសូត្រធម៌ _____ មនុស្ស _____ សម្រាប់តែ _____

នៃព្រះប៉ុណ្ណោះមិនមែនព្រោះតែពួកគេក៏យខ្លាចទ្រង់ឬ _____ ប្រាថ្នាចង់ _____ ឬ _____ ។

ខ. នៅពេលមនុស្សម្នាក់ធ្លាក់ _____ ជាមួយមនុស្សម្នាក់ផ្សេងទៀត វាមិន _____ សម្រាប់គាត់ដែលមិនឲ្យគាត់ _____ នៃអ្នក _____ ឡើយ។ តើវា _____ ច្រើនជាងនេះប៉ុណ្ណាដែលគាត់មិននិយាយពីព្រះនាមរបស់ _____ នៅពេលដែលគាត់ _____ ទ្រង់ហើយនោះ។

គ. មនុស្សដែលប្រកបដោយស្មារតីមិនស្វែងរក _____ ណាមួយក្រៅពីការ _____ ពីព្រះនោះទេ។

២. ហេតុអ្វីយើងសូត្រធម៌? _____

៣. តើឃ្លាថា “ការរំលឹកដល់ព្រះ” មានន័យដូចម្តេច? _____

៤. តើអ្វីគឺជាបំណងប្រាថ្នាប្រកបដោយចិត្តក្លៀវក្លាបំផុតរបស់មនុស្សម្នាក់ដែលស្រឡាញ់មនុស្សម្នាក់ទៀត? _____

៥. តើសន្ទះនៃការសូត្រធម៌ចេញមកពីអ្វី? _____

មេរៀនទី ៤

នៅក្នុងធម៌ដែលត្រាស់បញ្ចេញដោយព្រះបាហាអ៊ុលឡាហ៍ ចូរយើងអានដូចតទៅ៖

“ទូលបង្គំទទួលបានដល់ព្រះអង្គ...សូមឲ្យការសូត្រធម៌របស់ទូលបង្គំក្លាយជាដឹកនាំក្នុងដៃដែលដុតបំផ្លាញនាំដល់បា នបាំងទូលបង្គំពីសោកសៅណាមួយរបស់ព្រះអង្គ ហើយធ្វើឱ្យការសូត្រធម៌របស់ទូលបង្គំក្លាយជាពន្លឺដែល ដឹកនាំទូលបង្គំទៅដល់សាគរនៃវត្តមានរបស់ព្រះអង្គ” ។

យើងសូមសុំព្រះនូវធម៌ដូចគ្នាថា៖

“ឱព្រះរបស់ទូលបង្គំអើយ! សូមព្រះអង្គធ្វើឲ្យការសូត្រធម៌របស់ទូលបង្គំក្លាយទៅជាប្រភពទឹកនៃជីវិតដែលទូល បង្គំអាចរស់នៅក្នុងអធិបតេយ្យភាពរបស់ព្រះអង្គបានបិតថេរជាដរាបហើយសូមឲ្យទូលបង្គំអាចនិយាយពីព្រះ អង្គនៅគ្រប់ពិភពនៃពិភពរបស់ព្រះអង្គ” ។^{១០}

១. តើក្នុងន័យអ្វីដែរការសូត្រធម៌អាចដូចជាភ្លើង? តើវាដុតបំផ្លាញអ្វី? _____

២. ចូរនិយាយពីរបាំងមួយចំនួនដែលបិទបាំងយើងពីព្រះ?

_____

៣. តើការសូត្រធម៌អាចដូចជាពន្លឺមួយដែរឬទេ? តើវានាំយើងទៅកន្លែងណា? _____

_____

៤. តើការសូត្រធម៌អាចដូចជាប្រភពទឹកមិនចេះរីងស្ងួតដែរឬទេ?
តើវាអាចផ្តល់អ្វីខ្លះមកលើវិញ្ញាណកូនរបស់យើង?

_____

_____

មេរៀនទី ៥

ចូរអាននិងឆ្លុះបញ្ចាំងនូវព្រះបន្ទូលរបស់អង្គពិសិដ្ឋអាប៊ុលបាហាខាងក្រោមនេះ ៖

“នៅក្នុងពិភពលោកយើងនេះគ្មានអ្វីផ្អែមជាងការសូត្រធម៌ឡើយ។ មនុស្សត្រូវតែរស់នៅក្នុងការវះនៃការសូត្រធម៌។ ស្ថានភាពដ៏ពិសិដ្ឋបំផុតគឺស្ថានភាពនៃការសូត្រធម៌និងការអង្វរករ។ ការសូត្រធម៌គឺជាការសន្ទនាជាមួយនឹងព្រះ។ សមិទ្ធិកម្មដ៏ធំបំផុតឬការដ៏ផ្អែមបំផុតគឺគ្មានអ្វីក្រៅពីការសន្ទនាជាមួយនឹងព្រះទេ។ វាបង្កើតស្មារតីបង្កើតការយកចិត្តទុកដាក់និងអារម្មណ៍ទិព្វហើយវាបង្កើតការចាប់អារម្មណ៍ថ្មីនៃអាណាចក្ររបស់ព្រះព្រមទាំងបង្កើតបញ្ញាខ្ពង់ខ្ពស់ឡើង”^{១១} ។

១. តើអ្វីជាការដ៏ផ្អែមបំផុតនៅក្នុងពិភពលោកយើងនេះ? _____

_____

២. តើឃ្លាថា “ ការវះនៃការសូត្រធម៌ ” មានន័យដូចម្តេច ? _____

_____

៣. ចូររៀបរាប់ពីទម្លាប់ខ្លះៗ ដែលបានបង្កើតឡើងដោយការសូត្រធម៌ ។ _____

_____

_____

៤. ចូររំលឹកព្រះវចនៈទាំងឡាយដែលអ្នកបានសិក្សាពីរបៀបមេរៀនរួចមកហើយ និងចូរសរសេរប្រាំឃ្លាស្តីពីលក្ខណៈនៃធម៌។

- ការសូត្រធម៌គឺជា _____

- ការសូត្រធម៌គឺជា _____

- ការសូត្រធម៌គឺជា _____

- កាសូត្រធម៌គឺជា_____
- ការសូត្រធម៌គឺជា_____

មេរៀនទី ៦

ចូរអានបន្ទូលរបស់ព្រះបាហាអ៊ុលឡាហ៍ខាងក្រោមនេះ ហើយពិចារណាលើពួកវា:

“ឱអ្នកបម្រើរបស់តថាគតអើយ! ចូរសូត្រជាពាក្យកាព្យនូវកំណាព្យរបស់ព្រះដែលអ្នកបានទទួលរួច ហើយដូចដែលបានសូត្រដោយអ្នកទាំងឡាយ ដែលបានខិតជិតទៅរកព្រះអង្គ ដើម្បីធ្វើឱ្យសូរសៀងមានភាពពីរោះរណ្តំ នៃទំនុករបស់អ្នកអាចដុតបំភ្លឺវិញ្ញាណក្ខន្ធផ្ទាល់ខ្លួនរបស់អ្នកហើយទាក់ទាញបេះដូងនៃមនុស្សគ្រប់រូប។ នរណាដែលសូត្រកំណាព្យ ដែលបាននិពន្ធដោយព្រះនៅកន្លែងដាច់ដោយឡែករបស់គាត់ទៅតាមដែលនៅគ្រប់ទិសនៃព្រះដ៏មានអានុភាព និងសាយភាយនូវក្លិនក្រអូបនៃពាក្យពេចន៍ ដែលបានបញ្ចេញសម្លេងពីមាត់របស់គាត់ ហើយនឹងបណ្តាលឲ្យបេះដូងនៃមនុស្សស្មោះត្រង់មានភាពញាប់ញ័រ។ នៅមុនដំបូងទោះបីជាគាត់នៅមិនដឹងពីប្រសិទ្ធភាពរបស់វា ប៉ុន្តែគុណធម៌នៃសេចក្តីសមរម្យបានរក្សាទុកសម្រាប់គាត់ ដែលចាំបាច់មិនយូរមិនឆាប់ត្រូវបញ្ចេញអានុភាពរបស់វាទៅលើវិញ្ញាណក្ខន្ធរបស់គាត់។ ដោយសារនេះហើយអាថ៌កំបាំងនៃការត្រាស់ដឹងរបស់ព្រះបានចេញក្រិតដោយគុណធម៌នៃព្រះរាជធន្ទៈរបស់ទ្រង់ដែលជាប្រភពនៃ អំណាចនិងគតិបណ្ឌិត ។”

១. តើពាក្យថា “ ការសូត្រមាន ” មានន័យដូចម្តេច ? _____
២. តើយើងគួរសូត្រនូវកំណាព្យរបស់ព្រះដោយរបៀបណា ? _____
៣. តើពាក្យថា “ សូត្រ ” មានន័យដូចម្តេច ? _____
៤. តើពាក្យថា “ ពង្រាយ ” មានន័យដូចម្តេច ? _____
៥. តើភាពពីរោះរណ្តំនៃបទចម្រៀងរបស់យើងមានឥទ្ធិពលអ្វីខ្លះមកលើវិញ្ញាណក្ខន្ធផ្ទាល់ខ្លួនយើង? _____
៦. តើភាពពីរោះនៃបទចម្រៀងរបស់យើងមានឥទ្ធិពលអ្វីខ្លះមកលើបេះដូងអ្នកដទៃ? _____

មេរៀនទី ៧

ប្រហែលជាអ្នកចង់ទន្ទេញអត្ថបទពីរខាងក្រោមដែលដកស្រង់ចេញពីធម៌មួយដែលបានត្រាស់បញ្ចេញដោយព្រះបាហាអ៊ុលឡាហ៍ថា៖

“ឱព្រះជាព្រះរបស់ទូលបង្គំអើយ! សូមព្រះអង្គកុំទុកនូវអ្វីដែលជាសេចក្តីសង្ឃឹមរបស់ទូលបង្គំ ហើយនិងទង្វើរបស់ទូលបង្គំឡើយហើយសូមព្រះអង្គទុកតែអ្វីដែលជាធន្នះរបស់ព្រះអង្គដែលបានហ៊ុំព័ទ្ធជាស្នូត និងលោកនេះ។ ឱព្រះជាម្ចាស់នៃគ្រប់សញ្ញាតិអើយ! តាមរយៈព្រះនាមដ៏អស្ចារ្យបំផុតរបស់ព្រះអង្គ ទូលបង្គំបានប្រាថ្នាចង់បានតែអ្វីដែលព្រះអង្គពេញព្រះទ័យ ហើយស្រលាញ់តែអ្វីដែលព្រះអង្គពេញព្រះទ័យ^{១៣} ។”

“ព្រះអង្គគឺជាព្រះដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់បំផុតសម្រាប់ការសរសើររបស់ទាំងនោះដែលបាននៅជិតព្រះអង្គដើម្បីធ្វើឱ្យពួកគេឡើងទៅកាន់ឋានសួគ៌នៃការនៅជិតព្រះអង្គ ឬសម្រាប់បក្សីនៃដួងចិត្តរបស់ពួកគេ ដែលបានឧទ្ទិសចំពោះព្រះអង្គ ដើម្បីបានទៅដល់មាត់ទ្វារនៃខ្លោងទ្វាររបស់ព្រះអង្គ។ ទូលបង្គំសូមធ្វើជាសាក្សីភាពថា ព្រះអង្គគឺមានភាពសន្តូលគ្រប់កេតនក័ណ្ឌទាំងអស់ហើយមានភាពស័ក្តិសិដ្ឋអស់លើព្រះនាមទាំងឡាយ។ គ្មានព្រះណាក្រៅព្រះអង្គឡើយព្រះអង្គគឺជាព្រះដែលគួរឲ្យសរសើរបំផុតហើយនិងជាព្រះដែលប្រកបដោយភាពរុងរឿងគ្រប់យ៉ាង^{១៤} ។”

មេរៀនទី ៨

អង្គពិសិដ្ឋអាប់ខុលបាហាថ្លែងថា៖

“វាចាំបាច់ដែលអ្នកបម្រើដើម្បីសូត្រធម៌ទៅកាន់ព្រះនិងស្វែងរកជំនួយពីព្រះអង្គហើយដើម្បីអង្វរករព្រមទាំងអង្វរសុំជំនួយរបស់ទ្រង់ ។ ការធ្វើដូច្នេះ ក្លាយជាជួរនៃសេវកិច្ចភាព ហើយព្រះអាទិទេពនឹងសម្រេចនូវអ្វីក៏ដោយដែលទ្រង់មានព្រះរាជបំណងប្រទានឱ្យ ដែលស្របតាមគតិបណ្ឌិតដ៏ឥតខ្ចោះរបស់ព្រះអង្គ^{១៥} ។”

ហើយទ្រង់ពន្យល់ថា៖

ស្មារតីមានអានុភាពធម៌មានឥទ្ធិពលផ្នែកស្មារតី ។ ដោយសារនេះហើយយើងសូត្រធម៌ថា៖ “ឱព្រះ អង្គអើយ! សូមព្រះអង្គព្យាលបាលអ្នកដ៏ម្នាក់នេះ!” ជូនកាលព្រះនឹងឆ្លើយ។ តើវាសំខាន់សម្រាប់នរណាជាអ្នកសូត្រដែរឬទេ? ព្រះនឹងឆ្លើយទៅនឹងការសូត្រធម៌ពីអ្នកបម្រើគ្រប់គ្នាប្រសិនបើការប្តឹងស្នូលនោះជាបន្ទាន់។ សេចក្តីមេត្តារបស់ទ្រង់គឺធំធេងណាស់ហើយគ្មានដែនកំណត់នោះឡើយ។ ទ្រង់ឆ្លើយគ្រប់ការប្តឹងស្នូលនៃអ្នកបម្រើទាំងអស់របស់ទ្រង់។ ទ្រង់ឆ្លើយតបទៅនឹងការប្តឹងស្នូលនៃរុក្ខជាតិនេះ។ រុក្ខជាតិប្តឹងស្នូលដ៏មានសក្តានុពលថា “ឱ ព្រះអង្គអើយ! សូមទ្រង់ប្រទានទឹកភ្លៀងដល់ពួកយើងផង!” ព្រះឆ្លើយតបនូវការប្តឹងស្នូលដូច្នេះរុក្ខជាតិក៏រីកលូតលាស់ស្រស់បំព្រង។ ព្រះនឹងឆ្លើយតបដល់ជនណាមួយ^{១៦} ។”

វាជារឿងធម្មតាក្នុងការសូត្រធម៌ទាំងឡាយរបស់យើង យើងគួរតែស្នើសុំព្រះ ដើម្បីបំពេញសេចក្តីត្រូវការនានារបស់យើង។ អ៊ីចឹងយើងសូត្រធម៌សម្រាប់សុខភាពរបស់យើងហើយនិងសុខភាពសម្រាប់អ្នកជាទីស្រឡាញ់របស់យើង យើងសូត្រធម៌សម្រាប់ភាពរីកចម្រើនផ្នែកសម្ភារ និងស្មារតីនៃក្រុមគ្រួសាររបស់យើង ហើយយើងសូត្រធម៌សម្រាប់ការណែនាំ។ យើងស្នើសុំសម្រាប់ភាពរឹងមាំ សម្រាប់ភាពជឿជាក់ និងសម្រាប់អំណះអំណាងក្នុងការដើរតាមមាត់នៃការបម្រើ។ ក្នុងការសូត្រធម៌ដល់ព្រះ តាមពិតយើងគួរតែចងចាំគោលដៅរបស់យើងក្នុងជីវិត គឺថាជីវិតរបស់យើងត្រូវតែ

បញ្ចូលឆន្ទៈរបស់យើងជាមួយនឹងព្រះរាជឆន្ទៈរបស់ព្រះ។ អ៊ីចឹងហើយ យើងត្រូវតែសូត្រធម៌សម្រាប់ព្រះរាជឆន្ទៈរបស់ ទ្រង់ឱ្យបានសម្រេច និងឱ្យបានរួចរាល់ដើម្បីទទួលយកវា។ ប្រសិនបើអ្នកប្តេជ្ញាចិត្តប្រតិបត្តិតាមបន្ទូលទាំងឡាយរបស់ អង្គពិសិដ្ឋអាប៊ុលបាហាឱ្យចាំនោះ បន្ទូលទាំងឡាយនឹងក្លាយជាប្រភពមួយនៃភាពរីករាយពិតហើយនិងធានាចំពោះ អ្នកគ្រប់ពេលវេលាទាំងអស់ថា៖

“ឱអ្នកដែលកំពុងងាកមុខរបស់អ្នកឆ្ពោះទៅរកព្រះអើយ! ចូរមិនភ្នែករបស់អ្នកចំពោះវត្ថុទាំងអស់ ហើយបើក ភ្នែកទាំងគូរឆ្ពោះទៅអាណាចក្ររបស់ទ្រង់ ដែលជាព្រះប្រកបដោយភាពរុងរឿងគ្រប់យ៉ាង។ ចូរសុំអ្វីក៏ដោយ ដែលអ្នកចង់បានពីទ្រង់តែមួយព្រះអង្គគត់ ចូរស្វែងរកអ្វីក៏ដោយដែលអ្នកស្វែងរកពីទ្រង់តែមួយអង្គគត់។ គ្រាន់ តែទ្រង់ទតតែមួយភ្នែកទ្រង់បានប្រទានឱ្យក្តីសង្ឃឹមរាប់ពាន់ម៉ឺន គ្រាន់តែសម្លឹងមួយភ្នែកទ្រង់បានព្យាបាលអ្នក ឈឺរ៉ាំរ៉ៃរាប់ពាន់ម៉ឺនសែននាក់ឯណោះ គ្រាន់តែទ្រង់ដក់ព្រះកេសម្តង ទ្រង់បានធ្វើឱ្យធូរស្បើយគ្រប់អ្នករងរបួស ស្នាមដែលឈឺចុកចាប់ក្នុងចិត្ត គ្រាន់តែទ្រង់ទតមើលត្រួសៗសោះ ទ្រង់បានដោះលែងបេះដូងទាំងឡាយពី ច្រវាក់នៃភាពឈឺចាប់។ ទ្រង់បានធ្វើអ្វីដូចដែលទ្រង់បានធ្វើដូចសព្វដងហើយតើយើងមានសំណងអ្វីខ្លះ? ទ្រង់ អនុវត្តព្រះរាជឆន្ទៈរបស់ទ្រង់ ទ្រង់បានសម្រេចនូវអ្វីដែលទ្រង់បានពេញព្រះទ័យ។ អ៊ីចឹងនោះភាពល្អប្រសើរ សម្រាប់អ្នកដើម្បីបង្កោនកាយរបស់អ្នកក្នុងការទទួលយក ហើយដាក់ការទុកចិត្តលើព្រះដែលជាព្រះប្រកប ដោយមេត្តាករុណាគ្រប់យ៉ាង” ។

មេរៀនទី ៩

ពីអ្វីៗគ្រប់យ៉ាងដែលបានសិក្សារហូតមកដល់ពេលនេះ វាគឺច្បាស់ហើយថាការងាកមុខទៅរកព្រះក្នុងការសូត្រ ធម៌គឺជាសេចក្តីត្រូវការដ៏សំខាន់នៃជីវិតស្មារតីមួយ។ តើវាផ្តើមពីពោះពិសេសយ៉ាងណា គឺការសូត្រធម៌ចំពោះព្រះភ្លាមៗ ក្រោយពេលភ្នាក់ពីដំណែកនិងពេលយប់មុនពេលសម្រាកសម្រាន្តនោះ។ ពេលវេលាដែលយើងបានចំណាយសូត្រធម៌ មួយថ្ងៃៗនិងចំនួននៃធម៌ដែលយើងបានសូត្រនោះ អាស្រ័យលើសេចក្តីត្រូវការរបស់យើង និងតម្រកនៃស្មារតីរបស់ យើង។ នៅគ្រប់ឱកាស យើងអាចជ្រើសរើសពីធម៌ជាច្រើនដែលបានត្រាស់បញ្ចេញដោយព្រះបាហាអ៊ុលឡាហ៍ ព្រះបប និងអង្គពិសិដ្ឋអាប៊ុលបាហា។ ទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ ព្រះបាហាអ៊ុលឡាហ៍បានត្រាស់បញ្ចេញនូវធម៌កាតព្វកិច្ច បីផងដែរ។ លោកស៊ីហ្គីអេហ្វីនឌី ថ្លែងថា៖

“ ធម៌កាតព្វកិច្ចប្រចាំថ្ងៃមានចំនួនបី ។ ធម៌កាតព្វកិច្ចបទខ្លីមានតែមួយឃ្លាដែលត្រូវសូត្រតែម្តងក្នុងរយៈពេល ២៤ម៉ោងនៅពាក់កណ្តាលថ្ងៃ។ ធម៌កាតព្វកិច្ចបទមធ្យមដែលចាប់ផ្តើមជាមួយនឹងពាក្យថា ‘ ព្រះអាទិទេពគឺជា សក្ខីភាពដែលមិនមាននរណាផ្សេងទៀតក្រៅពីព្រះអង្គឡើយ’ ត្រូវសូត្រ៣ដងក្នុងមួយថ្ងៃគឺនៅពេល ព្រឹក ថ្ងៃត្រង់ និង ពេលល្ងាច ។ ធម៌នេះត្រូវបានគេអមជាមួយនឹងសកម្មភាពរាងកាយនិងកាយវិការ។ ធម៌កាតព្វកិច្ច បទវែងគឺជាធម៌មួយ ដែលបរិយាយយ៉ាងល្អិតល្អន់បំផុតក្នុងចំណោមធម៌ទាំងបីនេះ ដែលត្រូវសូត្ររៀងរាល់ ២៤ម៉ោងម្តង ហើយនៅពេលណាក៏បានស្រេចតែអ្នកចង់សូត្រ ។

“ អ្នកជំនឿមានសិទ្ធិដោយសេរីក្នុងការជ្រើសរើសធម៌ណាមួយក្នុងចំណោមធម៌ទាំងបីនេះ ក៏ប៉ុន្តែត្រូវស្ថិតនៅក្រោមកាតព្វកិច្ចនៃការសូត្រធម៌ណាមួយក្នុងចំណោមធម៌កាតព្វកិច្ចទាំងនោះ ហើយព្រមទាំងអនុលោមទៅតាមការណែនាំជាក់លាក់ណាមួយ ដែលអាចអនុវត្តជាមួយនឹងការសូត្រធម៌នេះ^{១៨} ។ ”

ហើយលោកបន្តទៀតថា៖

“ ធម៌កាតព្វកិច្ចប្រចាំថ្ងៃទាំងនេះ រួមជាមួយនឹងធម៌ជាក់លាក់មួយចំនួនផ្សេងទៀតមានដូចជា ធម៌សុខភាពកថាខណ្ឌអាម៉ាត់ ដែលត្រូវបានប្រគល់ឲ្យដោយព្រះបាហាអ៊ុលឡាហ៍ ប្រកបដោយសក្តានុពលពិសេសនិងមានសារៈសំខាន់ ហើយដូច្នោះធម៌ទាំងនេះត្រូវបានគេទទួលយកដូចគ្នា ហើយព្រមទាំងសូត្រដោយអ្នកជំនឿដែលជឿជាក់ឥតសង្ស័យនិងសេចក្តីទុកចិត្តតាមរយៈការសូត្រធម៌ទាំងនេះពួកគេអាចជួបជុំយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយនឹងព្រះ ហើយអនុវត្តខ្លួនពួកគេដ៏ពេញលេញជាមួយនឹងធម្មសាស្ត្រនិងឱវាទរបស់ព្រះអង្គ^{១៩} ។ ”

ធម៌កាតព្វកិច្ចបី ដែលបានត្រាស់បញ្ចេញដោយព្រះបាហាអ៊ុលឡាហ៍ត្រូវសូត្រជាបុគ្គល។ ប្រភេទនៃធម៌ដែលសូត្រជុំគ្នាដែលជាធម៌កាតព្វកិច្ចប្រចាំថ្ងៃមួយត្រូវបានគេសូត្រជាក្រុមអាស្រ័យតាមទំនៀមទម្លាប់ដ៏ពិតប្រាកដមួយ ប៉ុន្តែមិនមានក្នុងសាសនាបាហៃនោះទេ។ ធម៌សម្រាប់មរណភាពគឺជាធម៌សូត្រជាក្រុមថា ដដែលដោយបុគ្គលម្នាក់តែមួយគត់ដែលបានបញ្ជាក់ក្នុងច្បាប់បាហៃ។ ធម៌នេះត្រូវបានគេសូត្រមុនការបញ្ចុះសាកសពដោយមនុស្សម្នាក់ក្នុងចំណោមអ្នកដែលមានវត្តមាននៅទីនោះ ចំណែកឯអ្នកដទៃទៀតឈរដោយស្ងៀមស្ងាត់ ។

១. តើពាក្យថា “កាតព្វកិច្ច” មានន័យដូចម្តេច? _____
២. តើធម៌កាតព្វកិច្ចប្រចាំថ្ងៃដែលព្រះបាហាអ៊ុលឡាហ៍បានត្រាស់បញ្ចេញមានប៉ុន្មាន? _____
៣. តើយើងគួរសូត្រធម៌ទាំងបីនេះជាញឹកញាប់ថ្ងៃឬ? _____
៤. ប្រសិនបើយើងជ្រើសរើសដើម្បីសូត្រធម៌កាតព្វកិច្ចបទដទៃ តើយើងគួរសូត្រប៉ុន្មានដងក្នុងមួយថ្ងៃ? _____
៥. តើសូត្រប៉ុន្មានដង ប្រសិនបើយើងជ្រើសរើសធម៌កាតព្វកិច្ចបទមធ្យម? _____
៦. តើសូត្រប៉ុន្មានដង ប្រសិនបើយើងជ្រើសរើសធម៌កាតព្វកិច្ចបទខ្លី? _____
៧. ចូរនិយាយធម៌មួយចំនួនដែលមានអានុភាពដ៏ពិសេស៖ _____
៨. ចូរទន្ទេញធម៌កាតព្វកិច្ចបទខ្លី ប្រសិនបើអ្នកមិនទាន់ចងចាំនោះ៖ _____

“បពិត្រព្រះជាម្ចាស់ទូលព្រះបង្គំសូមធ្វើជាសក្ខីភាពថា ព្រះអង្គបានបង្កើតទូលព្រះបង្គំមកដើម្បីឱ្យទូលព្រះបង្គំ បានស្គាល់និងបូជាសក្ការៈចំពោះព្រះអង្គ។ ក្នុងខណៈនេះទូលព្រះបង្គំបានជ្រាបហើយនូវភាពទន់ខ្សោយរបស់ ទូលព្រះបង្គំទៅនឹងបារមីដ៏បរិសុទ្ធរបស់ព្រះអង្គ ហើយនិងភាពក្រខ្សត់របស់ទូលព្រះបង្គំទៅនឹងទ្រព្យសម្បត្តិដ៏ធំ ធេងរបស់ព្រះអង្គ។”

“ពុំមានព្រះជាម្ចាស់ណាទៀតឡើយក្រៅពីព្រះអង្គ ព្រះអង្គជួយរំដោះទុក្ខភ័យនៃសត្វលោក ព្រះអង្គគង់នៅជា និច្ចដោយបារមីនៃព្រះអង្គឯង^{២០}។”

៩. តើយើងបញ្ជាក់អ្វីខ្លះនៅក្នុងធម៌នេះ? _____
_____
_____

មេរៀនទី១០

យើងគួរចងចាំថា ក្នុងការបន្ថែមទៅនឹងពរសព្វសាធុការដែលយើងបានទទួលពីការគោរពតាមធម៌កាតព្វកិច្ចនិង នឹងការទ្រទ្រង់ដែលយើងទទួលបានពីការសូត្រធម៌ផ្សេងៗទៀតជាលក្ខណៈបុគ្គលនោះ វិញ្ញាណក្ខន្ធរបស់យើងត្រូវបាន លើកកម្ពើងនៅពេលដែលយើងឮធម៌ទាំងឡាយ ដែលត្រូវបានគេកំពុងសូត្រនាពេលការជួបជុំគ្នា ទោះបីជាក្រុមតូចឬ ក្រុមធំក្តី។

ព្រះបាហាអ៊ុលឡាហ៍មានព្រះបន្ទូលប្រាប់យើងថា៖

“ចូរជួបជុំគ្នាប្រកបដោយភាពរីករាយបំផុតនិងប្រកបដោយមិត្តភាព ហើយសូត្រកំណាព្យទាំងឡាយដែលបាន ត្រាស់បញ្ចេញដោយព្រះបាហាអ៊ុលឡាហ៍ដែលជាព្រះប្រកបដោយក្តីករុណាបំផុត។ ដោយការធ្វើបែបនេះទ្វារ ទាំងឡាយនៃចំណេះដឹងពិតនឹងប្រាកដជាបើកចំហរចំពោះជីវិតខាងក្នុងរបស់អ្នក ហើយបន្ទាប់មកអ្នកនឹងដឹង ថាវិញ្ញាណក្ខន្ធរបស់អ្នកបានផ្តល់នូវភាពរឹងមាំឥតងាករេ រីឯបេះដូងរបស់អ្នកវិញត្រូវបានគេបំពេញជាមួយនឹងភាព រីករាយដ៏ត្រចះត្រចង់^{២១} ។”

យើងទាំងអស់គ្នាទទួលយកភាពរីករាយដ៏អស្ចារ្យពីចំណេះដឹងដែលនៅជុំវិញពិភពលោក ការជួបជុំគ្នាសូត្រធម៌ ទាំងឡាយដែលក្នុងនោះមិត្តជាច្រើន និងអ្នកជិតខាងនានាមកជួបជុំគ្នា ដើម្បីទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងព្រះកំពុងបង្កើនទ្វេ ឡើងដោយរាប់ពាន់លើសនោះ។ ធម្មសភាយុត្តិធម៌សកលសរសេរថា៖

“ការជួបជុំគ្នាសូត្រធម៌គឺជាឱកាសទាំងឡាយដែលមនុស្សមួយចំនួនអាចជួបជុំគ្នា ស្រូបយកក្លិនក្រអូបឋានសួគ៌ ដឹងពីភាពផ្អែមពីពោះនៃធម៌ធ្វើសមាធិទៅលើបន្ទូលប្រកបដោយប្រឌិតញាណ ហើយហោះហើរតាមរយៈស្លាប ទាំងពីរនៃស្មារតី ហើយនិងទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងព្រះមួយព្រះអង្គ ដែលជាព្រះជាទីគោរពស្រឡាញ់បំផុត។ អារម្មណ៍នៃមិត្តភាពនិងបុព្វហេតុទូទៅត្រូវបានគេបង្កើតឡើងជាពិសេសក្នុងការសន្ទនាដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ប្រកបដោយ ស្មារតីដែលកើតឡើងជាធម្មតានៅពេលនោះ ហើយតាមរយៈការបួងសួងនេះ ទីក្រុងនៃបេះដូងរបស់មនុស្ស អាចត្រូវបានគេបើក^{២២}។”

នៅពេលយើងមានអារម្មណ៍ចង់សូត្រធម៌ យើងគួរតែរង់ចាំមួយភ្លែតមុនពេលចាប់ផ្តើមសូត្រ ដើម្បីព្យាយាម សម្អាតចិត្តរបស់យើងពីវត្ថុនានានៃលោកិយនេះ។ ខណៈពេលសូត្រធម៌ យើងរក្សាគំនិតរបស់យើងផ្តោតទៅលើព្រះ។ ក្រោយពីយើងបានសូត្រធម៌ចប់ យើងរក្សាភាពស្ងៀមស្ងាត់មួយរយៈសិនហើយក៏មិនប្តូរទៅសកម្មភាពផ្សេងទៀតយ៉ាង ហ័សនោះដែរ។ គឺពិតដូចគ្នានោះដែរ នៅពេលយើងស្តាប់ទៅនឹងការសូត្រធម៌របស់អ្នកដទៃក្នុងការជួបជុំគ្នា ។ នៅឱកាសទាំងឡាយបែបនេះ យើងរក្សានូវអាកប្បកិរិយាគោរពដ៏ជ្រាលជ្រៅ ហើយយកចិត្តទុកដាក់តាមពាក្យពេចន៍ទាំង ឡាយយ៉ាងប្រព្យក្ស ដូចដែលយើងជាអ្នកដែលកំពុងសូត្រធម៌ទាំងនោះអ៊ីចឹងដែរ។

១. ជាមួយនឹងស្មារតីអ្វីខ្លះដែលយើងគួរជួបជុំជាមួយគ្នា នៅពេលសូត្រកំណាព្យទាំងឡាយរបស់ព្រះ? _____
២. តើនឹងមានប្រសិទ្ធភាពអ្វីខ្លះនៃការជួបជុំគ្នារបស់យើងដើម្បីសូត្រកំណាព្យទាំងឡាយរបស់ព្រះ? _____
៣. ការជួបជុំគ្នាសូត្រធម៌ទាំងឡាយគឺជាឱកាសជាច្រើនដែលមនុស្សមួយចំនួនអាច
  - _____,
  - _____,
  - _____,
  - _____, ហើយ
  - _____,
៤. តើអារម្មណ៍ទាំងឡាយអ្វីខ្លះត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅឯការជួបជុំគ្នាសូត្រធម៌នោះ? _____
៥. តើប្រសិទ្ធភាពនៃការសន្ទនាដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ប្រកបដោយស្មារតីដែលជាធម្មតាកើតមានឡើងនៅឯការជួបជុំគ្នាសូត្រ ធម៌គឺជាអ្វី? _____
៦. ចូរសរសេរពាក្យមួយចំនួនអំពីអាកប្បកិរិយាគួរឱ្យគោរពដែលយើងគួរបង្ហាញពេលសូត្រធម៌ ទោះជាសូត្រតែ ម្នាក់ឯង ឬក្នុងការជួបជុំគ្នាក្តី។ _____

មេរៀនទី១១

វគ្គដំបូងនៃសៀវភៅនេះបានផ្ដោតអារម្មណ៍លើទម្លាប់នៃការអានកំណាព្យដែលដកស្រង់ចេញពីព្រះរាជសំណេរទាំងឡាយជាដៀងរាល់ថ្ងៃនិងសញ្ជឹងគិតពីអត្ថន័យទាំងនោះ។ អ្នកបានឆ្លុះបញ្ចាំងនៅទីនេះពីសារសំខាន់នៃធម៌ ហើយជាលទ្ធផលបានពង្រឹងទម្លាប់នៃការសូត្រធម៌ប្រចាំថ្ងៃ។ មេរៀនមុនបាននាំមកនូវការយកចិត្តទុកដាក់របស់អ្នកពីសារសំខាន់នៃការគោរពបូជារូមគ្នា។ ទាំងអស់នោះហើយដែលអ្នកបានសិក្សារួចមក ហើយបានរៀបចំអ្នកដើម្បីអនុវត្តប្រសិនបើអ្នកចង់ សកម្មភាពដំបូងមួយលើមាត់នៃការបម្រើគឺ ការរៀបចំជាម្ចាស់នៃការសូត្រធម៌ជុំគ្នាមួយ។

ជាជំហានដំបូង អ្នកអាចទទួលបានប្រយោជន៍ ហើយស្វែងរកឱកាសដើម្បីចែករំលែកធម៌ទាំងនោះជាមួយមិត្តពីរប្រទេសនាក់។ ដូចគ្នានេះដែរអ្នកអាចប្រាកដថាអ្នកចូលរួមជួបជុំគ្នាសូត្រធម៌យ៉ាងហោចណាស់មួយក្នុងសហគមន៍របស់អ្នក ហើយត្រូវបានគេរាប់ថាជាអ្នកគាំទ្រដ៏រីករាយសាទររបស់វា។ អ៊ីចឹងទីបំផុតនោះអ្នកអាចសម្រេចចិត្តដើម្បីរៀបចំការសូត្រធម៌ខ្លួនអ្នកផ្ទាល់អញ្ជើញមិត្តភក្តិរបស់អ្នក សមាជិកទាំងឡាយនៃគ្រួសារ និងអ្នកជិតខាងដើម្បីជួបជុំគ្នាទៀងទាត់សម្រាប់ការសូត្រធម៌និងមិត្តភាព។ វាគឺមិនមែនជាជឿនធម្មតាទេ សម្រាប់អ្នកចូលរួមពីរប្រទេសនាក់នៃវគ្គនេះ ដើម្បីចាប់ផ្ដើមដូចជាការជួបជុំគ្នាសូត្រធម៌រូមគ្នានោះ។

ដូចដែលអ្នកអាចដឹងហើយថា មិនមានទម្រង់ទាំងឡាយណាបង្ហាញពីរបៀបការជួបជុំគ្នាសូត្រធម៌ត្រូវបានគេរៀបចំយ៉ាងណានោះទេ។ ប៉ុន្តែវាគឺច្បាស់ណាស់ថា ការជួបជុំរបស់មិត្តទាំងឡាយដែលក្នុងនោះ ការសូត្រធម៌ត្រូវបានគេផ្តល់ឱ្យកំណាព្យទាំងឡាយដកស្រង់ពីព្រះរាជសំណេររបស់ព្រះត្រូវបានគេអាន និងការលើកតម្កើងការសន្ទនាកើតមានឡើងដែលទាំងអស់បិតនៅក្នុងបរិយាកាសផ្នែកស្មារតី ដែលគួរឱ្យកត់សម្គាល់។ តើអ្នកអាចនិយាយពាក្យពេចន៍មួយចំនួនអំពីគំនិតនីមួយៗក្នុងចំណោមគំនិតទាំងឡាយខាងក្រោម ក្នុងបរិបទនៃការរៀបចំការជួបជុំគ្នាសូត្រធម៌មួយ?

ការស្វាគមន៍ដ៏កក់ក្ដៅនិងការអញ្ជើញប្រកបដោយក្តីស្រឡាញ់ _____

បង្កើតបរិយាកាសស្វាគមន៍មួយ _____

ការរក្សាបរិយាកាសនៃការគោរពដ៏ជ្រាលជ្រៅមួយ _____

លើកស្ទួយមិត្តភាពប្រកបដោយភាពរីករាយ

ជម្រុញការបង្កើនការសន្ទនាប្រកបដោយស្មារតី

REFERENCES

1. *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh* (Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1983, 2017 printing), XLIII, par. 4, p. 105.
2. Bahá'u'lláh, in *Trustworthiness: A Compilation of Extracts from the Bahá'í Writings*, compiled by the Research Department of the Universal House of Justice (London: Bahá'í Publishing Trust, 1987), no. 21, p. 5.
3. *The Call of the Divine Beloved: Selected Mystical Works of Bahá'u'lláh* (Haifa: Bahá'í World Centre, 2018), no. 2.43, p. 31.
4. From a talk given on 5 May 1912, published in *The Promulgation of Universal Peace: Talks Delivered by 'Abdu'l-Bahá during His Visit to the United States and Canada in 1912* (Wilmette: Bahá'í Publishing, 2012), p. 127.
5. Bahá'u'lláh, *The Hidden Words* (Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 2003, 2012 printing), Arabic no. 13, pp. 6–7.
6. From a letter dated 8 December 1935 written on behalf of Shoghi Effendi, published in *Prayer and Devotional Life: A Compilation of Extracts from the Writings of Bahá'u'lláh, the Báb, and 'Abdu'l-Bahá and the Letters of Shoghi Effendi and the Universal House of Justice*, compiled by the Research Department of the Universal House of Justice (Wilmette: Bahá'í Publishing, 2019), no. 71, p. 31.
7. Words of 'Abdu'l-Bahá, cited by J. E. Esslemont, *Bahá'u'lláh and the New Era: An Introduction to the Bahá'í Faith* (Wilmette: Bahá'í Publishing, 2006, 2017 printing), p. 106.
8. Ibid.
9. Bahá'u'lláh, in *Bahá'í Prayers: A Selection of Prayers Revealed by Bahá'u'lláh, the Báb, and 'Abdu'l-Bahá* (Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 2002, 2017 printing), pp. 7–8.
10. Ibid., p. 9.
11. Words of 'Abdu'l-Bahá, cited in *Star of the West*, vol. 8, no. 4 (17 May 1917), p. 41.
12. *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh*, CXXXVI, par. 2, p. 334; also in *Bahá'í Prayers*, p. iii.
13. Bahá'u'lláh, in *Bahá'í Prayers*, pp. 8–9.
14. Ibid., p. 12.
15. 'Abdu'l-Bahá, in *Prayer and Devotional Life*, no. 24, p. 7.
16. From a talk given by 'Abdu'l-Bahá on 5 August 1912, published in *The Promulgation of Universal Peace*, p. 345.

17. *Selections from the Writings of 'Abdu'l-Bahá* (Wilmette: Bahá'í Publishing, 2010, 2015 printing), no. 22.1, pp. 75–76.
18. From a letter dated 10 January 1936 written on behalf of Shoghi Effendi, published in *Prayer and Devotional Life*, no. 61, p. 25.
19. From a letter dated 10 January 1936 written on behalf of Shoghi Effendi, quoted in *Bahá'í Prayers*, p. 301.
20. Bahá'u'lláh, in *Bahá'í Prayers*, p. 4.
21. Bahá'u'lláh, in *Prayer and Devotional Life*, no. 68, p. 29.
22. From a message dated 29 December 2015, published in *Framework for Action: Selected Messages of the Universal House of Justice and Supplementary Material, 2006–2016* (West Palm Beach: Palabra Publications, 2017), no. 35.49, p. 232.

ជីវិតនិងបរិយាកាស

គោលបំណង

ដើម្បីយល់ថាជីវិតមិនមែនគ្រាន់តែជូនគ្នាជំនួយការផ្លាស់ប្តូរនិងឱកាសទាំងឡាយនៃពិភពលោកនេះទេ ប៉ុន្តែជីវិតស្វែងរកសារសំខាន់ពិតប្រាកដរបស់វាក្នុងការអភិវឌ្ឍនៃវិញ្ញាណក្ខន្ធក្នុងខ្លួន។

មេរៀនទី ១

វិញ្ញាណក្ខន្ធរបស់មនុស្សត្រូវបានគេលើកតម្កើងយ៉ាងខ្ពស់ជាងពិភពរូបរាងកាយនិងពិភពសម្ភារ។ អង្គពិសិដ្ឋ អាចខុលបាហា ពន្យល់នៅក្នុងសុន្ទរកថាមួយក្នុងចំណោមសុន្ទរកថាទាំងឡាយរបស់ទ្រង់ថា៖

“រូបរាងកាយទាំងឡាយផ្នែកសម្ភារទាំងនេះត្រូវបានរួមផ្សំឡើងពីអាត្មមជាច្រើននៅពេលអាត្មមទាំងឡាយចាប់ ផ្ដើមបែកចេញពុកផុយរូបរាងខាងក្នុងនោះ អ៊ីចឹងហើយដែលយើងហៅថា មរណភាព...”

“ជាមួយនឹងវិញ្ញាណក្ខន្ធ វាក៏ខុសគ្នា។ វិញ្ញាណក្ខន្ធមិនមែនជាការរួមផ្សំផ្គុំគ្នាឡើងនៃធាតុទាំងឡាយនោះទេ វាក៏ មិនត្រូវបានរួមផ្សំឡើង ពីអាត្មមជាច្រើននោះឡើយ វាជាផ្នែកមួយនៃសារធាតុ ដែលមិនអាចបំបែកចេញពីគ្នា បាន ហើយអ៊ីចឹងវានៅបិតបេជាអមតៈ។ វាមិនបិតនៅខាងក្រោមលំដាប់នៃការបង្កើតផ្នែករូបរាងកាយនោះទេ ហើយវាក៏គ្មានសេចក្ដីស្លាប់នោះដែរ^១។”

- ១. តើ “ការរួមផ្សំផ្គុំគ្នាឡើង” មានន័យដូចម្ដេច? _____
- ២. តើវិញ្ញាណក្ខន្ធរបស់មនុស្ស ត្រូវបានរួមផ្សំផ្គុំគ្នាឡើងពីធាតុផ្សេងៗទៀត ដូចជាការរួមផ្សំនៃរូបរាងកាយទាំង ឡាយផ្នែកសម្ភារឬ? _____
- ៣. តើវិញ្ញាណក្ខន្ធមនុស្សជារូបផ្នែករាងកាយឬ? _____

មេរៀនទី ២

លិខិតមួយដែលបាននិពន្ធឡើងក្នុងនាមអ្នកគាំពារ ថ្លែងថា “វិញ្ញាណក្ខន្ធរបស់មនុស្សមានជីវិតឡើងនៅពេល ចាប់បដិសន្ធិ^២”។ ការឆ្លើយតបចំពោះសំណួរមួយអំពីអត្ថន័យនៃ “ការចាប់បដិសន្ធិ” នោះ ធម្មសភាយុត្តិធម៌សលកត់ សម្គាល់ថា៖

“មិនដែលមានឃើញក្នុងសំណេរបាហៃ ដែលកំណត់យ៉ាងប្រត្យក្សរយៈពេលនៃជីវិតសាស្ត្រ និងធម្មជាតិនៃលទ្ធ ផលដែលបរិយាយថាការចាប់បដិសន្ធិ ។ ការប្រើប្រាស់នៃពាក្យក្នុងបរិបទវេជ្ជសាស្ត្រ បង្ហាញចំពោះភាពមិន ច្បាស់លាស់ដូចនេះដែរ។ តាមពិតការស្វែងយល់មួយនៃការចាប់បដិសន្ធិ គឺថាវាកើតឡើងស្របពេលជាមួយ ការបង្កកំណើតម្យ៉ាងទៀតគឺថាវាកើតឡើងតាមការបង្កកំណើតនិងការរួមបញ្ចូលគ្នាពេល គឺការចាប់ផ្ដើមមាន ផ្ទៃពោះនោះឯង។ អ៊ីចឹងនោះវាមិនអាចទៅរួចដើម្បីដឹងថាពេលណាការរួមបញ្ចូលគ្នានៃវិញ្ញាណក្ខន្ធជាមួយនឹង ទ្រង់ទ្រាយផ្នែកសម្ភារកើតឡើងនោះឡើយ ហើយសំណួរបែបនេះអាចមិននឹកឃើញដោយការគិតនៃគំនិតទេ ឬការស៊ើបអង្កេតពីព្រោះពួកវាទាក់ទងចំពោះអាថ៌កំបាំង នៃពិភពផ្នែកស្មារតីហើយនិងធម្មជាតិនៃវិញ្ញាណក្ខន្ធ

ខ្លួនវា^៣។

- ១. តើវិញ្ញាណក្ខន្ធរបស់មនុស្សមានជីវិតឡើងនៅពេលណា? _____
- ២. តើពាក្យ “ការចាប់បដិសន្ធិ” បរិយាយពេលវេលានៃជីវិតសាស្ត្រច្បាស់លាស់ឬទេ? _____

មេរៀនទី ៣

ទំនាក់ទំនងរវាងវិញ្ញាណក្ខន្ធនិងរូបរាងកាយ គឺមិនមែនជាផ្នែកសម្ភារទេវិញ្ញាណក្ខន្ធមិនបានចូល ឬចាកចេញពីរាងកាយហើយក៏មិនកាន់កាប់លំហររូបរាងកាយណាមួយឡើយ។ ការទំនាក់ទំនងរបស់វាជាមួយរូបរាង គឺស្រដៀងគ្នាទៅនឹងពន្លឺជាមួយកញ្ចក់ដែលឆ្លុះបញ្ចាំងវា។ ពន្លឺដែលឃើញនៅក្នុងកញ្ចក់ គឺមិនមែននៅក្នុងកញ្ចក់នោះទេ។ ដូចគ្នាដែរ វិញ្ញាណក្ខន្ធគឺមិននៅក្នុងរូបរាងកាយនោះឡើយ។ ដូចដែលអង្គពិសិដ្ឋអាចខុលបាហាចង្កុលបង្ហាញថា៖

“ វិញ្ញាណក្ខន្ធប្រកបដោយវិចារណញ្ញាណ ឬស្មារតីមនុស្ស មិនមែនរស់នៅតាមរយៈរូបរាងកាយនោះដោយការជាប់ជាមួយនោះទេ មានន័យថា វាមិនមែនចូលទៅក្នុងរូបរាងកាយនោះឡើយ ពីព្រោះការចាប់កំណើត និងការចូលគឺជាលក្ខណៈទាំងឡាយនៃរូបរាងកាយ រីឯវិញ្ញាណក្ខន្ធប្រកបដោយវិចារណញ្ញាណគឺត្រូវបានគេធ្វើឱ្យសន្តឡើងហួសពីនេះទៅទៀតឯណោះ។ ជាការចាប់ផ្តើមវាមិន ដែលចូលទៅក្នុងរូបរាងកាយនោះទេដែលវាគួរត្រូវការនៅពេលដែលវាចាកចេញទៅទីស្នាក់អាស្រ័យផ្សេងទៀត។ មិនមែនទេទំនាក់ទំនងនៃស្មារតីជាមួយនឹងរូបរាងកាយ គឺដូចជាទំនាក់ទំនងនៃចង្កៀងនេះជាមួយនឹងកញ្ចក់។ ប្រសិនបើកញ្ចក់ត្រូវបានគេដុសខាត់ហើយក្តីថ្លាបំផុតនោះ ពន្លឺនៃចង្កៀងលេចច្បាស់ឡើងៗក្នុងទីនោះ ហើយប្រសិនបើកញ្ចក់ប្រេះបែក ឬបានគ្របទៅដោយធូលី ពន្លឺនៅតែបិទបាំងមើលមិនឃើញដូច្នោះដែរ។ ”

- ១. ចូរបំពេញចន្លោះក្នុងល្បះខាងក្រោមនេះ៖
  - ក. វិញ្ញាណក្ខន្ធប្រកបដោយវិចារណញ្ញាណឬ_____ មិនមែនរស់នៅតាមរយៈរូបរាងកាយនោះដោយការជាប់ជាមួយនោះទេ មានន័យថា វាមិនមែន_____ ។
  - ខ. _____ ឬស្មារតីមនុស្ស មិនមែនរស់នៅតាមរយៈរូបរាងកាយនោះដោយការជាប់ជាមួយនោះទេមានន័យថា វាមិនមែនចូលទៅក្នុងរូបរាងកាយនោះឡើយ។ ពីព្រោះការចាប់កំណើត និងការចូលគឺ_____ រីឯវិញ្ញាណក្ខន្ធប្រកបដោយវិចារណញ្ញាណគឺ_____ ។
  - គ. វិញ្ញាណក្ខន្ធមិនដែលចូល_____ ដែលវាគួរត្រូវការការនៅពេលដែលវាចាកចេញទៅ_____ ។
  - ឃ. ទំនាក់ទំនងនៃស្មារតីជាមួយនឹងរូបរាងកាយ គឺដូចជាទំនាក់ទំនង_____ ។

ង. ប្រសិនបើកញ្ចក់ត្រូវបានគេដុសខាត់ហើយក្តីថ្លាបំផុតនោះ: _____ ។
ច. ហើយប្រសិនបើកញ្ចក់ប្រេះបែក ឬបានគ្របទៅដោយធូលី _____ ។

២. នៅលើមូលដ្ឋាននូវអ្វីដែលយើងបានសិក្សារហូតដល់ពេលនេះ ចូរសម្រេចចិត្តថាតើខាងក្រោមនេះគឺពិតឬមិនពិត៖
- _____ វិញ្ញាណក្ខន្ធមិនមែនជាកម្មសិទ្ធិចំពោះពិភពរូបរាងកាយនោះទេ។
  - _____ វិញ្ញាណក្ខន្ធបិតនៅក្នុងរូបរាងកាយ។
  - _____ រូបរាងកាយជាម្ចាស់នៃវិញ្ញាណក្ខន្ធ។
  - _____ វិញ្ញាណក្ខន្ធបិតនៅជាអមតៈ។
  - _____ បុគ្គលម្នាក់មានការចាប់ផ្តើមរបស់គាត់ ឬនាងនៅពេលវិញ្ញាណក្ខន្ធរួមបញ្ចូលខ្លួនវាជាមួយនឹងទារកក្នុងស្បូន។
  - _____ ជីវិតចាប់ផ្តើមនៅពេលបុគ្គលម្នាក់គឺត្រូវបានប្រសូត្រក្នុងពិភពនេះ។
  - _____ ជីវិតផ្នែកសម្ភាររបស់បុគ្គលបន្តរហូតក្រោយពេលមរណភាព។
  - _____ ជីវិតគឺអ្វីៗដែលកើតឡើងចំពោះយើងរៀងរាល់ថ្ងៃ។

៣. ចូរប្រើរូបភាពនៃពន្លឺនិងកញ្ចក់មួយ ដើម្បីរៀបរាប់ពីភាពទំនាក់ទំនងរវាងវិញ្ញាណក្ខន្ធនិងរូបរាងកាយ៖

_____

_____

_____

_____

មេរៀនទី ៤

វាមានទំនាក់ទំនងដ៏ពិសេស រវាងវិញ្ញាណក្ខន្ធនិងរូបរាងកាយ ដែលពួកវារួមផ្សំគ្នាឡើងបង្កើតបានជាមនុស្សលោក។ ទំនាក់ទំនងនេះមានរយៈពេលត្រឹមតែមួយជីវិតមនុស្សប៉ុណ្ណោះ។ នៅពេលទំនាក់ទំនងនេះឈប់ទាក់ទងគ្នា ធាតុនីមួយៗត្រលប់ទៅប្រភពដើមរបស់វាវិញ រូបរាងកាយទៅកាន់ពិភពនៃធូលីហើយវិញ្ញាណក្ខន្ធទៅកាន់ប្រភពចិត្តវិញ្ញាណរបស់ព្រះវិញ ដែលជាទីកន្លែងដែលវាបន្តរីកចម្រើនជារហូត។ អង្គពិសិដ្ឋអាចខុលបាហាថ្លែងថា៖

“ស្មារតីមនុស្សជាតិមានការចាប់ផ្តើមតែគ្មានទីបញ្ចប់ឡើយ៖ វាបិតនៅជារៀងរហូត”^៥។

ទ្រង់បញ្ជាក់ក្នុងសុន្ទរកថាមួយក្នុងចំណោមសុន្ទរកថាទាំងឡាយរបស់ទ្រង់ថា៖

“ស្មារតីមិនមែនត្រូវការរូបរាងកាយទេ ប៉ុន្តែរូបរាងកាយត្រូវការស្មារតី ឬវាមិនអាចរស់នៅបានឡើយ។ វិញ្ញាណក្ខន្ធអាចរស់នៅដោយគ្មានរូបរាងកាយ ផ្ទុយទៅវិញរូបរាងកាយគ្មានវិញ្ញាណក្ខន្ធគឺស្លាប់”^៦។

ហើយអ្នកគាំពារពន្យល់ថា៖

“ទាក់ទងទៅនឹងវិញ្ញាណក្ខន្ធរបស់មនុស្ស៖ យោលទៅតាមការបង្កាត់បង្រៀនបាហៃវិញ្ញាណក្ខន្ធចាប់ផ្ដើមជាមួយការបង្កើតនៃទារកក្នុងស្បូនមនុស្ស ហើយបន្តអភិវឌ្ឍ និងកាត់តាមដំណាក់កាលគ្មានទីបញ្ចប់នៃជីវិតបន្ទាប់ពីការបំបែកចេញរបស់វាពីរូបរាងកាយ។ ភាពរីកចម្រើនរបស់វាគឺគ្មានទីបញ្ចប់ឡើយ”។

១. ជាមួយនឹងព្រះវចនខាងលើដែលដាក់ក្នុងចិត្តរបស់អ្នក ចូរឆ្លើយសំណួរដូចខាងក្រោម៖
  - ក. តើរូបរាងកាយត្រូវការវិញ្ញាណក្ខន្ធឬ? _____
  - ខ. តើវិញ្ញាណក្ខន្ធត្រូវការរូបរាងកាយឬ? _____
  - គ. តើមានអ្វីកើតឡើងចំពោះភាពទំនាក់ទំនងរវាងរូបរាងកាយនិងវិញ្ញាណក្ខន្ធ នៅពេលយើងស្លាប់? _____
  - ឃ. តើមានអ្វីកើតឡើងចំពោះវិញ្ញាណក្ខន្ធត្រាយពេលមរណភាព? _____
  - ង. តើភាពរីកចម្រើននៃវិញ្ញាណក្ខន្ធអស់រយៈពេលយូរប៉ុន្មាន? _____
  - ច. តើនៅពេលណាជីវិតត្រូវបញ្ចប់? _____

២. ចូរសម្រេចថាតើល្អៗខាងក្រោមមួយណាខ្លះ ដែលស្របជាមួយនឹងអ្វីដែលយើងបានសិក្សាក្នុងមេរៀនទាំងនេះ៖
  - _____ ការស្លាប់គឺជាទណ្ឌកម្មមួយ។
  - _____ ទំនាក់ទំនងរវាងរូបរាងកាយនិងវិញ្ញាណក្ខន្ធ នៅបានតែមួយរយៈពេលនៃជីវិតមនុស្សប៉ុណ្ណោះ។
  - _____ រូបរាងកាយអាចមានសមត្ថភាពរីកចម្រើនជាអមតៈ ។
  - _____ មរណភាពគឺជាចុងបញ្ចប់នៃជីវិត ។
  - _____ មានថ្ងៃមួយនៃការវិនិច្ឆ័យដែលនៅពេលនោះរូបរាងកាយយើងនឹងក្រោកឡើងវិញ។
  - _____ នៅពេលស្លាប់វិញ្ញាណក្ខន្ធរបស់យើងមានសេរីភាពជាង ដែលវាមានពីមុន។
  - _____ ជីវិតបញ្ចប់ជាមួយនឹងសេចក្ដីស្លាប់ ។
  - _____ យើងគួរតែខ្លាចសេចក្ដីស្លាប់ ។
  - _____ អាហារ សម្លៀកបំពាក់ ការសម្រាក និងការកម្សាន្តមានការចាំបាច់សម្រាប់វិញ្ញាណក្ខន្ធ។
  - _____ វិញ្ញាណក្ខន្ធគឺមានភាពហត់នឿយនៅពេលរូបរាងកាយប្រើប្រាស់កម្លាំងរបស់ខ្លួន។
  - _____ វិញ្ញាណក្ខន្ធគឺមិនត្រូវបានធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដោយជម្ងឺឬភាពទន់ខ្សោយនៃរូបរាងកាយនោះទេ។
  - _____ មនុស្សជាតិនឹងនៅតែមានសេចក្ដីត្រូវការផ្នែករូបរាងកាយក្រោយមរណភាព។

មេរៀនទី ៥

យើងបានយល់ហើយថា វិញ្ញាណក្ខន្ធមិនមែនបិតនៅលំហនៃរាងកាយនិងអនុវត្តទៅតាមច្បាប់ធម្មជាតិ ធ្វើទៅ

តាមអង្គការកាយវិប្បកម្មនោះឡើយ។ វិញ្ញាណក្ខន្ធប្រើប្រាស់ឥទ្ធិពលនៅក្នុងពិភពរាងកាយ តាមរយៈសរីរាង្គនៃ រូបរាងកាយ ប៉ុន្តែនេះមិនមែនគ្រាន់តែមានន័យ ថាតាមរយៈវិញ្ញាណក្ខន្ធប្រើអាណាពរបស់វានោះទេ ។

ព្រះបាហាអ៊ីលឡាហ៍ប្រកាសថា៖

“ពិតប្រាកដណាស់ថាគតមានបន្ទូលថាវិញ្ញាណក្ខន្ធមនុស្សជាតិត្រូវបានគេលើកតម្កើងខ្ពស់ជាងអ្វីៗទាំងអស់ នៅខាងក្នុងនិងខាងក្រៅ។ វាគឺបិតបេប៉ូនៃវាហោះហើរ វាមានចលនាប៉ុន្តែវាបិតបេ^៨។”

អង្គពិសិដ្ឋអាប្តបាហាមានបន្ទូលប្រាប់យើងថា៖

“ចូរដឹងថាអាណាព និងការស្វែងយល់នៃស្មារតីនៃមនុស្សជាតិ គឺមានពីរប្រភេទ នោះគឺថាស្មារតីមនុស្សជាតិ មានពីរលំនាំនៃប្រតិបត្តិការនិងការស្វែងយល់។ លំនាំមួយតាមរយៈសន្ទានកម្មនៃឧបករណ៍និងផ្នែកសរីរាង្គ ទាំងឡាយនៃរូបរាងកាយ។ អ៊ីចឹង វាឃើញដោយភ្នែក ស្តាប់ឮដោយត្រចៀក និងយាយដោយអណ្តាត...

“លំនាំដទៃផ្សេងទៀតនៃអាណាពនិងសកម្មភាពផ្សេងទៀតរបស់ស្មារតីគឺគ្មានផ្នែកឧបករណ៍និងសរីរាង្គនានានៃរូប រាងកាយនោះទេ^៩។”

១. ចូរបំពេញចន្លោះក្នុងល្បះទាំងឡាយខាងក្រោម៖

ក. វិញ្ញាណក្ខន្ធមនុស្សជាតិត្រូវបានគេលើកតម្កើងខ្ពស់ជាងអ្វីៗទាំងអស់នៅ_____និង_____។

ខ. វាគឺ_____ហើយប៉ុន្តែវា_____។

គ. វា_____ហើយប៉ុន្តែវា_____។

២. ចូរបរិយាយវិធីពីរដែលតាមរយៈនោះវិញ្ញាណក្ខន្ធយល់និងផ្តល់ឱ្យអាណាពក្នុងពិភពលោកនេះ៖

_____
_____
_____

៣. តើអ្នកអាចផ្តល់ឧទាហរណ៍មួយចំនួននៃអាណាព និងសកម្មភាពរបស់វិញ្ញាណក្ខន្ធដែលគ្មានឧបករណ៍ផ្នែករូបរាង កាយ?

_____
_____
_____

មេរៀនទី៦

យោលទៅតាមការពិភាក្សាក្នុងមេរៀនជាច្រើនកាលពីលើកមុនចូរអានវគ្គខាងក្រោម ដែលដកស្រង់ចេញពី ព្រះរាជសំណេរទាំងឡាយរបស់ព្រះបាហាអ៊ីលឡាហ៍ថា៖

“ចូរអ្នកដឹងថាវិញ្ញាណក្ខន្ធរបស់មនុស្សត្រូវបានគេលើកតម្កើងយ៉ាងខ្ពស់ ហើយវាមិនជាប់ទាក់ទងទៅនឹងភាពទន់

ខ្សោយទាំងអស់នៃរូបរាងកាយ ឬចិត្តគំនិតនោះទេ។ អ្នកជម្ងឺម្នាក់បានបង្ហាញសញ្ញាជាច្រើននៃភាពទន់ខ្សោយ គឺដោយហេតុថា បង្អាក់ការបញ្ចូលខ្លួនពួកគេរវាងវិញ្ញាណក្ខន្ធរបស់គាត់ និងរូបរាងកាយរបស់គាត់ពីព្រោះវិញ្ញាណក្ខន្ធខ្លួនវាបានបិតនៅមិនផ្លាស់ប្តូរដោយជម្ងឺណាមួយនៃរាងកាយនោះឡើយ។ ចូរគិតពិចារណាពន្លឺនៃចង្កៀង។ ទោះបីជាយ៉ាងណាក៏ដោយវត្ថុខាងក្រៅអាចបង្អាក់ជាមួយនឹងភាពក្លឺត្រចះត្រចង់របស់វា ពន្លឺខ្លួនវាបានបន្តដើម្បីបញ្ចេញពន្លឺជាមួយនឹងអនុភាពមិនចុះថយ។ ស្រដៀងនេះដែរ គ្រប់ជម្ងឺធ្វើឱ្យឈឺចាប់រាងកាយរបស់មនុស្សគឺជាឧបសគ្គដែលបានរារាំងវិញ្ញាណក្ខន្ធពីការបង្ហាញនូវប្រទានភាព និងអានុភាពដ៏សំខាន់របស់ខ្លួន។ ទោះបីជាយ៉ាងណាក៏ដោយ នៅពេលវាបានចេញពីរូបរាងកាយនោះ វានឹងបង្ហាញឱ្យឃើញច្បាស់នូវភាពឧត្តមបំផុត និងបង្ហាញឥទ្ធិពលដែលគ្មានកម្លាំងពីផែនដីអាចប្រៀបស្មើបាននោះទេ។ គ្រប់វិញ្ញាណក្ខន្ធរបស់មនុស្ស គ្រប់វិញ្ញាណក្ខន្ធស្រស់ថ្លា និងសន្តនឹងប្រាកដជាត្រូវបានគេផ្តល់ឱ្យជាមួយនឹងអានុភាពដ៏អស្ចារ្យបំផុត ព្រមទាំងនឹងធ្វើឱ្យសប្បាយរីករាយជាមួយនឹងភាពរីករាយយ៉ាងក្រៃលែង^{១០}។

១. ចូរពន្យល់ជាពាក្យសម្តីផ្ទាល់ខ្លួនរបស់អ្នកពីរបៀប ដែលវិញ្ញាណក្ខន្ធនៅតែមិនប៉ះពាល់ដោយភាពទន់ខ្សោយនៃរូបរាងកាយឬចិត្តនិងអ្វីដែលនឹងត្រូវបានគេបង្ហាញភស្តុតាងពេលបែកចេញពីរូបរាងកាយ។

---

២. តើយើងនឹងនៅតែរក្សាបុគ្គលិកលក្ខណៈរបស់យើងបន្ទាប់ពីការស្លាប់នៃរូបរាងកាយរបស់យើងឬ? _____

មេរៀនទី ៧

ព្រះបាហាអ៊ុលឡាហ៍មានបន្ទូលថា:

“ហើយឥឡូវនេះទាក់ទិនទៅនឹងសំណួររបស់អ្នក ចំពោះវិញ្ញាណក្ខន្ធរបស់មនុស្ស ហើយនិងការរស់របស់វាក្រោយពីមរណភាព។ ចូរអ្នកដឹងភាពពិតមួយថាក្រោយពីការបែកគ្នារបស់វាចេញពីរាងកាយនោះវានឹងត្រូវបន្តការរីកចម្រើនរហូតទាល់តែវាបានដល់ព្រះវត្តមានរបស់ព្រះទោះនៅក្នុងសករាជនិងលក្ខណៈដែលមិនមានផ្លាស់ប្តូរនៃសម័យកាលឬសតវត្សនិងការផ្លាស់ប្តូរនៃពិភពលោកនេះក៏ដោយក៏មិនអាចប្រែប្រួលដែរ។

វានឹងបិតថេរជាដរាបអាណាចក្ររបស់ព្រះអធិបតេយ្យភាពរបស់ទ្រង់វិជិតរាជ្យរបស់ទ្រង់នឹងអំណាចរបស់ទ្រង់នៅបិតថេរជានិច្ច។ វានឹងបញ្ចេញឱ្យឃើញនូវសញ្ញារបស់ព្រះនិងកេតនភ័ណ្ឌរបស់ទ្រង់និងបង្ហាញឱ្យឃើញនូវ ចិត្តមេត្តាធម៌ និងសព្វសាធុការពររបស់ទ្រង់^{១១}។

១. តើវិញ្ញាណក្ខន្ធនឹងបន្តរីកចម្រើនយូរឬនានាក្រោយពេលការស្លាប់ផ្នែករូបរាងកាយ? _____

២. នៅក្នុងលក្ខណៈអ្វីដែលវិញ្ញាណក្ខន្ធបន្តធ្វើដំណើរជាអមតៈរបស់វាឆ្ពោះទៅព្រះវត្តមានរបស់ព្រះ? _____

៣. តើកេតនភ័ណ្ឌនិងសញ្ញាខ្លះ ដែលវិញ្ញាណក្ខន្ធនឹងបង្ហាញឱ្យឃើញក្នុងស្ថានភាពនោះ?

៤. យោលទៅតាមអ្វីដែលយើងបានសិក្សារួចមកហើយនោះ ចូរសម្រេចថាខាងក្រោមណាមួយគឺពិតឬមិនពិត?

- _____ អាណាចក្ររបស់ព្រះនឹងបិតនៅជារៀងរហូត។
- _____ វិញ្ញាណក្ខន្ធរបស់មនុស្សមានសមត្ថភាពបង្ហាញឱ្យឃើញនូវកេតនភ័ណ្ឌទាំងឡាយរបស់ព្រះ។
- _____ ធម៌ដែលយើងសូត្រសម្រាប់មរណភាពមិនមានអានុភាពដល់ការរីកចម្រើននៃវិញ្ញាណក្ខន្ធរបស់ពួកគេទេ។
- _____ វិញ្ញាណក្ខន្ធមិនដែលឈប់ការរស់នៅរបស់វាឡើយ។

មេរៀនទី ៨

ព្រះបាហាអ៊ុលឡាហ៍ប្រកាសថា៖

“ចូរអ្នកដឹងថាគ្រប់គ្រឿងដែលបានស្តាប់ឮគ្រប់ពេលនិងគ្រប់ទីកន្លែងចូរស្តាប់សម្លេងដែលបន្លឺឡើងនូវពាក្យពាក្យពិសិដ្ឋទាំងនេះពិតប្រាកដណាស់យើងក៏ជាប់របស់ព្រះហើយយើងនឹងត្រលប់ទៅកាន់ទ្រង់វិញ។

“អាថ៌កំបាំងនៃការស្តាប់ផ្នែករាងកាយរបស់មនុស្សនិងការត្រលប់មកវិញមិនត្រូវបានបកស្រាយឡើយហើយនៅតែអាថ៌កំបាំងដដែល ។ ហើយនៅតែមិនទាន់បានអានថែមទៀត...។

“ សេចក្តីស្តាប់ផ្តល់ជូនទៅដល់អ្នកជំនឿដែលជឿជាក់គ្រប់ៗគ្នា នូវពេលវេលាដែលជាជីវិតពិត ។ វាបន្សល់ទុកនូវសេចក្តីរីករាយ ហើយជាអ្នករែកនៃភាពសប្បាយ ។ វាផ្តល់អំណោយនៃជីវិតអមតៈ”^{១២}។

“ ចំណែកអ្នកទាំងឡាយណាដែលបានភ្ញាក់រសជាតិនៃផ្លែឈើដែលជាជីវិតលោកិយរបស់មនុស្ស ដែលជាការទទួលស្គាល់របស់ព្រះពិតតែមួយគត់ដែលជាភាពរុងរឿងដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ជីវិតរបស់ពួកគេបន្ទាប់ជីវិតក្នុងលោកនេះ គឺថាគាត់មិនអាចពណ៌នាបានឡើយ។ ចំណេះដឹងដែលពិពណ៌នាជីវិតនោះ បិតនៅជាមួយព្រះមួយអង្គគត់ដែលជាព្រះនៃគ្រប់ពិភពទាំងអស់”។

“ឱម្ចាស់បុត្រដ៏ឧត្តមអើយ! យើងបានបង្កើតសេចក្តីស្តាប់ក្លាយ ជាអ្នកនាំសារនៃសេចក្តីសប្បាយសម្រាប់អ្នកម្តេចក៏អ្នកទុក្ខសោកទៅវិញ? យើងបានតាក់តែងភាពរុងរឿងឡើងមកដើម្បីស្រោចស្រប់ដល់រូបអ្នក ម្តេចក៏អ្នកបិទបាំងប្រាណពីវាទៅវិញអ៊ីចឹង?”^{១៣}។

ពិភពលោកនេះគឺគាត់បានទទួលយកនៅពិភពនោះជាទារក។ គាត់បានត្រូវការភ្នែកមួយគូរនៅក្នុងលោកនេះ គាត់ក៏បានទទួលពួកវាប្រកបដោយសក្តានុពលនៅក្នុងពិភពនៃផ្ទៃម្តាយ។ គាត់បានត្រូវការត្រចៀកពីរ ហើយក៏ បានទទួលពួកវានៅពិភពនោះដែរ។ ថាមពលទាំងអស់ដែលជាតម្រូវការ សម្រាប់ពិភពនេះត្រូវបានប្រគល់ឱ្យ គាត់កាលដែលគាត់នៅក្នុងពិភពនៃផ្ទៃម្តាយ។ នៅពិភពនោះគាត់បានរៀបចំខ្លួនសម្រាប់លោកនេះ ហើយនៅ នៅពេលគាត់ចូលមកក្នុងលោកនេះ គាត់បានឃើញថាគាត់មានអំណាចដែលជាតម្រូវការ ហើយគាត់បានក៏ ទទួលយកនូវពិភពនោះគ្រប់ផ្នែកនៃរូបរាងកាយទាំងអស់ដែលចាំបាច់សម្រាប់ជីវិតនេះ។ ដូចនេះនៅក្នុងលោក នេះដែរ គាត់ត្រូវរៀបចំខ្លួនគាត់សម្រាប់បរលោក។ អ្វីដែលគាត់ធ្វើការនៅក្នុងពិភពនៃអាណាចក្ររបស់ព្រះ គាត់គួរតែទទួលយកវាហើយរៀបចំពួកវានៅទីក្នុងលោកនេះ។ ដូចដែលគាត់ទទួលយកអំណាចទាំងឡាយដ៏ ចាំបាច់សម្រាប់លោកនេះក្នុងពិភពនៃផ្ទៃម្តាយ។ ដូចគ្នានេះដែរ គាត់គួរតែទទួលយកនូវក្នុងលោកនេះអ្វីដែល គាត់នឹងធ្វើការនៅក្នុងពិភពនៃអាណាចក្ររបស់ព្រះ ដូចអំណាចឋានសួគ៌ាទាំងអស់^{១៤}។

១. ចូរសម្រេចចិត្តថាក្រោមគឺពិតឬមិនពិត៖

- _____ គ្រប់កម្លាំងនិងថាមពលដែលចាំបាច់សម្រាប់លោកនេះគឺត្រូវបានគេទទួលនៅក្នុងពិភពនៃផ្ទៃម្តាយ។
- _____ វាមិនចាំបាច់រៀបចំខ្លួនសម្រាប់ជីវិតបន្ទាប់ទៀតឡើយ ។
- _____ អ្វីដែលយើងត្រូវការនៅក្នុងពិភពនៃអាណាចក្ររបស់ព្រះគួរតែទទួលយកបាននៅទីនោះ ។
- _____ គោលបំណងនៃជីវិតនេះគឺដើម្បីទទួលយកអំណាចចាំបាច់ទាំងឡាយសម្រាប់ជីវិតបរលោក។
- _____ ជីវិតពិតចាប់ផ្តើមឡើងនៅពេលមនុស្សម្នាក់ស្លាប់ ហើយធ្វើដំណើរទៅកាន់អាណាចក្រអាទិទេព ។
- _____ ជីវិតពិតចាប់ផ្តើមឡើងនៅក្នុងពិភពនេះ ហើយបន្តទៀតក្រោយពេលមរណភាពផ្នែករូបរាងកាយ ។

២. តើសមត្ថភាពអ្វីខ្លះក្នុងចំណោមសមត្ថភាពទាំងឡាយមនុស្សជាតិចាប់ផ្តើមទទួលយកក្នុងពិភពនៃផ្ទៃម្តាយ?

---

៣. តើលក្ខណៈធម្មជាតិមួយចំនួនអ្វីខ្លះដែលយើងគួរទទួលយកនៅទីនេះសម្រាប់ជីវិតក្រោយមរណភាព?

មេរៀនទី ១០

ព្រះបាហាអ៊ុលឡាហ៍ប្រកាសថា៖

“ករណីយកិច្ចទាំងស្រុងរបស់មនុស្សនៅក្នុងយុគសម័យរបស់ព្រះនេះគឺដើម្បីទទួលនូវចំណែកនៃភាពជន់ជោរនៃ ភាពអនុគ្រោះ ដែលព្រះបានប្រទានមកដល់គាត់ ។ ដូច្នេះចូរកុំឱ្យគិតពិចារណាពីភាពធំ ឬតូចនៃប្រដាប់ សម្រាប់ជាក់នោះឡើយ។ ចំណែករបស់អ្នកខ្លះអាចដាក់បាននៅក្នុងប្រអប់បាតដែររបស់គាត់ ចំណែករបស់អ្នក ដទៃទៀតអាចបំពេញពេញមួយ ហើយអ្នកដទៃផ្សេងទៀតអាចបំពេញមួយហ្គាលូនឯណោះ^{១៥}។”

១. តាមការស្វែងយល់ព្រះវចនៈខាងលើ ចូរឆ្លើយសំណួរដូចតទៅនេះ៖

ក. តើអ្វីខ្លះជាកាតព្វកិច្ចនៃបុគ្គលម្នាក់ៗក្នុងយុគសម័យព្រះនេះ? ។ _____

_____

ខ. តើសព្វសាធុការពរអ្វីខ្លះក្នុងចំណោមសព្វសាធុការពរទាំងឡាយដែលអ្នកបានទទួលពីព្រះ?

_____

គ. តើពាក្យ “ប្រដាប់សម្រាប់ដាក់ ” សម្តៅចំពោះអ្វីក្នុងព្រះវចនៈខាងលើ ?

_____

ឃ. ហេតុអ្វីយើងមិនគួរគិតពិចារណា “ភាពធំបូភាពតូច” នៃសមត្ថភាពជាមួយនឹងអ្វីដែលត្រូវបានគេផ្តល់ឱ្យ?

_____

ង. តើរឿងអ្វីខ្លះក្នុងចំណោមរឿងទាំងឡាយដែលរារាំងយើងពីការទទួលយកចំណែករបស់យើងពីកិត្តិគុណរបស់ព្រះ? _____

២. តើខាងក្រោមមួយណាគឺពិត?

_____ “ភាពធំបូភាពតូច” នៃសមត្ថភាពរបស់យើងសម្តៅទៅលើភាពឆ្លាតវាងដែលយើងមាន។

_____ ដើម្បីបម្រើព្រះ យើងត្រូវតែបំភ្លេចចោលភាពទន់ខ្សោយទាំងឡាយរបស់យើងហើយដាក់ការទុកចិត្តរបស់យើងទាំងស្រុងចំពោះទ្រង់។

_____ បើក្នុងពិភពលោកនេះ យើងមិនអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពទាំងឡាយដែលព្រះបានប្រទានដល់យើងទេនោះ

វិញ្ញាណក្ខន្ធរបស់យើងនឹងប្រាកដជាខ្សោយនៅពេលយើងមកដល់ពិភពបរលោក។

មេរៀនទី ១១

ព្រះបាហាអ៊ុលឡាហ៍ថ្លែងថា៖

“អ្នកបានសួរដល់តថាគតអំពីធម្មជាតិរបស់វិញ្ញាណក្ខន្ធ ។ ពិតណាស់ចូរអ្នកដឹងថាវិញ្ញាណក្ខន្ធគឺជាសញ្ញាមួយរបស់

ព្រះហើយក៏ជាក្នុងរបស់ឋានសួគ៌ ដែលភាពពិតរបស់វាអ្នកចេះដឹងភាគច្រើនមិនទាន់បានយល់នៅឡើយទេ ហើយ អាថ៌កំបាំងរបស់វាក៏មិនទាន់មានគំនិតដែលអាចសង្ឃឹមនឹងដោះស្រាយវា ទោះបីជាគាត់ឆ្លាតយ៉ាងណាក៏ដោយ។ វា គឺជាវត្ថុទីមួយក្នុងចំណោមវត្ថុដែលគេបានបង្កើតឡើងគ្រប់យ៉ាង ដែលប្រកាសពីភាពដ៏ល្អប្រពៃរបស់ព្រះ ជាអ្នក បង្កើតរបស់វាហើយក៏ជាវត្ថុទីមួយដែលទទួលស្គាល់នូវភាពរុងរឿងរបស់ទ្រង់ ព្រមទាំងជឿជាក់ទៅនឹងសច្ចធម៌របស់ ព្រះអង្គ និងលំអោនខ្លួនចុះនៅក្នុងការសរសើរនៅចំពោះព្រះករុ្តរបស់ទ្រង់^{១៦}។

១. ចូរបំពេញចន្លោះទាំងឡាយក្នុងល្បះខាងក្រោម៖
  - ក. វិញ្ញាណក្ខន្ធគឺជា_____មួយរបស់ព្រះ។
  - ខ. វិញ្ញាណក្ខន្ធជា_____ដែលភាពពិតរបស់វា_____ភាគច្រើនមិនទាន់បានយល់ នៅឡើយទេ ហើយអាថ៌កំបាំងរបស់វាក៏មិនទាន់មានគំនិតដែលអាចសង្ឃឹមនឹង_____។
  - គ. គឺជាវត្ថុទីមួយក្នុង_____ដែលប្រកាស_____។
  - ឃ. វិញ្ញាណក្ខន្ធជាវត្ថុទីមួយ_____ភាពរុងរឿងរបស់ទ្រង់។
  - ង. វិញ្ញាណក្ខន្ធ_____សច្ចធម៌របស់ព្រះអង្គ។
  - ច. វិញ្ញាណក្ខន្ធ_____នៅក្នុងការសរសើរនៅចំពោះព្រះករុ្តរបស់ទ្រង់។

២. តើខាងក្រោមមួយណាគឺពិត?
  - _____ ពាក្យថា “ដោះស្រាយ” មានន័យថារកឲ្យឃើញ ។
  - _____ ក្នុងចំណោមវត្ថុដែលបានបង្កើតឡើងគ្រប់យ៉ាង វត្ថុដែលទទួលស្គាល់ព្រះមុនគេគឺខួរក្បាលមនុស្ស ។
  - _____ ពាក្យថា “ឆ្លាត” មានន័យថាមុតស្រួច ។
  - _____ អ្នករៀនចេះដឹងយល់ពីអាថ៌កំបាំងនៃវិញ្ញាណក្ខន្ធបាន ។
  - _____ មានតែអ្នកទស្សនវិជ្ជាទាំងឡាយទេដែលអាចប្រកាសខត្តមភាពរបស់ព្រះបាន។
  - _____ វាមិនចាំបាច់ធ្វើការត្រិះរិះពិចារណាអំពីវិញ្ញាណក្ខន្ធទេពីព្រោះយើងមិនអាចយល់ពីវាបានឡើយ។

មេរៀនទី ១២

ព្រះបាហាអ៊ុលឡាហ៍ប្រកាសថា៖

“អ្នកគឺដូចបក្សីដែលបានហោះឡើងពោរពេញដោយកម្លាំងនៃស្លាបដ៏រឹងមាំរបស់វា ហើយព្រមទាំងមាន សេចក្តីទុកចិត្តគ្រប់គ្រាន់ដែលជាទីរីករាយ ដែលវាហោះកាត់តាមឋានសួគ៌ដ៏មហាធំធេងរហូតដល់វាក៏ បានងាកមើលទៅកាន់ទឹកដីរបស់ផែនដីដែលនៅខាងក្រោមវាប្រកបដោយចំណង់យ៉ាងខ្លាំង ហើយវាក៏ ត្រូវបានជម្រុញឲ្យស្តប់ចិត្តនូវសេចក្តីស្រែកឃ្លានរបស់វានិងត្រូវបានទាក់ជាប់នៅក្នុងសំណាញ់នៃសេចក្តី លោភលន់រហូតទាល់តែវាដឹងដោយខ្លួនឯង ថាគ្មានកម្លាំងអំណាចដើម្បីបន្តការហោះហើររបស់វាទៅ កាន់ឋានសួគ៌ដែលវាបានមកឡើយ។ព្រោះតែគ្មានកម្លាំងក្នុងការ គេចខ្លួនឲ្យរួចពីបន្ទុកដ៏ធ្ងន់ដែលបាន

ដាក់ទៅលើស្ថាបដែលខូចរបស់វានោះបក្សីនោះ ដែលជាបក្សីរបស់ឋានសួគ៌ឥឡូវនេះត្រូវបានបង្ខំចិត្ត
ស្វែងរកទឹកនៃមួយនៅលើពិភពធូលីនេះដើម្បីរស់នៅ។ ហេតុនេះហើយឱ! អ្នកបម្រើរបស់តថាគត
អើយ! ចូរអ្នកកុំធ្វើឲ្យស្ថាបទាំងពីររបស់អ្នកប្រឡាក់ជាមួយនឹងធូលីនៃភាពវិវេក និងសេចក្តីប្រាថ្នាឥត
ប្រយោជន៍ឡើយហើយក៏ចូរអ្នកកុំធ្វើឲ្យពួកវាលឺផ្សារក្នុងការ ដែលគេធ្វើឲ្យប្រឡាក់ជា មួយនឹងធូលីនៃ
សេចក្តីច្រណែន និងសេចក្តីសម្លាប់ដើម្បីកុំឲ្យគេរារាំងអ្នកពីការហោះហើរឡើងចូលទៅក្នុងឋានសួគ៌នៃ
ចំណេះដឹងដ៏ល្អឥតខ្ចោះរបស់តថាគត^{១៧}។

១. ចូរបំពេញនូវចន្លោះដូចតទៅនេះ ៖

ក. បក្សីដែលព្រះបាហាអ៊ុលឡាហ៍សំដៅនៅក្នុងសម្រង់ពាក្យនេះគឺជា _____ ។

ខ. បក្សីនេះគឺជាបក្សីនៃ _____

គ. ប្រសិនបើស្ថាបទាំងពីររបស់វាត្រូវបានគេធ្វើប្រឡាក់ បក្សីត្រូវបានបង្ខំដើម្បីស្វែងរកជម្រករបស់វានៅក្នុង

---

២. ឥលូវចូរឆ្លើយសំណួរទាំងឡាយដូចខាងក្រោម៖

ក. តើ " ស្ថាបទាំងពីរ " នៃវិញ្ញាណក្ខន្ធភ្លាយជា " ប្រឡាក់ " យ៉ាងដូចម្តេច? _____

ខ. តើបន្ទុកមួយចំនួនអ្វីខ្លះក្នុងចំណោមបន្ទុកទាំងឡាយដែលដូច " ទឹកនិងដីនៃផែនដី " មានទម្ងន់លើ
ស្ថាបទាំងពីរនៃវិញ្ញាណក្ខន្ធ? _____

គ. តើរឿងអ្វីខ្លះក្នុងចំណោមរឿងទាំងឡាយដែលអាចបង្អាក់យើងពីការហោះហើរចូលទៅក្នុងឋានសួគ៌នៃ
ចំណេះដឹងដ៏ពិសិដ្ឋ? _____

ឃ. តើហេតុអ្វីបានជាវិញ្ញាណក្ខន្ធ ផ្លាស់ប្តូរទីជម្រកឋានសួគ៌ដ៏ជាទីរីករាយរបស់វា មកកាន់ពិភពដែល
ជាធូលីនេះ ? _____

---

៣. ចូរសម្រេចចិត្តថាសេចក្តីថ្លែងការខាងក្រោមណាគឺពិតឬមិនពិត៖

- _____ ការជាប់ជំពាក់នឹងវត្តលោកិយបង្ហាញភាពរីកចម្រើនស្មារតីរបស់យើង។
- _____ ការមិនស្តាប់បង្គាប់និងបំណងប្រាថ្នាឥតប្រយោជន៍ទាញយើងពីការហោះហើរក្នុងឋានសួគ៌នៃចំណេះដឹងដ៏ពិសិដ្ឋ។
- _____ សេចក្តីច្រណែននិងភាពសម្របគឺជាលក្ខណៈធម្មជាតិនៃមនុស្សជាតិ និងមិនដាក់បន្ទុកវិញ្ញាណក្ខន្ធនោះទេ។
- _____ យើងអាចសម្រាលខ្លួនយើងពីបន្ទុកទាំងឡាយដែលរារាំងយើងពីការហោះហើរតាមរយៈភាពដ៏ធំធេងនៃឋានសួគ៌ដោយកាត់ផ្តាច់ខ្លួនយើងពីរឿងរ៉ាវទាំងឡាយនៃពិភពលោកនេះ។
- _____ កន្លែងស្នាក់នៅរបស់វិញ្ញាណក្ខន្ធគឺនៅក្នុងពិភពលោកនេះ។

មេរៀនទី ១៣

ព្រះបាហាអ៊ុលឡាហ៍មានព្រះបន្ទូលថា៖

“ដោយបានបង្កើតពិភពលោកនិងអ្វីៗដែលរស់នៅនិងមានចលនានៅទីនោះតាមរយៈព្រះរាជកិច្ចផ្ទាល់ដែលកើតមកពីឆន្ទៈពេញព្រះទ័យហើយប្រកបដោយអំណាចរបស់ទ្រង់ ដែលព្រះអង្គបានជ្រើសរើសឲ្យមានតែមនុស្សមួយគត់ដែលមានកិត្តិយសហើយនិងសមត្ថភាពក្នុងការស្គាល់ទ្រង់និងស្រឡាញ់ទ្រង់ សមត្ថភាពដែលតម្រូវឲ្យគេយល់ឃើញថាជាកម្លាំងជលវេតដែលបានបង្កើតហើយក៏ជាបំណងបឋមដែលជាដើមកំណើត ទាំងស្រុងរបស់មាបនកម្មផងដែរ...។ យោងទៅតាមភាពពិតបំផុតនៃវត្ថុនីមួយៗនិងគ្រប់យ៉ាងដែលបានបង្កើតឡើងនោះ ព្រះអង្គបានបញ្ជាងពន្លឺនៃព្រះនាមមួយរបស់ទ្រង់ ហើយព្រះអង្គបានបង្កើតវាឡើងមកឲ្យធ្វើជាអ្នកទទួលនូវភាពរុងរឿងនៃកេតនក័ណ្ឌមួយក្នុងចំណោមកេតនក័ណ្ឌទាំងឡាយរបស់ទ្រង់។ ទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ យោងទៅតាមភាពពិតរបស់មនុស្ស ព្រះអង្គបានបញ្ជាងពន្លឺភ្លឺប្រិមប្រិយនៃគ្រប់ព្រះនាម និងកេតនក័ណ្ឌរបស់ទ្រង់ហើយបានបង្កើតវាឡើងមកធ្វើជាកញ្ចក់នៃព្រះកាយផ្ទាល់របស់ទ្រង់។ គ្រប់វត្ថុដែលបានបង្កើតឡើងមកនេះមានតែមនុស្សមួយគត់ដែលត្រូវបានកំណត់ដើម្បីទទួលយកនូវការអនុគ្រោះដ៏ធំអស្ចារ្យហើយព្រមទាំងដើម្បីឲ្យទទួលយកនូវចិត្តសប្បុរសធម៌ដ៏បិតបេរបស់ព្រះអង្គ^{១៨}។”

១. ចូរបំពេញចន្លោះទាំងឡាយខាងក្រោម។

- ក. ព្រះអង្គបានជ្រើសរើសឲ្យមានតែមនុស្សមួយគត់ដែលមានកិត្តិយសហើយនិងសមត្ថភាព _____ ។
- ខ. យោងទៅតាមភាពពិតបំផុតនៃ _____ និង _____ ដែលបានបង្កើតឡើងនោះ ព្រះអង្គបានបញ្ជាងពន្លឺនៃ _____ ហើយព្រះអង្គបានបង្កើតវាឡើងមកឲ្យធ្វើជាអ្នកទទួលនូវភាពរុងរឿង _____ ។
- គ. យោងទៅតាមភាពពិតរបស់មនុស្សព្រះអង្គបានបញ្ជាងពន្លឺភ្លឺប្រិមប្រិយនៃ _____ ហើយបានបង្កើតវាឡើងមកធ្វើជាកញ្ចក់នៃ _____ ។

២. ឥឡូវចូរឆ្លើយសំណួរទាំងឡាយខាងក្រោម។

ក. តើអ្នកអាចនិយាយពីកេតនភ័ណ្ឌមួយចំនួនរបស់ព្រះក្នុងចំណោមកេតនភ័ណ្ឌទាំងឡាយរបស់ទ្រង់?

_____

ខ. តើកេតនភ័ណ្ឌមួយចំនួនរបស់ព្រះក្នុងចំណោមកេតនភ័ណ្ឌទាំងឡាយរបស់ទ្រង់អ្វីខ្លះដែលវិញ្ញាណកូនមនុស្សអាចឆ្លុះបញ្ចាំង?

_____

គ. តើកេតនភ័ណ្ឌទាំងនេះអាចត្រូវបានគេបញ្ចេញឱ្យឃើញរបៀបណា?

_____

ឃ. តើការអនុគ្រោះពិសេសដែលមនុស្សត្រូវបានគេជ្រើសរើសយកនោះគឺដើម្បីអ្វី ?

_____

៣. តើខាងក្រោមមួយណាគឺពិត?

- _____ មនុស្សជាតិគឺមិនមែនខុសគ្នាពីមាបនកម្មដទៃទៀតនោះទេ។
- _____ សមត្ថភាពដើម្បីស្គាល់ព្រះនិងស្រឡាញ់ទ្រង់គឺកម្លាំងជលវេទ ហើយជាគោលបំណងចម្បងបិតនៅក្រោមមាបនកម្មទាំងមូល។
- _____ ភាពពិតនៃគ្រប់វត្ថុទាំងឡាយដែលបានបង្កើតគឺជាអ្នកទទួលយកកេតនភ័ណ្ឌមួយក្នុងចំណោមកេតនភ័ណ្ឌទាំងឡាយរបស់ព្រះ។
- _____ វិញ្ញាណកូនមនុស្សជាតិអាចឆ្លុះបញ្ចាំងកេតនភ័ណ្ឌទាំងឡាយរបស់ព្រះបាន។

មេរៀនទី ១៤

ព្រះបាហាអ៊ុលឡាហ៍ប្រាប់យើងថា៖

“កម្លាំងថាមពលទាំងនេះដែលតារាពេលថ្ងៃនៃប្រសិទ្ធិពរអាទិទេពនិងជាប្រភពនៃការណែនាំឋានសួគ៌បានប្រទានភាពពិតនៃមនុស្សគឺកប់នៅក្នុងខ្លួនគាត់ ដូចជាសូម្បីតែអណ្តាតភ្លើងបានលាក់នៅក្នុងទៀននិងកាំរស្មីនៃពន្លឺគឺ មានសក្តានុពលនៅក្នុងចង្កៀងដែរ។ ពន្លឺនៃកម្លាំងថាមពលទាំងនេះអាចត្រូវបានធ្វើឱ្យស្រអាប់ដោយសារតែសេចក្តីលោភលន់នៃលោកិយ សូម្បីតែពន្លឺរបស់ព្រះអាទិត្យក៏អាចត្រូវបានគេធ្វើឱ្យបាំងមើលលែងឃើញនៅក្រោមធូលី និងកំទេចកំទីតតប្រយោជន៍ដែលគ្របលើកញ្ចក់នោះបានដែរ។ មិនថាទៀនឬចង្កៀងទេមិនអាចធ្វើឱ្យមាន ពន្លឺតាមរយៈមិនមានការខំប្រឹងប្រែងជួយធ្វើឱ្យមានពន្លឺផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ពួកវាបានឡើយ ហើយវាក៏មិនអាចមាន លទ្ធភាពដើម្បីធ្វើឱ្យកញ្ចក់ចៀសខ្លួនវាផុតពីរបស់កំទេចកំទីដែលឥតប្រយោជន៍បានដែរ។ វាពិតណាស់ហើយប្រាកដណាស់ដែលថាបើចង់ឱ្យចង្កៀងមានភ្លើងដរាបណាទាល់តែបង្កាត់វាបើមិនអុជវាទេវានឹងមិនមានពន្លឺឡើយ ហើយដរាបណាចង់ឱ្យកញ្ចក់ឆ្លុះបញ្ចាំងជីវិតនិងមរណភាព

ពន្លឺព្រះអាទិត្យបានលុះត្រាតែកំចាត់ចោលរបស់កំទេចកំទីតប្រយោជន៍ឲ្យចេញផុតពីមុខកញ្ចក់ឲ្យអស់ទើបវាអាចឆ្លុះបញ្ចាំងពន្លឺរបស់ព្រះអាទិត្យបាន បើមិនដូច្នោះទេវានឹងមិនអាចចាប់យកស្រមោលរបស់ព្រះអាទិត្យបានឡើយហើយវាក៏មិនអាចឆ្លុះបញ្ចាំងយកពន្លឺនិងភាពរុងរឿងរបស់វាបានដែរ^{១៩}។

១. តើពាក្យថា “ កប់ ” មានន័យដូចម្តេច ? _____
២. តើសមត្ថភាពអ្វីខ្លះដែលកប់នៅក្នុងវិញ្ញាណកូនរបស់មនុស្ស ? _____
_____
៣. តើចង្អៀងមានសក្តានុពលអ្វីខ្លះ ? _____
_____
៤. តើសក្តានុពលអ្វីដែលកញ្ចក់មាន ? _____
_____
៥. តើអ្នកត្រូវធ្វើអ្វីចំពោះចង្អៀងដើម្បីឲ្យវាអាចផ្តល់ពន្លឺបាន ? _____
_____
៦. តើអ្នកត្រូវធ្វើអ្វីចំពោះកញ្ចក់ដើម្បីឲ្យវាអាចឆ្លុះបញ្ចាំងពន្លឺបាន ? _____
_____
៧. តើចង្អៀងនិងកញ្ចក់អាចបញ្ចេញឲ្យឃើញនូវសក្តានុពលរបស់វាដោយខ្លួនឯងបានទេ ? _____
៨. តើអ្នកអាចភ្ជាប់នូវឧទាហរណ៍ទាំងពីរនេះទៅនឹងលក្ខណៈនៃវិញ្ញាណកូនរបស់មនុស្ស យ៉ាងដូចម្តេច ? _____
_____
_____
៩. តើនរណាអាចធ្វើឲ្យវិញ្ញាណកូនរបស់មនុស្សបញ្ចេញឲ្យឃើញនូវសក្តានុពលរបស់វាបាន ? _____
_____

មេរៀនទី ១៥

ព្រះបាហាអ៊ុលឡាហ៍ថ្លែងថា៖

“ទ្វារនៃចំណេះដឹងរបស់ព្រះអាទិត្យទេពពីបុរាណ គឺបានបិទពីមនុស្សជាតិហើយនឹងបន្តជារៀងរហូត។ គ្មានការយល់ដឹងរបស់មនុស្សណាម្នាក់ អាចចូលដល់ព្រះរាជវាំងពិសិដ្ឋរបស់ទ្រង់ឡើយ ។ ទុកដូចជាសញ្ញានៃក្តីមេត្តា

របស់ទ្រង់និងជាកស្មតាងនៃសេចក្តីមេត្តាករុណារបស់ទ្រង់ ព្រះអង្គបានផ្តល់ដល់មនុស្សនូវតារាពេលថ្ងៃនានា នៃការណែនាំអាទិទេពរបស់ទ្រង់ ដែលជានិមិត្តសញ្ញានៃសាមគ្គីភាពពិសិដ្ឋរបស់ព្រះអង្គ ហើយបានបំពាក់នូវ ចំណេះដឹងនៃព្រះសាស្តាពិសិដ្ឋទាំងឡាយនោះ ឲ្យដូចទៅនឹងចំណេះដឹងផ្ទាល់ព្រះកាយរបស់ទ្រង់។ នរណា ដែលទទួលស្គាល់ព្រះបរមសាស្តាគឺទទួលស្គាល់ព្រះអ៊ីចឹងដែរ។ នរណាដែលស្តាប់ទៅនឹងការកោះហៅរបស់ព្រះបរមសាស្តាក៏ស្តាប់ទៅនឹងព្រះសូរសៀងរបស់ព្រះដូចគ្នា ហើយនរណាដែលធ្វើជាកសិណសាក្សីទៅនឹងការពិត នៃការត្រាស់ដឹងរបស់ព្រះបរមសាស្តាក៏ជាកសិណសាក្សីនៃការពិតរបស់ព្រះផ្ទាល់ដែរ។ នរណាដែលងាកចេញ ពីព្រះបរមសាស្តាក៏ងាកចេញពីព្រះផងដែរ ហើយនរណាដែលមិនជឿព្រះបរមសាស្តាក៏មិនជឿលើព្រះដូច្នោះ ដែរ ។ ព្រះបរមសាស្តានីមួយៗ គឺជាមាត់របស់ព្រះដែលផ្សារភ្ជាប់ពិភពលោកនេះជាមួយអាណាចក្រខាងលើ និងសច្ចធម៌របស់ទ្រង់ចំពោះគ្រប់មនុស្សនៅក្នុងគ្រប់អាណាចក្រនៃលោកានិងឋានសួគ៌ ។ ព្រះបរមសាស្តាគឺជា ព្រះសាស្តារបស់ព្រះក្នុងចំណោមមនុស្សជាកស្មតាងទាំងឡាយនៃសច្ចធម៌របស់ព្រះអង្គ និងសញ្ញានៃភាពរុង រឿងរបស់ទ្រង់^{២០} ។

១. ជាមួយនឹងព្រះវចនៈខាងលើដែលដាក់ជាប់ក្នុងចិត្តនោះ ចូរឆ្លើយសំណួរដូចតទៅ៖

ក. តើវាអាចទៅរួចទេ ដែលយើងស្គាល់ព្រះបានដោយផ្ទាល់នោះ? _____

ខ. អញ្ចឹង តើយើងអាចស្គាល់ព្រះ បានតាមរបៀបណា ? _____

គ. តើអ្នកអាចប្រាប់ព្រះនាមខ្លះៗក្នុងចំណោមព្រះនាមទាំងឡាយនៃតារាពេលថ្ងៃនៃការណែនាំអាទិ ទេពបានទេ? _____

ឃ. អ្នកទាំងឡាយណាដែលបានស្តាប់សម្លេងរបស់ព្រះសាស្តា តើអ្នកទាំងនោះបានឮសូរសៀង របស់នរណា ? _____

ង. នៅពេលណាដែលយើងមិនយកចិត្តទុកដាក់ នឹងការកោះហៅរបស់ព្រះសាស្តា តើយើងកំពុងតែងាក ចេញពីនរណា? _____

២. ចូរបំពេញល្អៗដូចតទៅនេះ ៖

- ក. ទ្វារនៃចំណេះដឹងនៃព្រះអាទិទេពពីបុរាណមិនដែលធ្លាប់ _____ ហើយនឹងបន្តជារៀងរហូត។
- ខ. គ្មានការយល់ដឹងរបស់មនុស្សណាម្នាក់ អាចចូលដល់ _____

- គ. ព្រះបាទបញ្ជូនព្រះសាស្តាមកទុកដូចនិមិត្តរូបនៃ _____ របស់ព្រះ
ហើយជាកស្ថតាងមួយនៃ _____ របស់ទ្រង់។
- ឃ. ចំណេះដឹងនៃព្រះសាស្តាដូចគ្នានឹង _____
- ង. នរណាដែលបានទទួលស្គាល់ពួកគេគឺ _____
- ច. នរណាដែលបានឮនូវការកោះហៅរបស់ពួកគេ ក៏ _____
- ឆ. គ្រប់គ្នាក្នុងចំណោមពួកគេគឺជាមាត់របស់ព្រះដែល _____

៣. តើខាងក្រោមមួយណាគឺពិត៖

- _____ យើងអាចរីកចម្រើនផ្នែកស្មារតីតាមរយៈភាពខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់យើងតែមួយគត់។
- _____ ព្រះបាទប្រទាននូវចិត្តគំនិតដល់យើង អ៊ីចឹងវាគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ភាពរីកចម្រើនរបស់យើង។
- _____ យើងនឹងរីកចម្រើនផ្នែកស្មារតីដោយការទទួលស្គាល់ព្រះបរមសាស្តារបស់ព្រះ ហើយនឹងមិនចាំបាច់ខិតខំប្រឹងប្រែងបន្ថែមទៀតទេ។
- _____ យើងអាចរីកចម្រើនផ្នែកស្មារតីដោយការទទួលស្គាល់ព្រះបរមសាស្តារបស់ព្រះនិងដោយការខិតខំប្រឹងប្រែងដើម្បីរស់នៅទៅតាមការបង្ហាត់បង្រៀនទាំងឡាយរបស់ទ្រង់។
- _____ យើងអាចស្គាល់ទ្រង់ដោយផ្ទាល់បាន។
- _____ មនុស្សជាតិអាចដូចជាព្រះ។
- _____ ព្រះត្រូវបានគេលើកតម្កើងឱ្យខ្ពស់ជាងការយល់ដឹងរបស់មនុស្ស។
- _____ នៅពេលណាយើងស្តាប់ព្រះរាជបន្ទូលទាំងឡាយរបស់ព្រះបរមសាស្តាមួយព្រះអង្គនោះយើងកំពុងស្តាប់ព្រះសូរសៀងរបស់ព្រះអ៊ីចឹងដែរ។

មេរៀនទី ១៦

ព្រះបាហាអ៊ុលឡាហ៍ប្រកាសថា៖

“ព្យាករណ៍និងព្រះបរមសាស្តាទាំងឡាយរបស់ព្រះ ត្រូវបានបញ្ជូនមកក្នុងគោលបំណងតែមួយគត់នៃការណែនាំមនុស្សជាតិឱ្យដើរតាមបរមមាត់របស់ព្រះ។ គោលបំណងបិតនៅក្រោមការត្រាស់ដឹងរបស់ព្រះបរមសាស្តាទាំងឡាយដែលបានអប់រំមនុស្សជាតិទាំងអស់នាពេលវេលានៃមរណភាពដែលបិតក្នុងភាពពិសិដ្ឋ និង

ភាពបរិសុទ្ធព្រមទាំងជាមួយនឹងការកាត់ផ្តាច់ចោលអ្វីៗទាំងស្រុងចំពោះពួកគេអាចឡើងទៅកាន់ព្រះបល្ល័ង្ក
របស់ព្រះដែលជាព្រះដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់បំផុត^{២១}។

នៅក្នុងអត្ថបទផ្សេងទៀតនោះ ទ្រង់មានព្រះបន្ទូលថា៖

“មនុស្សគឺជាវត្ថុស័ក្តិសិទ្ធិដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់របស់ព្រះ ។ យ៉ាងណាក៏ដោយបើខ្លះការអប់រំត្រឹមត្រូវបានធ្វើឱ្យ
គាត់ខកខានទទួលនូវអ្វីដែលខ្លួនត្រូវមាន។ តាមរយៈបន្ទូលដែលស្តែងចេញពីព្រះឱស្ឋរបស់ព្រះគាត់
ត្រូវបានសូនទៅជាមនុស្សលោក ដោយមួយពាក្យបន្ថែមទៀតគាត់ត្រូវបានណែនាំឱ្យស្គាល់ប្រភពនៃ
ការអប់រំរបស់គាត់ហើយដោយពាក្យមួយម៉ាត់ទៀតឋានៈ និងវាសនារបស់គាត់ត្រូវបានការពារ។ ព្រះ
បាហាអ៊ុលឡាហ៍មានបន្ទូលថា៖ ចូរគិតថាមនុស្សគឺជាអណ្តូងរ៉ែដែលមានក្បួនដ៏មានតម្លៃឥតគណនា
មានតែការអប់រំគត់ដែលអាចធ្វើឱ្យវាបញ្ចេញនូវរតនសម្បត្តិរបស់វាហើយព្រមទាំងធ្វើឱ្យមនុស្សទទួល
ប្រយោជន៍ពីវាបាន។ ប្រសិនបើមនុស្សពិចារណាលើពាក្យទាំងនោះ ដែលព្រះគម្ពីរបានបញ្ជូនមកពី
ឋានសួគ៌នៃព្រះរាជធន្ទៈដ៏ពិសិដ្ឋរបស់ព្រះដែលបានត្រាស់ដឹងគាត់នឹងទទួលស្គាល់យ៉ាងងាយ ដែល
គោលបំណងរបស់ពួកគេ គឺគ្រប់មនុស្សទាំងអស់នឹងត្រូវចាត់ទុកជាវិញ្ញាណក្ខន្ធតែមួយ ដូចនេះ
ហើយត្រាដែលមានពាក្យថា៖ អាណាចក្រនឹងជារបស់ព្រះនឹងត្រូវបានបោះត្រាទៅលើបេះដូងគ្រប់ៗគ្នា
ហើយពន្លឺនៃសព្វសាធុការអាទិទេព ព្រះកិត្តិគុណ និងងមេត្តាករុណានឹងក្រសោបមនុស្សជាតិទាំង
អស់^{២២}។”

១. តើគោលបំណងអ្វី ដែលព្យាករនិងព្រះបរមសាស្តាទាំងឡាយរបស់ព្រះត្រូវបានបញ្ជូនចុះមក? _____
_____
២. គោលបំណងបិតនៅក្រោមការត្រាស់ដឹងរបស់ព្រះបរមសាស្តាទាំងឡាយគឺជាអ្វី?
_____
៣. តើពាក្យ “ វត្ថុស័ក្តិសិទ្ធិដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ” មានន័យដូចម្តេច ? _____
៤. តើអ្វីទៅជាផលវិបាកនៃការខ្វះខាតនៃការអប់រំត្រឹមត្រូវ?
_____
៥. តើការអប់រំត្រឹមត្រូវអាចបណ្តាលមកពីអ្វី? _____
៦. តើប្រភពនៃការអប់រំរបស់យើងគឺអ្វី? _____
៧. តើអ្វីគឺជាកំពូលសំណាងរបស់យើង? _____

៨. តើរតនសម្បត្តិដែលការអប់រំបញ្ចេញឲ្យឃើញគឺអ្វីខ្លះ? _____

៩. តើយើងទទួលស្គាល់អ្វីយ៉ាងងាយនៅពេលយើងសមាធិលើសំណេរទាំងឡាយដ៏ពិសិដ្ឋរបស់ព្រះ? _____

មេរៀនទី ១៧

ព្រះបាហាអ៊ុលឡាហ៍ថ្លែងថា:

“ ម៉្យាងវិញទៀត អ្នកបានសួរថាគត អំពីស្ថានភាពរបស់វិញ្ញាណក្ខន្ធក្រោយពេលដែលវាបែកគ្នាពីរូបរាងកាយរបស់វាទៅ។ វាជាការពិតនោះចូរអ្នកដឹងថា បើវិញ្ញាណក្ខន្ធរបស់មនុស្សណាមួយ បានដើរតាមមាគ៌ារបស់ព្រះនោះ ពិតណាស់វាប្រាកដជានឹងត្រូវត្រឡប់មកវិញ និងជួបជុំគ្នាទៅកាន់ព្រះ ដែលជាព្រះប្រកបដោយភាពរុងរឿង។ យោងទៅតាមគុណធម៌របស់ព្រះ! វិញ្ញាណក្ខន្ធនឹងបានទៅដល់ឋានៈមួយ ដែលជាឋានៈពុំអាចមានបីចណាមួយអាចពិពណ៌នាបាន ឬក៏អណ្តាតណាមួយអាចរៀបរាប់បានឡើយ។ វិញ្ញាណក្ខន្ធនាដែលនៅមានជំនឿជឿជាក់ចំពោះបុព្វហេតុសាសនារបស់ព្រះហើយនៅគាំទ្រយ៉ាង រឹងមាំឥតអាក្នុងមាគ៌ារបស់ព្រះអង្គនោះ ក្រោយពីមរណភាពទៅវិញ្ញាណក្ខន្ធនោះ នឹងត្រូវបានគេប្រគល់ឲ្យនូវអំណាច ដែលគ្រប់ពិភពដែលជាពិភពរបស់ព្រះអាទិទេពបានបង្កើតឡើងហើយក៏ជាអំណាចដែលអាច ធ្វើជាប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនគាត់បាន^{២៣}។ ”

១. ចូរបំពេញឃ្លាខាងក្រោមនេះដូចតទៅ:

ក. បើវិញ្ញាណក្ខន្ធរបស់មនុស្សណាមួយបានដើរតាម មាគ៌ារបស់ព្រះនោះ វាប្រាកដជានឹងត្រូវបាន

_____

ខ. វិញ្ញាណក្ខន្ធនឹងបានទៅដល់ឋានៈមួយដូចជា _____

_____

គ. _____ ដែលនៅមាន _____ ចំពោះ _____

របស់ _____ ហើយនិងនៅ _____ យ៉ាងរឹងមាំ _____

_____ ក្នុង _____ ក្រោយពី _____

ទៅវិញ្ញាណក្ខន្ធនឹងត្រូវបានគេប្រគល់ឲ្យនូវ _____ ដែលគ្រប់ពិភព ជាពិភព

របស់ព្រះអាទិទេពបាន _____ ហើយក៏ជា _____

ដែលអាចជា _____ ខ្លួនគាត់បាន។ _____

មេរៀនទី ១៨

ព្រះបាហាអ៊ីលឡាហ៍មានបន្ទូលថា:

“សព្វសាធុការគឺកើតមានដល់វិញ្ញាណក្ខន្ធនៅពេលបែកចេញពីរាងកាយ គឺត្រូវបានសង្គ្រោះចេញពីការស្រមៃស្រមៃឥតប្រយោជន៍នៃមនុស្សនៃពិភពលោកនេះ។ វិញ្ញាណក្ខន្ធបែបនេះក៏បានរស់នៅនិងធ្វើចលនាអនុលោមទៅតាមឆន្ទៈរបស់ព្រះដែលទ្រង់ជាអ្នកបង្កើតរបស់វាហើយចូលទៅដល់ឋានសួគ៌ដ៏ខ្ពស់បំផុត។ អ្នកបម្រើនៃឋានសួគ៌ដែលជាអ្នកដែលគេបង្ហាងនៅក្នុងវិមានដ៏ខ្ពស់និងឆ្ងល់ក្រឡឹងជុំវិញវា ចំណែកឯព្យាករណ៍របស់ព្រះនិងអ្នកជម្រើសរបស់ព្រះអង្គ នឹងស្វែងរកភាពជាគូកនរបស់ខ្លួន។ ពេលនោះចិត្តវិញ្ញាណនឹងនិយាយសន្ទនាដោយសេរីជាមួយនិងពួកគេហើយនិយាយវាយវាបដល់ពួកគេនូវអ្វីដែលវាត្រូវបានគេធ្វើឡើងដើម្បីឲ្យនៅបិតបៅក្នុងមាត់របស់ព្រះដែលជាព្រះអាទិទេពគ្រប់ពិភពទាំងអស់^{២៤}”។

“ព្រះអង្គនឹងលើកលែងទោសឲ្យអ្នកដែលមានបាបហើយក៏មិនដែលស្អប់អ្នកដែលមានសកាខ្លួនទាបដែរព្រោះថាគ្មាននរណាម្នាក់បានដឹងនូវអ្វីដែលទីបញ្ចប់ខ្លួនផ្ទាល់របស់គាត់នឹងទៅជាយ៉ាងណានោះឡើយ។ បើទោះបីជាអ្នកដែលបានប្រព្រឹត្តអំពើបាបជាច្រើនដងមកហើយក៏ដោយ តែនៅពេលម៉ោងមរណភាពមកដល់គាត់ប្រែជាទទួលនូវនិស្សរណានៃការជឿជាក់នៅពេលនោះគាត់នឹងបានទទួលនូវកម្មលដែលជាអមតៈហើយគាត់ក៏បានធ្វើការហោះហើររបស់គាត់ទៅដល់ទីប្រជុំគ្នានាឋានដ៏ខ្ពស់បាត់ទៅ! ចំណែកឯអ្នកជំនឿដែលមានចិត្តស្មោះច្រើនប៉ុណ្ណាក៏ដោយ តែនៅពេលដែលការហោះឡើងនៃវិញ្ញាណក្ខន្ធរបស់គាត់មកដល់នៅពេលនោះគាត់ត្រូវបានគេធ្វើឲ្យផ្លាស់ប្តូរទៅជាមិនមានការជឿជាក់ទៅវិញ នៅពេលនោះគាត់ត្រូវធ្លាក់ចូលទៅក្នុងពន្លឺដ៏ទាបបំផុត^{២៥}”

១. តើស្ថានភាពនៃវិញ្ញាណក្ខន្ធរបស់យើងនឹងទៅជាយ៉ាងណា នៅពេលដែលវាបែកគ្នាពីរាងកាយ ?

_____

២. តើការគិតស្រមៃស្រមៃឥតប្រយោជន៍មានអ្វីខ្លះ ? _____

_____

_____

៣. តើវិញ្ញាណក្ខន្ធដែលបានសន្តិការគិតស្រមៃស្រមៃឥតប្រយោជន៍រស់នៅនិងធ្វើចលនាបន្ទាប់ពីមរណភាពគឺបិតក្នុងស្ថានភាពអ្វីខ្លះ?

៤. តើវិញ្ញាណក្ខន្ធនិងគូកននៅជាមួយនឹងនរណា ? _____

_____

៥. តើវិញ្ញាណក្ខន្ធទាំងនេះនឹងអាចនិយាយសន្ទនាជាមួយនឹងព្យាករណ៍របស់ព្រះបានដែរឬទេ ? _____

_____

៦. តើយើងនឹងដឹងជាមុននូវរបៀបនិងពេលវេលានៃជីវិតលោការបស់យើងនឹងដល់ទីបញ្ចប់ឬទេ?

_____

៧. តើយើងអាចធ្វើអ្វីបាននៅពេលនេះដើម្បីទទួលបានជីវិតដែលមិនចេះសាបសូន្យដែលត្រូវបានគេទុកសម្រាប់យើង ?

មេរៀនទី១៩

អង្គពិសិដ្ឋអាប់ខុលបាហាពន្យល់ថា៖

“នៅពេលស្មារតីនៃមនុស្សជាតិរស់នៅជារៀងរហូតបន្ទាប់ពីការចាកចេញពីរូបរាងកាយដ៏សំខាន់នេះ ដូចវត្ថុមានជីវិតទាំងអស់ វាគឺមានសមត្ថភាពរីកចម្រើនដែលឥតសង្ស័យ អ៊ីចឹងហើយមនុស្សអាចសូត្រធម៌សម្រាប់វិញ្ញាណក្ខន្ធអ្នកដែលចែកឋានទៅដើម្បីឱ្យរីកចម្រើនលូតលាស់ ដើម្បីការលើកលែងទោសឬក៏ត្រូវបានធ្វើឱ្យអ្នកទទួលបានការពេញចិត្តពីមេត្តាធម៌ទាំងឡាយដ៏ពិសិដ្ឋ ទទួលបានសេចក្តីសុខុមាលភាពនិងកិត្តិគុណរបស់ព្រះ។ នោះហើយគឺជាមូលហេតុដែលក្នុងធម៌ទាំងឡាយរបស់ព្រះបាហាអ៊ុលឡាហ៍ អំពីការអត់ឱននិងការអភ័យទោសរបស់ព្រះគឺត្រូវបានអង្វរសម្រាប់អ្នកទាំងនោះដែលបានឡើងទៅកាន់បរលោក។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ដូចមនុស្សគឺបិតក្នុងសេចក្តីត្រូវការពីព្រះក្នុងលោកិយនេះ ដូចគ្នានេះដែរ ពួកគេត្រូវការទ្រង់នៅបរលោកផងដែរ។ មាបនកម្មទាំងឡាយត្រូវការជានិច្ច ចំណែកឯព្រះគឺគឺបិតនៅឯករាជ្យពីពួកគេទាំងស្រុង មិនថាបិតនៅក្នុងពិភពនេះឬបរលោកនោះទេ^{២៦}។”

ហេតុអ្វីយើងគួរសូត្រធម៌សម្រាប់វិញ្ញាណក្ខន្ធទាំងឡាយដែលចាកចេញ?

មេរៀនទី២០

អង្គពិសិដ្ឋអាប់ខុលបាហានិពន្ធថា៖

“នៅពេលវិញ្ញាណក្ខន្ធមនុស្សបានចាកចេញពីគំនរសំរាមមិនបិតបេរនេះ ហើយឡើងទៅកាន់ពិភពរបស់ព្រះ ដូច្នោះហើយរបាំងទាំងឡាយនឹងខ្ចាតចេញឆ្ងាយ រីឯភាពនឹងផ្តល់នូវពន្លឺ ហើយវត្ថុគ្រប់យ៉ាងដែលមិនដឹងកាលពីមុននឹងត្រូវបានធ្វើគេធ្វើឱ្យច្បាស់ឡើង ចំណែកឯសច្ចធម៌ទាំងឡាយដែលកប់ត្រូវបានគេធ្វើឱ្យយល់។”

“ចូរគិតពិចារណាពីរបៀបដែលជីវិតមួយបិតក្នុងពិភពនៃផ្ទៃមាតាគឺត្រចៀកស្តាប់មិនឮហើយភ្នែកខ្វាក់ព្រមទាំងអណ្តាតនិយាយមិនកើតទៀតពីរបៀប ដែលគាត់បានឈឺចុកចាប់គ្រប់សញ្ញាកូនទាំងអស់។ ប៉ុន្តែនៅពេលពេលចាកចេញពីពិភពនៃភាពងងឹត គាត់ឆ្លងកាត់ទៅពិភពនៃពន្លឺនេះ បន្ទាប់មកភ្នែកទាំងគូរគាត់បានមើលឃើញត្រចៀករបស់គាត់បានស្តាប់ឮ អណ្តាតរបស់គាត់បាននិយាយស្តី។ ដូចគ្នានេះដែរនៅពេលដែលគាត់ប្រញាប់ប្រញាល់ចេញពីកន្លែងមរណភាពចូលទៅក្នុងអាណាចក្ររបស់ព្រះ អ៊ីចឹងហើយនោះគាត់នឹងត្រូវបានកើតក្នុងស្មារតី ភ្នែកនៃសញ្ញាកូនរបស់គាត់នឹងបើក ត្រចៀកនៃវិញ្ញាណកូនរបស់គាត់នឹងបានស្តាប់ហើយសច្ចធម៌ទាំងអស់ដែលគាត់គឺមិនដឹងកាលពីមុននឹងត្រូវបានធ្វើឱ្យច្បាស់និងស្រលះល្អឡើង^{២៧}។”

១. ចូរបំពេញចន្លោះទាំងឡាយខាងក្រោម៖

ក. “នៅពេលវិញ្ញាណកូនមនុស្សបានចាកចេញពីគំនរសំរាមមិនបិតបែរនេះ ហើយ
 _ បាំងទាំងឡាយនឹង _____
 _ រឹងតថភាព _____
 _ ហើយវត្ថុគ្រប់យ៉ាងដែលមិនដឹងកាលពីមុន _____
 _ ចំណែកឯសច្ចធម៌ទាំងឡាយដែលកប់ _____ ។”

ខ. ក្នុងពិភពនៃផ្ទៃ _____ យើងគឺមានត្រចៀក _____ ហើយភ្នែក _____ ព្រមទាំងអណ្តាត _____ ។

គ. នៅពេលពេលយើងចាកចេញពីពិភពនៃភាពងងឹតគាត់ឆ្លងកាត់ទៅពិភពនៃពន្លឺនេះ បន្ទាប់មកភ្នែកទាំងគូរគាត់ _____ ត្រចៀករបស់គាត់ _____ អណ្តាតរបស់គាត់ _____ ។

ឃ. ដូចគ្នានេះដែរនៅពេលដែលយើងប្រញាប់ប្រញាល់ចេញពីកន្លែងមរណភាពចូលទៅក្នុងអាណាចក្ររបស់ព្រះ អ៊ីចឹងហើយនោះយើងនឹងត្រូវ _____ ក្នុងស្មារតី។

ង. ហើយភ្នែកនៃ _____ របស់យើងនឹងបើក ត្រចៀកនៃ _____ របស់យើងនឹង _____ ហើយ _____ ទាំងអស់ដែលគាត់គឺមិនដឹងកាលពីមុននឹងត្រូវបានធ្វើឱ្យ _____ និង _____ ។

២. ចូរសម្រេចចិត្តថាតើសេចក្តីថ្លែងការខាងក្រោមណាខ្លះគឺពិត៖
 _____ នៅពេលណាយើងបិតនៅក្នុងពិភពនៃផ្ទៃមាតា យើងយល់ពីពិភពនេះ។
 _____ ស្ថានភាពរបស់យើងបន្ទាប់ពីមរណភាពគឺជាសេចក្តីពិតដែលលាក់បំបាំងចំពោះយើងក្នុងជីវិតនេះ។
 _____ នភាពទម្ងន់ទាំងស្រុង នឹងបើកមុនពេលយើងស្លាប់។
 _____ នៅពេលយើងស្លាប់ យើងនឹងត្រឡប់ទៅពិភពនេះដើម្បីកើតម្តងទៀត។

មេរៀនទី២១

ព្រះបាហាអ៊ុលឡាហ៍ថ្លែងថា៖

“ហើយឥឡូវនេះទាក់ទងទៅនឹងសំណួររបស់អ្នកថា វិញ្ញាណក្ខន្ធរបស់មនុស្សស្គាល់គ្នាដែរឬទេនៅពេល
បែងចេញរបស់វាពីរូបរាងកាយនោះ។ ចូរអ្នកដឹងថាវិញ្ញាណក្ខន្ធនៃមនុស្សទាំងឡាយដ៏រុងរឿងរបស់ព្រះដែល
បានចូលទៅនិងត្រូវបានគេបង្កើតឡើងនៅក្នុងអង្គចន្ទក្រហមជាំរបស់ព្រះនឹងរួមគ្នាព្រមទាំងទាក់ទងគ្នាយ៉ាង
ជិតស្និទ្ធពីម្នាក់ទៅម្នាក់ ហើយនឹងប្រាកដជាត្រូវបានរួមគ្នាយ៉ាងជិតស្និទ្ធក្នុងជីវិតរបស់ពួកគេក្នុងសេចក្តីប្រាថ្នា
របស់គេក្នុងគោលបំណងរបស់គេ ហើយការខិតខំប្រឹងប្រែងទាំងឡាយដូចជាវិញ្ញាណក្ខន្ធតែមួយ។ ពិតប្រាកដ
ណាស់ពួកគេជាអ្នកដែលដឹងយ៉ាងច្បាស់អ្នកដែលមានការមើលឃើញយ៉ាងមុតមាំ ហើយនិងអ្នកដែលត្រូវបាន
គេប្រទានឱ្យជាមួយនឹងការស្វែងយល់។ អ៊ីចឹងហើយនោះវាត្រូវបានគេដាក់បញ្ញត្តិដោយព្រះដែលជាព្រះប្រកប
ដោយញាណគ្រប់យ៉ាង ជាព្រះប្រកបដោយគតិបណ្ឌិត។

“មនុស្សទាំងឡាយដ៏រុងរឿង ដែលជាមនុស្សត្រូវបានគេបង្កើតនៃអង្គចន្ទរបស់ព្រះ ម្នាក់និងទាំងអស់គ្នាដឹង
យ៉ាងច្បាស់នៃឋានៈភាពនិងស្ថានភាពពីម្នាក់ទៅម្នាក់ ហើយគឺត្រូវបានរួមគ្នាក្នុងចំណងនៃភាពស្និទ្ធស្នាល
និងមិត្តភាព។ ទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយស្ថានភាពមួយនេះត្រូវតែអាស្រ័យលើជំនឿរបស់ពួកគេ និងការ
ប្រព្រឹត្តរបស់ពួកគេ។ ពួកគេដែលមានកម្រិតនិងឋានៈដូចគ្នាគឺបានដឹងពីសមត្ថភាពអត្តចរិក សមិទ្ធផល និង
គុណសម្បត្តិគួរឱ្យសរសើររវាងគ្នានឹងគ្នា។ ទោះបីយ៉ាងនេះក៏ដោយអ្នកដែលមានឋានៈទាប គឺគ្មានសមត្ថ
ភាពនៃការយល់ឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់ពីឋានៈភាពឬពីការប៉ាន់ស្មាននូវគុណសម្បត្តិ ពីអ្នកទាំងនោះដែលមាន
ឋានៈខ្ពស់ជាងពួកគេបានទេ។ ម្នាក់ៗនឹងទទួលបានចំណែករបស់គាត់ពីព្រះអាទិទេពរបស់គាត់។ ពរសព្វសាធុការ
កើតមានដល់អ្នកដែលបានបែរមុខរបស់គាត់ឆ្ពោះទៅកាន់ព្រះ និងដើរតាមមាត់ដំរីដ៏រឹងមាំក្នុងក្តីស្រឡាញ់របស់
ទ្រង់រហូតដល់វិញ្ញាណក្ខន្ធរបស់គាត់បានបំពាក់ស្នាបនៃការហោះហើររបស់ខ្លួន ឆ្ពោះទៅកាន់ព្រះដែលជាព្រះ
ប្រកបដោយអធិបតេយ្យភាព ជាព្រះប្រកបដោយពលានុភាពបំផុត ជាព្រះលើកលែងទោសជារៀងរហូត
ជាព្រះប្រកបដោយក្តីមេត្តាគ្រប់យ៉ាង^{២៨}។

១. នៅក្នុងបរលោក តើយើងនឹងទទួលស្គាល់មនុស្សទាំងឡាយដែលយើងបានស្គាល់ក្នុងពិភពនេះឬទេ? _____
២. តើទំនាក់ទំនងរវាងវិញ្ញាណក្ខន្ធនៅពិភពបរលោកនឹងជិតស្និទ្ធគ្នាយ៉ាងណា? _____
៣. តើភាពខុសគ្នានិងភាពផ្សេងគ្នាក្នុងចំណោមវិញ្ញាណក្ខន្ធទាំងឡាយក្នុងពិភពបរលោកនឹងពីងទៅលើអ្វី? _____
៤. តើមនុស្សម្នាក់នឹងត្រូវបានគេដកហូតនូវកិត្តិគុណរបស់ព្រះឬ? _____

មេរៀនទី២២

ព្រះបាហាអ៊ុលឡាហ៍ក្រើនរំលឹកយើងថា:

“ឱអ្នកបម្រើរបស់តថាគតអើយ! ចូរអ្នកកុំកើតទុក្ខប្រសិនបើជាវត្ថុទាំងឡាយក្នុងនៅក្នុងលោកនាយុគសម័យនេះ ផ្ទុយទៅនឹងបំណងប្រាថ្នារបស់អ្នកព្រោះតែត្រូវបានគេកំណត់និងត្រូវបានគេបញ្ជាញឲ្យឃើញដោយព្រះ នៅក្នុងសម័យទាំងនេះ ហើយនឹងនៅលើផែនដីនេះសម្រាប់សម័យ ដែលនាំមកនូវសេចក្តីរីករាយនិងភាព សប្បាយក្រៃលែងនោះដែលបម្រុងទុកសម្រាប់អ្នក។ ពិភពលោកនឹងត្រូវបានបង្ហាញមកដល់ភ្នែករបស់អ្នក ដោយភាពរុងរឿងយ៉ាងពិសិដ្ឋនិងស្មារតី។ អ្នកត្រូវបានកំណត់ដោយទ្រង់នៅក្នុងពិភពនេះនិងពិភពបរលោក ដើម្បីទទួលយកសារៈប្រយោជន៍របស់ពួកគេដើម្បីចែករំលែកសេចក្តីរីករាយរបស់ពួកគេ និងដើម្បីទទួលយក ចំណែកនៃការអនុគ្រោះដ៏បិតបែររបស់ពួកគេ។ សម្រាប់ម្នាក់ៗនិងមនុស្សគ្រប់ៗគ្នា អ្នកនឹងទទួលបានដោយ គ្មានការសង្ស័យ^{២៩}។”

១. ចូរសម្រេចថាសេចក្តីថ្លែងការមួយណាគឺពិត៖

_____ យើងត្រូវតែមានអារម្មណ៍ក្រៀមក្រំនៅពេលរឿងរ៉ាវកើតឡើងមិនតាមវិធីដែលយើងចង់បាន។

_____ អ្វីគ្រប់យ៉ាងមិនថាល្អឬអាក្រក់ ត្រូវបានប្រទានឱ្យដោយព្រះ ។

_____ ថ្ងៃទាំងឡាយនៃភាពរីករាយដ៏សុខក្សេមក្សាន្តកំពុងរង់ចាំយើងទាំងអស់គ្នា ។

_____ យើងប្រាកដថាចង់ឃើញពិភពទាំងឡាយដែលជាពិភពដ៏ពិសិដ្ឋនិងរុងរឿងផ្នែកស្មារតី ។

_____ វាគឺជាវាសនារបស់យើងក្នុងការទទួលយកអត្ថប្រយោជន៍នៃពិភពទាំងនេះនៅក្នុងជីវិតនេះ និងជីវិត នៅបរលោក ។

២. តើហេតុអ្វីបានជាយើងមិនត្រូវក្រៀមក្រំនៅពេលដែលវត្ថុទាំងឡាយកើតឡើងផ្ទុយទៅនឹងបំណងប្រាថ្នារបស់ យើងនោះ ?

_____

៣. តើព្រះបាហាអ៊ុលឡាហ៍បានធ្វើការសន្យាចំពោះយើងនៅក្នុងសារនេះថាដូចម្តេចខ្លះ?

_____

មេរៀនទី២៣

នៅក្នុងវគ្គសិក្សានេះអ្នកបានសិក្សានិងត្រិះរិះពិចារណាទៅលើអត្ថន័យពិតនៃជីវិតមនុស្ស។ អ្នកក៏បានរៀនសូត្រ នូវភាពអស្ចារ្យអំពីលក្ខណៈនៃវិញ្ញាណក្ខន្ធ គោលបំណងនៃជីវិតក្នុងពិភពនេះ ភាពចាំបាច់នៃការអភិវឌ្ឍលក្ខណៈគុណ សម្បត្តិទាំងឡាយផ្នែកស្មារតីនិងការសន្យានៃជីវិតជាអនន្ត ដែលពោរពេញទៅដោយសេចក្តីរីករាយនិងភាពរុងរឿង។ វគ្គទីពីរនៃសៀវភៅនេះ យើងបាននិយាយរួចហើយពីគោលបំណងភ្លោះមួយដើម្បីបន្តភាពរីកចម្រើនផ្នែកសតិបញ្ញានិង ស្មារតីផ្ទាល់ខ្លួន ហើយនិងដើម្បីចូលរួមចំណែកដល់ការផ្លាស់ប្តូរភាពល្អប្រសើរដល់សង្គម។ នេះជាឱកាសមួយដើម្បី

ត្រឡប់ទៅគោលគំនិតនោះដែលអ្នកគិតអំពីសារសំខាន់នៃការផ្ដោតអារម្មណ៍យកចិត្តទុកដាក់ចំពោះទស្សនៈទាំងពីរ
នៃគោលបំណងនេះ ពីងផ្អែកទៅលើការយល់ដឹងទាំងឡាយ ដែលអ្នកបានទទួលយកអំពីភាពរីកចម្រើននៃវិញ្ញាណ
កូនៗ។ ការឆ្លុះបញ្ចាំងនានារបស់អ្នកអាចទទួលប្រយោជន៍ពីការពិភាក្សាមួយពីខ្លឹមសារខាងក្រោមនៅក្នុងក្រុមអ្នក៖

១. ការអភិវឌ្ឍលក្ខណៈសម្បត្តិផ្នែកស្មារតី
២. ការគោរពតាមច្បាប់ទាំងឡាយរបស់ព្រះ
៣. ការចូលរួមចំណែកដល់សុខុមាលភាពនៃអំបូរមនុស្ស
៤. ភាពរីកចម្រើនលើមតិការបម្រើ

REFERENCES

1. From a talk given on 10 November 1911, published in *Paris Talks: Addresses Given by 'Abdu'l-Bahá in 1911* (Wilmette: Bahá'í Publishing, 2006, 2016 printing), no. 29.12–13, p. 109.
2. From a letter dated 1 April 1946 written on behalf of Shoghi Effendi, published in *Lights of Guidance: A Bahá'í Reference File* (New Delhi: Bahá'í Publishing Trust, 1988, 2010 printing), no. 1820, p. 537.
3. From a letter dated 28 July 2016 written on behalf of the Universal House of Justice.
4. 'Abdu'l-Bahá, in *Some Answered Questions* (Wilmette: Bahá'í Publishing, 2014, 2016 printing), no. 66.3, pp. 352–53.
5. *Ibid.*, no. 38.5, p. 220.
6. From a talk given by 'Abdu'l-Bahá on 9 November 1911, published in *Paris Talks*, no. 28.16, p. 104.
7. From a letter dated 31 December 1937 written on behalf of Shoghi Effendi, published in *Lights of Guidance*, no. 680, p. 204.
8. *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh* (Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1983, 2017 printing), LXXXII, par. 8, p. 183.
9. 'Abdu'l-Bahá, in *Some Answered Questions*, no. 61.1–2, p. 334.
10. *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh*, LXXX, par. 2, p. 174.
11. *Ibid.*, LXXXI, par. 1, p. 176.
12. *Ibid.*, CLXV, par. 1–3, pp. 391–92.
13. Bahá'u'lláh, *The Hidden Words* (Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 2003, 2012 printing), Arabic no. 32, p. 11.
14. From a talk given on 6 July 1912, published in *The Promulgation of Universal Peace: Talks Delivered by 'Abdu'l-Bahá during His Visit to the United States and Canada in 1912* (Wilmette: Bahá'í Publishing, 2012), pp. 315–16. (authorized translation)
15. *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh*, V, par. 4, p. 8.
16. *Ibid.*, LXXXII, par. 1, pp. 179–80.
17. *Ibid.*, CLIII, par. 6, pp. 370–71.
18. *Ibid.*, XXVII, par. 2, pp. 72–73.
19. *Ibid.*, XXVII, par. 3, p. 73.

20. Ibid., XXI, par. 1, pp. 54–55.
21. Ibid., LXXXI, par. 1, p. 177.
22. Ibid., CXXII, par. 1, pp. 293–94.
23. Ibid., LXXXII, par. 7, p. 182.
24. Ibid., LXXXI, par. 1, pp. 176–77.
25. Ibid., CXXV, par. 3, pp. 300–1.
26. ‘Abdu’l-Bahá, in *Some Answered Questions*, no. 62.3, pp. 340–41.
27. *Selections from the Writings of ‘Abdu’l-Bahá* (Wilmette: Bahá’í Publishing, 2010, 2015 printing), no. 149.3–4, pp. 246–47.
28. *Gleanings from the Writings of Bahá’u’lláh*, LXXXVI, par. 1–2, pp. 192–93.
29. Ibid., CLIII, par. 9, p. 373.